Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 19.12.2024
Journalpostløpenr.:2023068158

Avdeling: Samfunnsutvikling
Enhet: Plankontor
Saksbehandler: Dag Kjetil Tonheim
Stilling: Plansjef

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
	Utvalg for samfunnsutvikling	
	Kommunestyret	

Behandling av planinitiativ - detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner Hetlandsheia - Norge Mineraler

Sammendrag:

Mineralske ressurser inngår i en lang rekke industrielle verdikjeder som er avgjørende for et fungerende samfunn, for nesten all produksjon og for verdiskaping og arbeidsplasser. Betydningen av mineralnæringen er mer enn bare verdiskapingen og sysselsettingen i næringen isolert sett. Befolkningsvekst, økt velstand og urbanisering har ført til at forbruket av mineraler øker, og teknologisk utvikling og overgangen fra fossile til fornybare energikilder gjør at vi bruker flere ulike typer ressurser. Samtidig er utvinning av mineraler konfliktfylt og gir til dels store negative konsekvenser for lokalsamfunn og miljø. Mineralutvinning gir på den ene siden store muligheter, samtidig som den også gir store utfordringer og konflikter.

Kommunedirektøren viser til at det er viktig å ta seg tid til gode prosesser for å få frem et best mulig kunnskapsgrunnlag for endelig vedtak, slik at en kjenner til konsekvensen av de valgene en gjør. Selv om flere av de negative sidene ved gruvedrift på Helleland er påpekt, vet vi fremdeles for lite om de samlede konsekvensene av tiltaket herunder de samfunnsmessige konsekvensene av en fremtidig gruvedrift på Helleland. Mange av de forholdene som er påpekt av statlige og regionale myndigheter vil være naturlig å utrede dersom kommunestyret sier ja til oppstart. Slik planinitiativet er utformet med tilhørende tilleggsdokumentasjon, gir det kommunestyret et tilstrekkelig grunnlag for kunne å ta stilling til om en vil si ja eller nei til oppstart av reguleringsarbeid og videre utredningsarbeid.

Kommunedirektøren anbefaler at det kan startes opp planarbeid, der hovedhensikten vil være å få frem et best mulig kunnskapsgrunnlag og fakta om både positive og negative konsekvenser av en mulig fremtidig gruvevirksomhet på Helleland som grunnlag for endelig vedtak.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret gir sin tilslutning til at det kan startes opp planarbeid for detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner i tråd med planinitiativ datert 10.09.24 med tilhørende NO-Zoning-A-412-00 Planinitiativ -Tilleggsdokumentasjon datert 29.11.2024.
2. Følgende må følges opp utover det som står i planinitiativ og tilleggsdokumentasjon:

a) Hensikten vil være å få frem et best mulig kunnskapsgrunnlag og fakta om både positive og negative konsekvenser av en mulig fremtidig gruvevirksomhet på Helleland med tilhørende funksjoner som grunnlag for vedtak.
b) Dersom det kommer frem ny informasjon om drivverdighet som vil være avgjørende for fremdrift av planarbeidet, skal dette informeres kommunestyret så raskt som mulig.
c) Tidshorisont for drift og opprydning må også basere seg på en realistisk tidshorisont basert på mineralressursene i området og ikke bare et 30-års forretningsperspektiv.
d) Fremdriftsplanen i planprogrammet må vise en mer realistisk fremdrift jfr. at den fremlagte fremdriftsplanen i «Tilleggsdokument» ikke vurderes som realistisk med endelig vedtak i desember 2026.
e) Det må lages en plan for medvirkning som eget deldokument i planprogrammet som sikrer reell medvirkning og påvirkning siden planområdet omfatter en vesentlig andel av befolkningen i Eigersund kommune. I dette ligger også hvordan statlige og regionale myndigheter skal sikres medvirkning og dialog gjennom hele planprosessen.
f) Det må utarbeides en egen utredning/mulighetsstudie knyttet til fremtidig stedsutvikling for Helleland ved en eventuell fremtidig gruvedrift som hensyntar konsekvensene av gruvedrift.
g) Endelig omfang av utredninger og planprosess fastsettes i planprogrammet av kommunestyret.

Saksgang:
Utvalg for samfunnsutvikling innstiller til Kommunestyret som fatter vedtak i saken.

Alternativt forslag til vedtak:
Kommunestyret godkjenner ikke at det startes opp planarbeid for detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner i tråd med planinitiativ datert 10.09.24 med tilhørende NO-Zoning-A-412-00 Planinitiativ -Tilleggsdokumentasjon datert 29.11.2024 da utbyggingen ikke er i er i tråd med kommunens syn på den fremtidige utviklingen av området og der de negative konsekvensene vurderes å være for store.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Behandling av planinitiativ - detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner Hetlandsheia - Norge Mineraler

Innledning og bakgrunn for saken
Eigersund kommune har mottatt forslag til planinitiativ for detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner på Helleland i Eigersund kommune. Dette vil være den største reguleringsplanen vi har hatt i Eigersund og er også blant de største reguleringsplanene i Norge.

Det varslede planområdet omfatter om lag 15% av arealet i Eigersund og der formålet med planarbeidet er å etablere dagbrudd med tilhørende oppredningsverk og deponier på Hetlandsheia

og tilgrensende områder ved Helleland. Planarbeidet omfatter også havn og transportanlegg fra gruveområdet. Formålet med prosjektet er å utvinne konsentrat av apatitt, ilmenitt og vanadiumbærende magnetitt.

Kommunen som lokal planmyndighet
Det fremgår av plan og bygningsloven (pbl.) § 3-2 første og andre ledd at kommunen er lokal planmyndighet og ansvarlig for planleggingen etter loven, men at offentlige organer og private har rett til å fremme planforslag. Denne forslagsretten er likevel ikke ubetinget, men gjelder med de begrensninger som ellers kommer frem av loven.

Kommunen som lokal planmyndighet, står helt fritt i sine vurderinger om å tillate regulering eller ei og kan ta stilling til om planarbeid skal fortsette eller stoppes når som helst i løpet av en planprosess. Det kan skje både i forbindelse med vurdering av planinitiativ/oppstartsmøte, ved behandling av planprogram der kommunen ved å unnlate å vedta programmet i realiteten stopper videre planarbeid samt i forbindelse med 1 gangsbehandling i Utvalg for Samfunnsutvikling (USU) og 2 gangsbehandling av planen i Kommunestyret.

Departementet har uttalt at kommunen normalt skal beslutte om et planinitiativ skal stoppes eller ikke på bakgrunn av de opplysninger som foreligger på tidspunktet for oppstartmøtet. Kommunen kan likevel i forbindelse med oppstartmøtet varsle forslagsstiller om at den ønsker et bedre grunnlag for å avgjøre om planen skal stoppes eller ikke, og at det kan inngås avtale om å innhente uttalelser fra nærmere angitte regionale organer før kommunen tar endelig stilling til om den vil stoppe planinitiativet eller ikke. I denne konkrete saken har kommunen valgt å ha tidlig dialog med statlige og regionale myndigheter og har hatt møte med disse samt de har kommet med sine merknader og kommentarer som grunnlag for justering og tilføyelser fra tiltakshaver.

Dersom kommunen ikke finner å anbefale oppstart, gjelder de samme kravene til begrunnelsen for å stoppe et planinitiativ som det i dag gjelder for å unnlate å fremme et planforslag etter pbl. § 12-11 tredje punktum. At utbyggingen ikke er i er i tråd med kommunens syn på den fremtidige utviklingen av området vil normalt kunne være en tilstrekkelig begrunnelse. Det samme gjelder dersom begrunnelsen kan fastslås å stride mot nasjonale eller regionale interesser.

Hva er et planinitiativ og hvilke krav stilles til det
Et planinitiativ er det første steget i arbeidet med å utarbeide en reguleringsplan. Forslagsstilleren sender et planinitiativ til kommunen, hvor formålet med den nye planen beskrives, og dagens forhold med hensyn til planstatus, mobilitet, vann- og avløp, natur, kultur mv. beskrives.

Initiativet skal tilfredsstille kravene i *«Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter pbl §1»* og inneholde nødvendige kart, skisser, illustrasjoner og annet grafisk materiale som beskriver prosjektet:
«§ 1.Krav til planinitiativet
Private forslagsstillere skal sende et planinitiativ til kommunen senest samtidig med forespørsel om oppstartsmøte etter plan- og bygningsloven § 12-8 første ledd andre punktum. Planinitiativet skal i nødvendig grad omtale premissene for det videre planarbeidet, og redegjøre for

a) formålet med planen
b) planområdet og om planarbeidet vil få virkninger utenfor planområdet
c) planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak
d) utbyggingsvolum og byggehøyder
e) funksjonell og miljømessig kvalitet
f) tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser,
g) forholdet til kommuneplan, eventuelle gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid

h) vesentlige interesser som berøres av planinitiativet
i) hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet
j) hvilke berørte offentlige organer og andre interesserte som skal varsles om planoppstart
k) prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte
l) vurderingen av om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan kravene i tilfelle vil kunne bli ivaretatt.»

Finner kommunen at et privat planinitiativ ikke bør føre frem, kan kommunen beslutte at initiativet skal stoppes, jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 12-8, 2. ledd. Planinitiativ som stoppes, kan kreves forelagt til politisk behandling for endelig avgjørelse. I denne saken fremmes saken direkte til Kommunestyret for en tidlig avklaring jfr. sakens store prinsipielle betydning, omfang og konsekvenser. Kommunestyrets avslag på å få videreført et planinitiativ er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd b), og følgelig kan det ikke påklages til overordnet klageinstans.

Er planinitiativet utarbeidet i tråd med kravene i plan og bygningsloven
Utgangspunktet er at en i planinitiativet som sendes til kommunen *«skal i nødvendig grad omtale premissene for det videre planarbeidet, og redegjøre for»* en del forhold som kommer frem i §1 i forskriften. I den følgende oversikten tas det utgangspunkt i hvert enkelt forskriftskrav og vises til relevante deler av planinitiativet. En har nedenfor gått gjennom de forholdene som planinitiativet skal redegjøre for i henhold til forskriftens §1 pkt a til l og henvist for hvor dette er behandlet i planinitiativet:

Formålet med og krav til innholdet i planinitiativet er listet opp i forskriftens §1:	**Hvor er dette omhandlet i planinitiativet?**	**Ivaretatt?**
a. formålet med planen	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 1.1 Formålet med detaljreguleringsforslaget.	Ja
b. planområdet og om planarbeidet vil få virkninger utenfor planområdet	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 2.1 Beliggenhet og planavgrensning, figur 2-1 som viser planområdet. Viser også til planinitiativet kapittel 6 Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser, og herunder tabell 5-2 og tabell 5-3 og tabell 6-1 som beskriver virkninger som kan inntreffe utenfor planområdet og som skal utredes videre gjennom det kommende planarbeidet.	Ja
c. planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 3 Beskrivelse av tiltaket, som redegjør for planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak. Illustrasjoner er blant annet presentert i figur 3-4, figur 3-5 og figur 3-7.	Ja
d. utbyggingsvolum og byggehøyder	Dette er omhandlet i planinitiativ kapittel 3 Beskrivelse av tiltaket, som redegjør for utbyggingsvolum og byggehøyder. Relevante arealbeslag og behov er beskrevet, representative illustrasjoner for et løsningsalternativ er vist figur 3-4, figur 3-5 og figur 3-7.	Ja
e. funksjonell og miljømessig	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 3.10	Ja

kvalitet	Funksjonelle og miljømessige kvaliteter hvor dette er nærmere redegjort for.	
f. tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser,	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 6 Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser, herunder særlig kapittel 6.1 Overordnede virkninger på omgivelsene.	Ja
g. forholdet til kommuneplan, eventuelle gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 5 Rammer og føringer for planarbeidet, som redegjør for forholdet til kommuneplan, gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid.	Ja
h. vesentlige interesser som berøres av planinitiativet	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 8.1 Vesentlige interesser som berøres	Ja
i. hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 7 Samfunnssikkerhet – Risiko og sårbarhet, som beskriver overnevnte forhold i detalj.	Ja
j. hvilke berørte offentlige organer og andre interesserte som skal varsles om planoppstart	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 8 Planprosess og samarbeid/medvirkning tabell 7-1, og beskrivelse av at varslingsliste vil utarbeides i forbindelse med varsling av planoppstart senere i prosessen.	Ja
k. prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 8.2 Samarbeid og medvirkning hvor dette er nærmere redegjort for.	Ja
l. vurderingen av om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan kravene i tilfelle vil kunne bli ivaretatt.	Dette er omhandlet i planinitiativet kapittel 6.2 Vurdering av om tiltaket utløser krav om konsekvensutredning, for beskrivelse av overnevnte på en tilfredsstillende måte jfr. krav i forskrift.	Ja

Planinitiativ datert 10.09.24 med tilhørende NO-Zoning-A-412-00 Planinitiativ - Tilleggsdokumentasjon datert 29.11.2024 som er oversendt kommunen er i utgangspunktet disponert etter innholdet i forskriften og vurderes å ivareta kravene i forskriften. Mye av det som er kommet av kommentarer og merknader, er forhold som vil måtte utdypes i egne fagrapporter/konsekvensutredning m.m. og hører dermed hjemme i forbindelse med utarbeiding av forslag til planprogram. Planinitiativet med tilhørende tilleggsdokumentasjon gir kommunestyret et godt nok grunnlag for kunne å ta stilling til om en vil si ja eller nei til oppstart av reguleringsarbeid og videre utredningsarbeid.

Arealstatus – kommuneplan og gjeldende reguleringsplaner

Det foreslåtte planområdet omfatter et stort areal både over og under bakken. Områdene som ligger mellom Hetlandsheia og havna er for en stor del tunell og vil i liten grad være synlig.

Det foreslåtte planområdet omfatter LNF-områder, LNF-L områder, fremtidig byggeområde for fritidsbebyggelse, ulike typer eksisterende byggeområder i Egersund by, friluftsområder m.m. Planområdet er vist over gjeldende kommuneplan med rød strek:

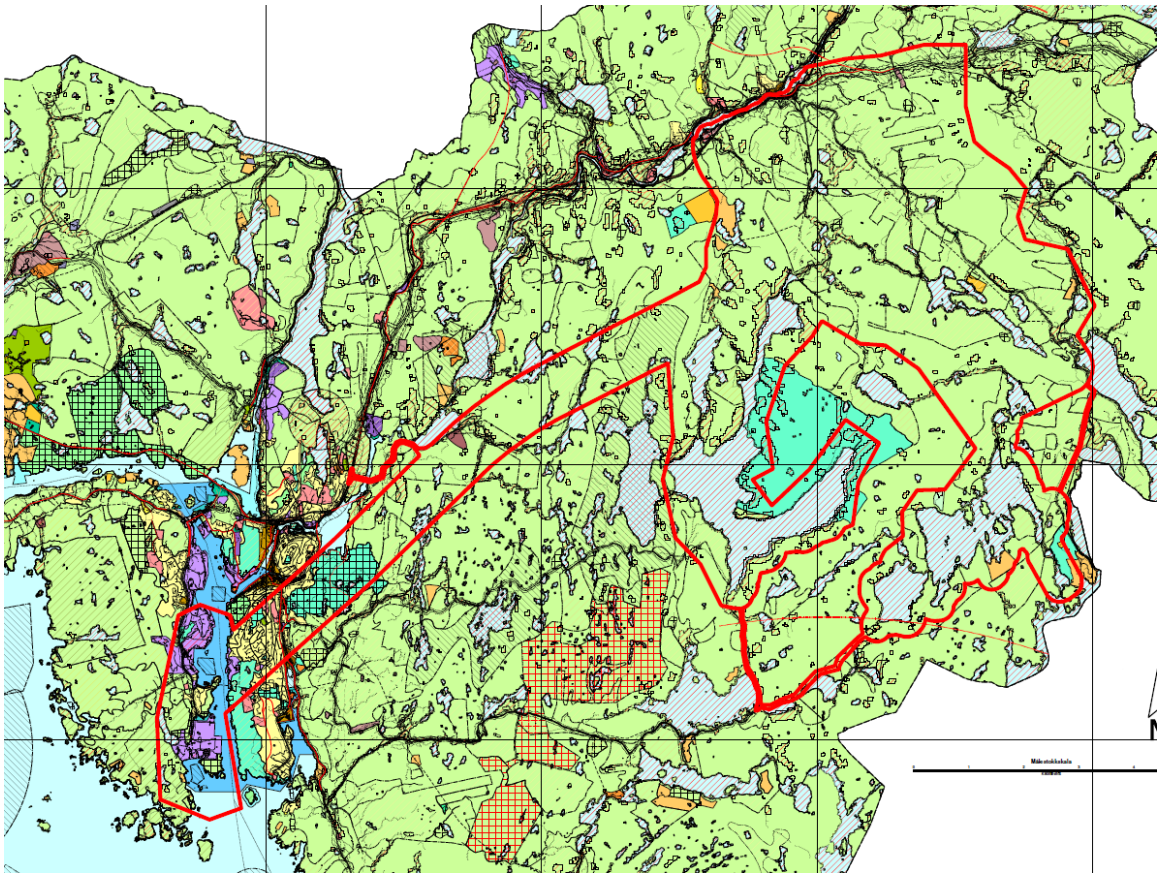

Figur 1 Kommuneplan og planområde

Inn forbi planområdet er det en rekke reguleringsplaner som blir berørt, der de fleste ligger i forbindelse med Egersund by og vil i praksis ikke bli berørt, da mesteparten av arealet omfattes av tunell og det er i hovedsak områdene i forbindelse med havn som vil bli berørt over bakken.

Figur 2 Reguleringsplaner inn forbi planområdet

Vurdering av om tiltaket utløser krav om konsekvensutredning

Tiltaket er ikke i henhold til kommuneplanens arealdel og må konsekvensutredes. Krav til konsekvensutredning (KU) er for plansaker etter plan- og bygningsloven (pbl) hjemlet i pbl § 4-1 og 4-2 med tilhørende forskrift om konsekvensutredninger.

Plan- og bygningsloven § 4-2, andre ledd, angir at;

«For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for fremtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.»

Vurdering av om reguleringsplanen kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn vurderes etter KU-forskriftens §§ 6-8. Tiltaket kommer inn under §6a-c samt flere tiltak i vedlegg I.

Bruk av resultatene ifra konsekvensutredning
Hensikten med konsekvensutredninger er ifølge forskrift *« ... å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer kan gjennomføres».* Det er derfor viktig at kommunen bruker konsekvensutredningen til å skaffe seg et best mulig beslutningsgrunnlag og der muligheten for lokal påvirkning og involvering ikke svekkes. Det vil være viktig ved utarbeiding av plan for medvirkning at dette ivaretas slik at alternative standpunkter i saken kommer tydelig frem og blir vurdert.

Konsekvensutredningen skal kun være en avveining av nøytrale fakta om fordeler og ulemper av prosjektet og skal dermed danne grunnlag for en politisk beslutning hvor ulike verdier blir satt opp mot hverandre.

Planprosess og medvirkning
Planinitiativet legger opp til at planprosessen skal gjennomføres som en detaljregulering med konsekvensutredning. Det er både fordeler og ulemper med en slik tilnærming, og det vil være viktig at en da fanger opp relevante tema som ellers ville vært sentrale i en kommunedelplan som for eksempel andre samfunnsmessige behov som skole, boliger etc.

Det kan vurderes om planarbeidet skal gjennomføres som områderegulering og detaljregulering, men samtidig vil en detaljregulering kunne ivareta begge hensynene dersom dette hensyntas i planprogrammet. Uansett vil en detaljregulering måtte ivareta tema som f.eks. planens virkninger utenfor planområdet, samfunnssikkerhet, mv. Det som er særlig utfordrende med denne planprosessen er at området er svært komplekst siden det er så stort, mer variert og det foreslås mer variasjon i formål. Kompleksiteten i at det planlegges vidt forskjellige formål som gruve, arealer til bearbeiding, tunell til havn og havn tilsier at dersom det skal gjennomføres som en detaljregulering, må det ivareta element som ellers naturlig hører til i kommunedelplan eller områderegulering.

Prosess for detaljregulering med konsekvensutredning har følgende faser:

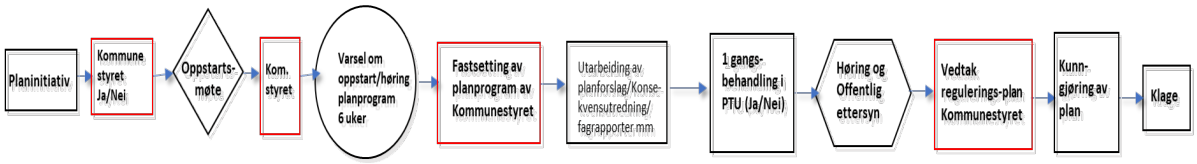

Figur 3 Planprosess detaljregulering med konsekvensutredning

Tiltakshaver har valgt å gjennomføre prosessen som en detaljregulering med konsekvensutredning, og vil være en omfattende og kompleks prosess blant annet på grunn av det store planområdet. Dette medfører at detaljeringen vil være vesentlig høyere enn ved områderegulering eller kommunedelplan. Samtidig vil en måtte gjennomføre de samme vurderingene som gjøres i forbindelse med områderegulering/ kommunedelplan.

Det må vurdere i forbindelse med utarbeiding av planprogram om planområdet skal deles opp i flere delplaner for å ha mere håndterbare områder.

Samlet gjør dette til at planarbeidet og planprosessen blir svært omfattende og der medvirkning vil være svært viktig. Siden det varslede planområdet omfatter en vesentlig andel av kommunens befolkning, vil det være viktig at det utarbeides en grundig medvirkningsplan som sikrer reell deltagelse i planprosessen. Det vil særlig være viktig at prosessen ivaretar de som blir direkte berørt gjennom dialog og medvirkning og at disse blir involvert så tidlig som mulig.

Kommunedirektøren vil derfor anbefale at planprosessen gjennomføres som detaljregulering, men der vurderinger og tema som ellers hører til i områderegulering/kommunedelplan må ivaretas og synliggjøres i planprogrammet.

Området gruvevirksomheten vil berøre
Planområdet har et areal på ca. 67 km2 og utgjør ca. 15% av arealet i Eigersund kommune. Det er over 3800 parter i det foreslåtte planområdet og berører dermed en stor del av befolkningen.

Planområdet omfatter hele Hetlandsheia inkludert Storeknuten, Eiaveien og Drangeveien og de større innsjøene Nodlandsvatnet, Kverven og Heigravatnet. I tillegg inngår områder på Eigerøya som deler av eksisterende Egersund havn og Regeviga i planområdet. Mellom Hetlandsheia og Eigerøya inngår også en korridor i planområdet. I denne korridoren er tiltaket til dels planlagt under bakken.

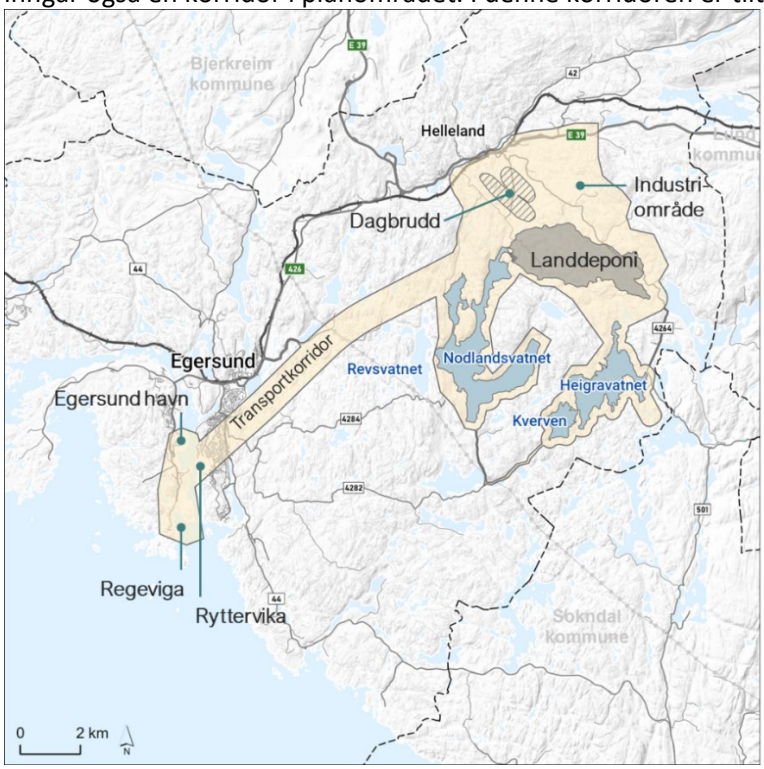

Figur 4 Foreslått planområde

Presentasjon av tiltaket
Planområdet skal optimaliseres i forbindelse med videre plansak i forbindelse med et eventuelt videre planarbeid med tanke på håndterbarhet og redusere antall berørte parter. I den forbindelse vil det være mer aktuelt å avgrense enn å utvide planområdet.
Utgangspunktet for tiltaket er uttak av mineralressurser innenfor den kartlagte mineralforekomsten kalt Storeknuten. Planlagt uttak er bestemt av ressursens beliggenhet og vil foregå i området der de geologiske forutsetningene er best mulige. Malmen brytes i et åpent dagbrudd. Deretter knuses massene, og av disse produseres det mineralkonsentrater. Denne produksjonen foregår i et oppredningsverk. Konsentratene transporteres fra oppredningsverket til egnet utskipningshavn via en transportkorridor. For avgangsmassene som er igjen etter oppredning, vil det være et stort

arealbehov for deponering. Det vurderes alternative kombinasjoner av deponi på land (tørrdeponi) og/eller i vann.

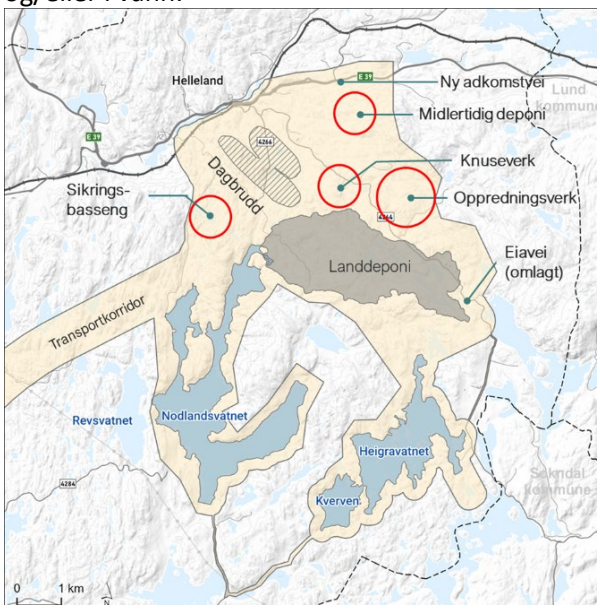

Figur 5 Foreløpig utstrekning av gruveområdet med tilhørende funksjoner

Endelig plassering av infrastruktur, dammer, deponi, hensynssoner o.l. innenfor og i nærheten av planområdet vil foreligge etter videre detaljering og planlegging i planprosessen og konsekvensutredningsarbeidet.

Tiltakshaver opplyser at gruven skal drives som et åpent dagbrudd fordi de drivverdige ressursene er registrert i de øvre delene av berggrunnen. Dette begrunnes med at alternativer med underjordsgruve, eller kombinasjoner som inkluderer drift under jord, vil innebære at forekomsten med gehalter som på Storeknuten ikke er økonomisk utvinnbar. Dette skyldes at ressursbruken for å utvikle underjords adkomst og brytningsrom, med nødvendig sikring og ventilasjon, samt ressurstap ved bruk av flere og mindre utstyrskomponenter underjord innebærer at kostnaden av innsatsfaktorene overstiger verdien av den massen som tas ut.

Figur 6 Illustrasjon over bruddområde mm

<u>Oppredningsverk</u>
Oppredning er et samlebegrep for de prosesser som har til hensikt å foredle malmen til et salgbart konsentrat. Det planlegges et oppredningsverk i nærheten av dagbruddet med et forventet arealbeslag på ca. 1100 dekar.

Deponering av avgangsmasser
For deponering av avgangsmasser er det i planinitiativet skissert at det skal utredes ulike typer løsninger som deponering på land, deponering i innsjøer og tilbakefylling i dagbrudd. Også kombinasjoner av disse typene kan være aktuelle. I tillegg utredes ulike løsninger for håndtering av eventuelt pyrittkonsentrat og mellomlagring av steinmasser med lavere innhold av drivverdige mineraler for senere oppredning. Endelig plassering og utforming av deponier for avgangsmasser er ikke avklart, men i den innledende delen av planprosessen tas det utgangspunkt i følgende alternativer:

Alternativ 1: Landdeponi i kombinasjon med våtdeponi i Heigravatnet og Kverven.

Alternativ 2: Våtdeponi i Nodlandsvatnet, Heigravatnet og Kverven.

Alternativ 3: Landdeponi i forbindelse med gruveområdet.

Det skal også sees nærmere på løsning for tilbake fylling av avgangsmasser i dagbruddet. Plangrensen som vises i planinitiativet, dekker et område som omfatter alle disse alternativene.

Masseoverskudd fra etablering av transporttunnelen er i liten grad omtalt og kommunedirektøren vurderer at dette vil skape betydelige overskuddsmasser, som vil være av en helt annen kvalitet enn avgangsmassene. I et eventuelt videre planarbeid må det komme tydelig frem hvordan dette masseoverskuddet skal håndteres og det må skilles fra vurdering av avgangsmassene.

Havn, transport og utskipning
Det er skissert flere alternative lokaliseringer av havn ved Egersund havn, Ryttervika og Regeviga.

- **Transport av konsentrat** Fra oppredningsverket transporters konsentratene til havn for utskiping. Korridoren vil være ca. 20 km lang. Der transporten foregår i tunnel, føres den under sjø og/eller innsjøer. Bebyggelsen ved Egersund by vil heller ikke berøres av transportanlegget som legges i tunnel i disse områdene. Det planlegges å bruke overskudsstein fra tunnelen som konstruksjonsmasser, eller mellomlagre disse for videresalg på et senere tidspunkt. Det vil trolig bli foreslått ett eller flere tverrslag på tunnelstrekningen. Her vil det være behov for lagring av overskudsstein som må reguleres inn.
- **Havn** For utskipning av konsentratene utredes ulike alternative lokaliseringer av kai ved sjø. Kaianlegget antas å skulle betjene skip med om lag 200 meters lengde og med last opp til 60 000 dwt (dødvekttonn). Seilingsdybden er satt til 15,5 meter. Tilhørende lager- og transportareal inngår i havnearealet på land. Videre vil det være behov for undervannsutsprengning av sjøbunn for å sikre nødvendig dybde og manøvreringsareal for skip. Det vil også være behov for etablering av moloer i forbindelse med havneanlegget, for å dempe bølger og ivareta sikkerhet i havneområdet. Lokalisering og størrelse på moloer avhenger av havnelokalitet.
- Bruk eller utvidelse av eksisterende Egersund havn og Ryttervika vurderes som relevante havnealternativer. Innseilingsområdet er grunt, og det foreligger mye infrastruktur i området. Det videre planarbeidet vil kunne bekrefte eller avkrefte om dette er aktuelle havnelokaliteter.
- I tillegg er det i Regeviga sett på en løsning der senterplattformen utformes som en åpen pelekai med bjelker og dekke av betong, fundamentert på stålrørspeler.
- Råstoff og materialer til gruvedriften er planlagt importert fra eksisterende havner og transportert til anlegget med bil.

Figur 7 Havneløsning

Adkomst
Det er i hovedsak planlagt å benytte etablert veiinfrastruktur til kjøretransport, da eksisterende hovedveinett er vurdert å ha tilstrekkelig kapasitet til å ta den trafikkøkningen som følger av tiltaket. Fylkesvei 4264 må legges om og det må etableres ny adkomstvei til industriområdet på Hetlandsheia med en lengde på ca. 3 km og kryss mot E39 skal utredes.

Ny bro til Eigerøya ligger inne i Nasjonal transportplan 2025-2036. En eventuell utvidelse av Egersund havn til Regeviga vil kreve en utvidelse/utbedring av lokalveinettet på Eigerøya med ca.300 meter. Dette vil kunne komme i konflikt med viktige statlig sikrede naturområder på Øglend og frilufts- og verneområde Viberodden samt planlagt reiselivsanlegg som ligger i kommuneplanen. En oppgradering av havn i Ryttervika vil utløse behov for ny veiinfrastruktur. Det må prioriteres å så raskt som mulig å få avklart om det teknisk og reelt er mulig å etablere en ny havn i dette området jfr. at en skal ta imot båter på opptil 200 meters lengde.

Tidshorisont og drivverdighet av forekomsten
Det planlegges å ta ut 20 millioner tonn malm i gjennomsnitt hvert år over en periode på 24 år. Før opprydning og istandsetting er det planlagt oppredning av restmineralene med lavere konsentrasjon. Ettersom prosjektet utvikler seg parallelt med planprosessen, kan uttaksvolum og varighet endres i løpet av denne prosessen ifølge planinitiativet.

Ifølge tiltakshaver tar driftsperioden tar utgangspunkt i den delen av ressursen som er kartlagt med tilstrekkelig grad av detaljer til å lage en detaljert sammenhengende gruveplan (indikert ressurs). Med 20 millioner tonn årlig uttak vil denne delen av ressursen være uttømt innen 30 år. Uttak av ytterligere deler av ressursen etter 30 år vil kreve tilleggsinvesteringer som må gjøres nærmere produksjonstidspunktet. Dette for å unngå at kapitalkostnad i starten blir for høy. Ressursestimatene indikerer ifølge planinitiativet en lengre driftsperiode enn 30 år. Med en planperiode på 30 år balanseres likevel et langsiktig driftsperspektiv mot graden av usikkerhet som er knyttet til den generelle samfunnsutviklingen. Dette er forhold som bør omtales og vurderes nærmere i en ev. videre planprosess.

Kommunedirektøren viser til at det er beskrevet konsekvenser av 30 års drift i området, men kan synes lite i plansammenheng jfr. at en opplyser at det er potensiale for drift over mye lenger tid. Vi

vurderer at planen må beskrive en realistisk utvikling for området på lang sikt. Dette må være utgangspunktet for et ev. fremtidig planprogram der det må være en realistisk tidshorisont konsekvensutredning må basere seg på og ikke bare et 30-års forretningsperspektiv. Dette gjelder også behov for deponi som i planinitiativet baserer seg på 24 års drift.
Dersom det kommer frem ny informasjon som påvirker drivverdigheten til forekomsten, må dette informeres til kommunestyret så snart som mulig av tiltakshaver jfr. at kommunestyret må vurdere videre planarbeid.

Etterbruk og hva skjer etter at virksomheten er avsluttet
Dersom det blir etablert gruvedrift med tilhørende funksjoner er dette drift som minimum vil vare i 30 år med mulig forlenging. På et eller annet tidspunkt skal virksomheten opphøre, og området skal tilbakeføres og eller det skal sikres etterbruk.

Det vil være viktig at en eventuell videre planprosess avklarer dette og at dette sikres juridisk både i plan og med tilstrekkelige økonomiske garantier som må være på plass fra start. Dette kan også sikres gjennom privatrettslige avtaler og gjennom tinglysing. Det er svært viktig at en etter en ev. mineralutvinning sikrer at arealene tilbakeføres og har en fornuftig etterbruk.

Samfunnsnytten og samfunnsmessige konsekvenser for lokalsamfunnet på Helleland
I et ev. videre planarbeid vil det være viktig at det gjøres en grundig vurdering av ulike samfunnsmessige interesser og konsekvenser. Disse må beskrives tydeligere for å kunne vurdere disse opp mot de konsekvensene etablering av gruve i dette området har og om dette har en tåleevne som er forsvarlig.

Kommunedirektøren viser til at denne type vurderinger må gjelder både:

- Innbyggere – konsekvenser for de som er direkte berørte og de som er indirekte berørt
- Bedrifter og næringsliv – konsekvenser for eksisterende og muligheter og begrensninger for nyetableringer
- Landbruk – konsekvenser for dyrka mark, matproduksjon, mulighet for videre drift m.m.
- Boliger – eksisterende boliger, nye boliger, bomiljø m.m.
- Eiendom – innløsing, verditap m.m.
- Miljø og kulturminner– i vid forstand herunder biologisk mangfold, vannmiljø, drikkevann m.m.
- Arbeidsplasser – tap av eksisterende og mulighet for nye
- Forurensning – i vid forstand også utover plangrensen, mot nabokommuner m.m.
- Regionale konsekvenser
- Folkehelse m.m.

Denne listen er ikke uttømmende og flere vil kunne komme til ved utarbeiding av planprogram, men dette viser at konsekvensene av gruvedrift vil ha konsekvenser som er omfattende og som også vil kunne berøre langt utover kommunegrensen.

Kommunedirektøren vurderer at det som del av planarbeidet også må gjennomføres en egen utredning/mulighetsstudie knyttet til stedsutvikling for Helleland ved en eventuell fremtidig gruvedrift. Dette for å synliggjøre muligheter og begrensninger en gruve vil ha for fremtidig stedsutvikling på Helleland og konsekvensene av dette.

Konsekvenser for natur og miljø
Området som omfattes av planområdet er i hovedsak LNF område og berører noen av de største sammenhengende landbruksområdene i kommunen samt stor naturområder som også er viktige frilufts- og turområder. Det vil være avgjørende i et eventuelt videre planarbeid at dette blir kartlagt

og der konsekvensene blir synliggjort. Store deler av planområdet er ikke tidligere kartlagt når det gjelder biologisk mangfold og det vil være viktig at dette skjer på en slik måte at en fanger opp hekkeområder, leveområder m.m. Dette vil også bidra til å avklare graden av konfliktnivå og om dette er så stort at det vanskeliggjør gjennomføring av en ev. plan.

Strømforsyning
Planinitiativet legger til grunn at gruve og oppredningsverk med tilhørende tekniske installasjoner medfører et behov for en ny 132 kV transformatorstasjon på Helleland med en ny overføringslinje fra eksisterende transformatorstasjon ved Kjelland. Den faktiske plasseringen av ny transformatorstasjon og overføringslinjer vil bli detaljert i en eventuell videre detaljregulering av gruveområdet og oppredningsanlegget. Det opplyses om at det kan være aktuelt å kombinere deler av energitilførselen med deler av anlegget i transportkorridoren. Videre vil er det behov for sikring av energitilførsel til utskipningshavn og det er behov for ny transformatorstasjon på Kaupanes dersom det skal etableres havn ved Regeviga på Eigerøya. Fra den nye transformatorstasjonen etableres det nye strømkabler til den nye havnen.

Selv om strømforsyning ikke er en del av konsekvensutredningen, er strømforsyningen imidlertid en forutsetning for gruvedriften i området. Kommunedirektøren vurderer derfor at det bør inngå som tema i konsekvensutredningen herunder hva dette betyr for kapasitet for strømforsyning i regionen herunder overføringstraseer og konsekvenser av disse.

Mulighetsstudie og vurderte alternativer
Tiltakshaver opplyser at planinitiativet baserer seg på kunnskap fra en innledende mulighetsstudie. Mulighetsstudien er en såkalt Pre-Feasibility Study. Dette er en standardisert del av innledende faser i gruveprosjekter. Studien er grunnlag for Norge Mineralers forretningskonsept og ikke tilgjengelig for offentligheten.

I møte med de statlige og regionale myndighetene ble det fra flere påpekt at det burde komme bedre frem hvilke alternativer til det foreslåtte tiltaket som er vurdert. I det ligger også begrunnelsen for at Norge Mineraler vurderer at et dagbrudd på Storeknuten er det beste alternativet, sett opp mot eksempelvis gruvedrift under bakken, eller oppstart i områdene Skeipstad eller Øgreid.

Kommunedirektøren deler vurderingen fra de statlige og regionale myndighetene og har også tatt dette opp med Norge mineraler. På bakgrunn av dette har Norconsult laget en oppsummering av mulighetsstudien i notat som oppsummerer utviklingen av prosjektalternativer frem til tidspunkt for innsendelse av planinitiativ (se NM-D-Prosjektalternativer-0001 (28.11.2024)) og er lagt ved saken.

Bærekraftig gruvedrift
Både regionalplan for Dalane og Norges mineralstrategi vektlegger bærekraft i mineralnæringen. Utbygger har også tidligere signalisert ønske om svært bærekraftig drift og disse ambisjonene må komme tydelig frem i formålsbestemmelser og må sikres juridisk. Samt planen må være tydelig på hvordan dette skal følges opp:

- Hvordan skal målene fra regionalplan og nasjonal mineralstrategi om bærekraftig mineralnæring følges opp?
- Gi en beskrivelse av hvordan FNs bærekraftsmål legges til grunn for arbeidet.
- Vær tydelig på hvordan bærekraft skal sikres i bestemmelser.
- Vis hvordan arealbruk kan reduseres for eksempel. sammenlign med andre gruver.
- En gruvedrift må skje så skånsomt som mulig og der fokuset må være å redusere omfang og inngrep mest mulig.

Fremdriftsplan
Planinitiativet skisserer en planprosess over to år frem til ferdig vedtatt plan i desember 2026. Kommunedirketøren vurderer at dette er et for optimistisk tidsforløp og vurderer ikke at det er realistisk. Dette er tatt opp med tiltakshaver flere ganger, men de har valgt å holde på sin opprinnelige fremdriftsplan, med mindre justeringer.

Fremdriften forutsetter blant annet at overflatekartlegging og annen kunnskapsinnhenting i prosjektets innledningsfase forholder seg til gjeldende lovverk og akseptert praksis knyttet til fri ferdsel i utmark. Fremdriften er også basert på at innhenting og bruk av kunnskap pågår parallelt i 2025. Dette sikrer at tiltaket tilpasses kunnskap om verdier for miljø og samfunn og er vanlig praksis i bl.a. store infrastrukturprosjekter.

Kommunedirektøren vurderer at det er overveiende sannsynlig at den skisserte fremdriftsplanen ikke vil holde og vår vurdering er at en undervurderer tidsbruken til hvor lang tid det tar å kartlegge et så stort planområde, kommunens behov for forsvarlig saksbehandling, politisk behandling i kommunestyret, sikre gode medvirkningsprosesser og arbeid med å løse ev. innsigelser, tilleggsutredninger m.m.

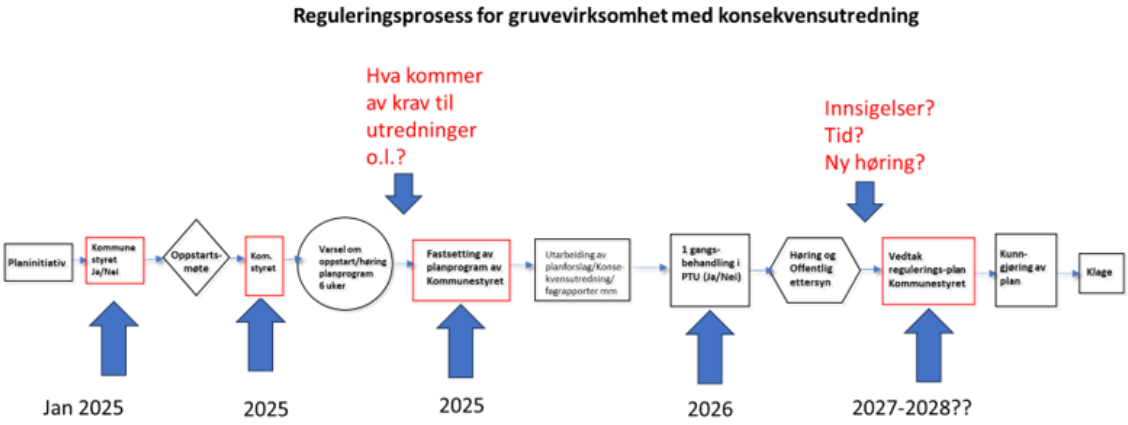

Dersom kommunestyret anbefaler oppstart, må en i forbindelse med utarbeiding av planprogram revidere fremdriftsplanen.

Hva skjer om kommunen sier nei og eventuelt erstatningsansvar i løpet av en planprosess?
Kommunen er lokal planmyndighet og står fritt inn forbi plan og bygningslovens rammer å styre arealbruken inn forbi sitt areal. Plan- og bygningsretten bygger på et prinsipp om at planlegging er en offentlig oppgave, og det er kommunestyret som etter loven er gitt kompetanse til å vedta reguleringsplaner. Kommunen kan når som helst i en planprosess beslutte at planforslaget ikke skal fremmes til behandling. En slik beslutning er ikke et enkeltvedtak, og kan derfor ikke påklages. Det er viktig at en er klar over dette.

Om en reguleringsplan skal vedtas eller ikke, beror på et lokalpolitisk skjønn. Det innebærer at kommunene aldri vil være forpliktet til å måtte vedta en reguleringsplan. Dette gjelder også i de tilfeller hvor et privat planforslag er i tråd med og følger opp kommuneplanens arealdel.

Kommunen vil heller ikke risikere å komme i erstatningsansvar overfor utbygger, verken for utgifter i forbindelse med planforslaget eller for tapt gevinstrealisering av prosjektet. Dette er blant annet slått fast i domstolene og i juridisk teori. Det er kun utgifter som utbygger har pådratt seg etter en eventuell reguleringsplan er vedtatt og i forbindelse med et konkret prosjekt, som unntaksvis kan

kreves erstattet. Lagmannsretten (LB-2020-138171) har slått fast at; «*Når lagmannsretten er kommet til at det ikke kan kreves erstatning i dette tilfellet, er det basert på at kostnadene ikke har blitt pådratt innenfor rammen av en avsluttet regulering. Utgiftene knytter seg tvert imot til selve regulerings- og planprosessen, nærmere bestemt utarbeidelse av forslag til reguleringsplan.*»

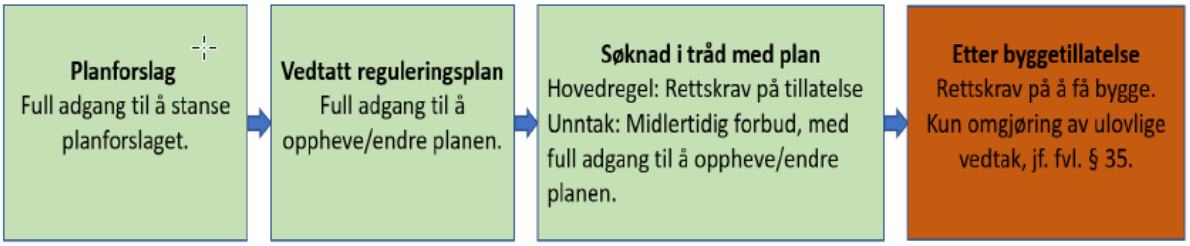

Figur 8 Kommunens handlingsrom i plan- og byggesaker

Det er først når byggetillatelse er gitt, at utbygger har en beskyttet rettighet til å bygge.

Kommunene står også juridisk sett helt fritt til å endre eller oppheve reguleringsplaner og siden plan og bygningsloven har egne bestemmelser for endring eller oppheving av reguleringsplaner gjelder ikke forvaltningsloven § 35. Dette vil bero utelukkende på et lokalpolitisk skjønn, og i en eventuell klagesak skal Statsforvalter legge stor vekt på hensynet til det lokale selvstyret. Domstolsprøving er på sin side avgrenset til å vurdere om saksbehandlingsreglene ved slike endringsprosesser er fulgt.

Kommunedirektørens vurdering og anbefaling
Kommunedirektøren viser til at dette er en vanskelig sak som både i omfang og kompleksitet overgår alt en har hatt tidligere av planer i Eigersund. Den berører om lag 15% av kommunens areal og en vesentlig andel av kommunens innbyggere.

Denne saken dreier seg i første omgang ikke om et ja eller nei til gruvedrift, men ja eller nei til å kunne starte en planprosess for å få et så godt beslutningsgrunnlag som mulig for politiske vedtak.

Det er ikke ofte at det eventuelt vil startes opp ny gruvevirksomhet i denne skalaen i Norge og kommunedirektøren vil understreke betydningen av at mest mulig av verdiskapingen bør skje lokalt herunder arbeidsplasser m.m. Det er viktig at verdier legges igjen i lokalsamfunnet for å kompensere for de ulempene en drift vil medføre.

Gjennom en ordinær planprosess vil en kunne kartlegge og synliggjøre det samlede omfanget av positive og negative konsekvenser og gi grunnlag for at saken er så godt opplyst som mulig. Dersom kommunestyret sier nei til oppstart stopper planarbeidet her, dersom en sier ja til videre utredninger, har en som lokal planmyndighet mulighet til når som helst å stoppe planarbeidet.

Saken om mulig gruvedrift har skapt stort engasjement og kommunedirektøren har stor forståelse og respekt for at dette skaper bekymring for hvilke negative konsekvenser en mulig gruvedrift vil kunne ha for bl.a. lokalsamfunn og miljø. Kommunedirektøren vurderer at det er viktig å få synliggjort de samlede samfunnsmessige konsekvensene av en mulig gruvedrift, da dette vil kunne ha store lokale, regionale og også nasjonale konsekvenser. Dersom det åpnes opp for en videre planprosess, må denne gjennomføres på en faglig forsvarlig måte og så raskt som mulig, av hensyn til at det er mange som ønsker en avklaring på om det blir gruvedrift eller ei.

Vårt moderne samfunn har behov for mineraler og apatitt, ilmenitt og vanadiumbærende magnetitt er viktige mineraler som det er behov for. Et argument for gruvedrift kan være at vi som nasjon ønsker å bli mindre avhengig av land som vi ikke ønsker å være avhengig av. Dette både av samfunnsikkerhetsmessige årsaker samt hensynet til bærekraft. Avhengighet til produksjon, varer og

tjenester fra andre land eller regioner gjør oss sårbare for brudd i forsyningslinjer og tilgang til råstoff. Det ligger mulige trusler i leveranser fra land som enten innfører handelsrestriksjoner eller som kan være forbundet med politisk risiko.

Ifølge NGU består Bjerkreim-Sokndal-feltet i Rogaland av tre soner med 12-15 % ilmenitt (jern-titan-oksid), 7-10 % vanadium-førende magnetitt (jernoksid) og 8-10 % apatitt (kalsiumfosfat):

- De tre sonene har til sammen 282 millioner tonn ned til 100 meter under dagen.
- Kombinasjonen av titan, vanadium, fosfor og jern er i teorien attraktivt. Men utvinning av vanadium fra magnetitt er energikrevende ifølge NGU, og det finnes trolig mer attraktive fosfatkilder i andre deler av Norge og Norden ellers. Det kan nevnes at produksjon fra Tellnes alene gjør Norge til Europas viktigste produsent av titanmineraler. Ukraina er den eneste andre.
- Dette medfører at det er knyttet usikkerhet til gjennomføringen av prosjektet. Dersom det viser seg at tiltakshaver i løpet av planprosessen får ny kunnskap om drivverdigheten av forekomsten, må tiltakshaver informere kommunestyret så raskt som mulig, slik at de kan ta stilling til om planarbeidet skal stoppes eller fortsette.

Kontroll over verdikjedene for mineralske råvarer som mineraler fra gruvedrift, prosesserte metaller og mineraler og andre midtstrøms innsatsfaktorer, utnyttes i dag som nasjonale konkurransefortrinn. Metaller og mineralers betydning for forsvarsindustrien og industrielle verdikjeder gir råvarer en sikkerhetspolitisk dimensjon som vil øke i takt med den voksende globale etterspørselen. Denne utviklingen utgjør en mulig sårbarhet, men skaper også muligheter ved at det styrker egen og alliert forsyningssikkerhet og bidra til å sikre strategisk autonomi.

En eventuell gruvedrift som på en eller annen måte kan berøre inntil 15% av kommunens landareal vil ha store konsekvenser og berøre svært mange av innbyggerne i kommunen. Ikke minst for de som bor inn forbi planområdet eller inntil det, særlig på Helleland, vil oppleve store negative konsekvenser for sitt lokalsamfunn og miljø. Gruvedrift med det omfanget som er skissert i planinitiativet, vil helt klart ha store negative konsekvenser for de som blir direkte berørt både i form av naturinngrep, inngrep i bomiljø, tap av arbeidsplasser, forurensning og tap av eiendom m.m.

Samlet sett vurderes de direkte fysiske konsekvensene å være størst nærmest uttaksområdet, og vil dermed påvirke lokalsamfunnet sterkt. De samlede samfunnsmessige konsekvensene av tiltaket vil berøre et mye større område og det gjelder både negative og positive konsekvenser som bør kartlegges og synliggjøres som grunnlag for vedtak.

Driftsperioden tar utgangspunkt i den delen av ressursen som er kartlagt med tilstrekkelig grad av detaljer til å lage en detaljert sammenhengende gruveplan (indikert ressurs). Med 20 millioner tonn årlig uttak vil denne delen av ressursen være uttømt innen 30 år. Ressursestimatene indikerer en lengre driftsperiode enn 30 år. Kommunedirektøren viser til at det er beskrevet konsekvenser av 30 års drift i området, men det kan synes lite i plansammenheng jfr. at en opplyser at det er potensiale for drift over mye lenger tid. Vi vurderer at planen må beskrive en realistisk utvikling for området på lang sikt. Dette må være utgangspunktet for et ev. fremtidig planprogram der det må være en realistisk tidshorisont konsekvensutredning må basere seg på og ikke bare et 30-års forretningsperspektiv. Dette gjelder også behov for deponi som i planinitiativet baserer seg på 24 års drift.

Dette tilsier at en bør få et bedre kunnskapsgrunnlag før en fatter et endelig vedtak om vi skal åpne opp for gruvevirksomhet eller ei. Dette har et omfang som veldig få har erfaring fra. Dette er et valg som ikke vil basere seg bare på faglige vurderinger, men i stor grad på verdier og politiske prioriteringer.

Økonomiske konsekvenser:
Ingen kjente direkte pga. denne saken. Men etablering av gruvevirksomhet vil kunne ha store økonomiske konsekvenser både for enkeltpersoner og samfunn både når det gjelder arbeidsplasser, bosetting, oppdrag til lokalt og regionalt næringsliv og økte inntekter til kommunal velferdsproduksjon.

Hvordan bidrar denne saken til å realisere vedtatte mål i kommuneplanen herunder næringsfaglige vurderinger (kommuneplanens mål om økt verdiskapning og flere arbeidsplasser):
Tiltaket vil bl.a. kunne bidra til å nå målsettingene om å «*Ha økt verdiskapning - Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer*» samt «*Bli flere – «20 040 i 2040*». Det vil også kunne bidra til målet om å *«Dyrke kultur for verdiskaping og samarbeid mellom kommune, næringsliv og andre aktører*.» og *«Skape og ta i bruk innovative løsninger gjennom visjonære idéer og likeverdige partnerskap»*. Det vil også kunne bidra til å nå målet om *«Styrke Eigersund som regionsenter og tyngdepunkt i Sør-Rogaland.»*
Videre må en ha fokus på målsettingene om å «*Ha fokus på jordvern og biologisk mangfold*.» og «*Fremme en attraktiv tettstedsutvikling på Hellvik og Helleland.»* i et videre utredningsarbeid.

Klima- og miljøkonsekvenser:
Er et tema som vil svares ut i forbindelse med et ev. videre planarbeid.

Universell utforming og folkehelse:
Er et tema som vil svares ut i forbindelse med et ev. videre planarbeid.

Dokumenter vedlagt utsendelsen:

Dokumenter unntatt offentlighet vedlagt utsendelsen (Sendes kun til møtende medlemmer):

Dokumenter – i saken:

1169465	Innsendelse av planinitiativ og bestilling av oppstartsmøte - Detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner Hetlandsheia - Norge Mineraler
1187235	Planinitiativ -Tilleggsdokumentasjon
1187234	Prosjektalternativer
1181688	Planinitiativ og forskriftskrav - Detaljregulering med konsekvensutredning for gruvedrift med tilhørende funksjoner Hetlandsheia - Norge Mineraler
1183192	Mineralutvinning - tilbakemeldinger på planinitiativ
1183193	INNSPILL TIL PLANINITIATIV TIL MINERALUTVINNING I EIGERSUND
1183194	Mineralutvinning i Eigersund
1182609	Tilbakemelding - kulturminner, arkeologiske undersøkelser - mineralutvinning
1182038	Tilbakmelding planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
1181687	E-post
1181333	Tilbakemelding - planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
1181334	Møte Eigersund kommune 24.10.24

1180342	Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
1179775	Tilbakemelding - Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
1179774	Tilbakemelding - Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
1169464	E-post

Norge Mineraler

Mineralutvinning Eigersund

Detaljregulering

Planinitiativ

Oppdragsnummer.: **52308176** Dokumentnummer.: **NO-Zoning-A-400-01 Planinitiativ** Versjon: **01** Dato: **2024-09-10**

Norconsult

Oppdragsgiver:	Norge Mineraler
Oppdragsgivers kontaktperson:	Tone-Lise Rustøen
Rådgiver:	Norconsult Norge AS
Oppdragsleder:	Rune Tøndell
Fagansvarlig:	Marius Fiskevold
Andre nøkkelpersoner:	Sara Øen, Randi Mona, Ine Olsen, Benedicte Kirkerud Ender

01	2024-09-10	Til Eigersund kommune	SarOee	MarFis	RuTØø
00	2024-06-21	1.Utkast	SarOee	MarFis	RuTØø
Versjon	**Date**	**Description**	**Prepared by**	**Checked by**	**Approved by**

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	**Bakgrunn og formål**	**5**
1.1	Formålet med detaljreguleringsforslaget	5
1.2	Fagkyndig plankonsulent – Norconsult Norge AS	5
1.3	Forslagsstiller – Norge Mineraler AS	5
1.4	Andre sentrale aktører	6
1.5	Bakgrunnen for prosjektet	6
2	**Planområdet og omgivelsene**	**8**
2.1	Beliggenhet og planavgrensning	8
2.2	Beskrivelse av planområdet	9
3	**Beskrivelse av tiltaket**	**10**
3.1	Helheten i tiltaket	10
3.2	Gruvedriften	11
3.3	Deponering av avgangsmasser	14
3.4	Havn, transport og utskipning	15
3.5	Adkomst	16
3.6	Vanntilførsel	17
3.7	Energitilførsel	17
3.8	Offentlig infrastruktur	17
3.9	Vannkraftproduksjon og regulerte vann	17
3.10	Funksjonelle og miljømessige kvaliteter	18
4	**Beskrivelse av innledende alternativsøk**	**19**
4.1	Overordnet prosjektkonseptet	21
4.2	Deponikonsept	21
4.3	Transportkonsept	22
4.4	Havn med tilhørende infrastruktur	22
5	**Rammer og føringer for planarbeidet**	**24**
5.1	Lovgrunnlaget	24
5.2	Gjeldende planer	25
5.3	Regionale og nasjonale føringer	28
6	**Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser**	**32**
6.1	Overordnede virkninger på omgivelsene	32
6.2	Vurdering av om tiltaket utløser krav om konsekvensutredning	32
6.3	Relevante utredningstemaer	34
7	**Samfunnssikkerhet – Risiko og sårbarhet**	**36**
7.1	Innledende farekartlegging	36

8 Planprosess og samarbeid/medvirkning 40
8.1 Vesentlig interesser som berøres 40
8.2 Samarbeid og medvirkning 41
8.3 Forslag fremdriftsplan 43
9 Kilder 44

1 Bakgrunn og formål

1.1 Formålet med detaljreguleringsforslaget

Norge Mineraler AS har gitt Norconsult Norge AS i oppdrag å utarbeide planinitiativ i forbindelse med ny detaljregulering i Eigersund kommune.

Formålet med planarbeidet er å etablere dagbrudd med tilhørende oppredningsverk og deponier på Hetlandsheia og tilgrensende områder ved Helleland. I tillegg vil planarbeidet omfatte havn og transportanlegg fra gruveområdet. Formålet med prosjektet er å utvinne konsentrat av apatitt, ilmenitt og vanadiumbærende magnetitt.

Plantype

Planområdet er i gjeldende kommuneplan avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift – nåværende (LNFR), og fritidsbebyggelse. I tillegg er deler av planområdet ved Egersund havn avsatt til næringsvirksomhet, og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone samt ferdsel i (sjø).

Ettersom arealer på Hetlandsheia og Eigerøya ikke er avsatt til råstoffutvinning og steinbrudd/masseuttak og havn, vil deler av den mulige utbyggingen være i strid med gjeldende kommuneplan. Forslagsstiller har et ønske om å komme i gang med arealavklaring gjennom detaljregulering og ber derfor om en politisk prinsippavklaring av videre planprosess og plantype.

Forslagsstiller ser det som mest hensiktsmessig å organisere planarbeidet som en detaljregulering. Detaljregulering er den plantypen som er tiltenkt private planforslag.

Fremtidige arealformål

Den største delen av området vil trolig foreslås regulert til råstoffutvinning og steinbrudd/masseuttak med tilhørende privat infrastruktur. Formålene vei, havn, kai og havneområde i sjø er også aktuelle. Areal for transporttunnel vil trolig reguleres gjennom sikringssone eller trasé for teknisk infrastruktur.

Gjennom reguleringsplanen vil det fastsettes uttaksgrenser, rammer for bebyggelse, atkomst, vernehensyn, fysiske miljøtiltak og krav til istandsetting og etterbruk.

1.2 Fagkyndig plankonsulent – Norconsult Norge AS

Kontaktperson: Marius Fiskevold
Adresse: Vestfjordgaten 4, 1338 Sandvika
Telefon: 414 09 073
E-post: marius.fiskevold@norconsult.com

1.3 Forslagsstiller – Norge Mineraler AS

Norge Mineraler AS er et norsk-britisk selskap med virksomhetsområde innenfor mineralutvinning i Norge, og er eid av det britiske selskapet Norge Mining Ltd.

Kontaktperson: Tone-Lise Rustøen
Adresse: Langholmveien 6, 4373 Egersund
Telefon: 905 11 212
E-post: tr@norgemining.com

1.4 Andre sentrale aktører

Planinitiativet baserer seg på kunnskap fra en innledende mulighetsstudie. Studien er utarbeidet av flere internasjonalt ledende kunnskapsbedrifter innenfor gruveindustrien:

- Hatch Consulting – prosjektering av oppredningsverk og mineralprosessering (Study Contractor)
- SRK Consulting – leder arbeidet med letevirksomhet og undersøker utstrekning av mineralressursen, tolkning og analyse av forekomsten, prosjektering av dagbruddsuttaket og håndtering av avgangsmasser (Geological/Mining Contractor and Metallurgical Contractor)
- ABB – rådgiver for elektrifisering av gruvedriften (Engineering Study and design electrification, automation and digital blueprint)
- Arctic Drilling AS – feltarbeid – innhenting av kjerneprøver av forekomsten
- Norconsult Norge AS har, i tillegg til å være fagkyndig plankonsulent, ansvar for prosjektering av infrastruktur (vei, transport, havn, vann og el-forsyning), utredninger knyttet til virkninger for miljø og samfunn og håndtering av offentlige søknadsprosesser.

1.5 Bakgrunnen for prosjektet

Mineralressurser i Eigersundfeltet

Norge Mineraler innehar per i dag 61 undersøkelsesrettigheter som utgjør mer enn 500 kvadratkilometer i Sørvest-Norge, herunder undersøkelsesrettigheter i Eigersundregionen[1]. I dette området ligger Rogaland anortosittprovins som er en geologisk formasjon som dekker hele det sørøstre Rogaland innenfor landskapet Dalane, med et areal på ca. 1 700 km² (se Figur 1-1). Den er tidligere kjent som «Egersundfeltet». Dette er en magmatisk formasjon av dypbergarter som også fortsetter utover i Nordsjøen i et tilsvarende stort område. De vanligste bergartene er størkningsbergartene anortositt, gabbro-typene noritt og jotunitt.

Norge Mineraler har gjort omfattende undersøkelser for å kartlegge mineralforekomster i områdene ved Helleland i Eigersund kommune. Undersøkelsene bekrefter betydelige forekomster av mineralene apatitt, ilmenitt og magnetitt med vanadium. Konsentrat av disse mineralene er viktige innsatsfaktorer i produkter som blant annet brukes i landbruket, legemiddelindustrien, batteri- og solcelleproduksjon samt luftfartsindustrien.

I lovgivningen skilles det mellom mineraler eid av Staten og mineraler eid av grunneier. Statens mineraler utgjør alle metaller med egenvekt 5 gram/cm³ eller høyere. Dette gjelder blant annet vanadium og titan og malmer av slike metaller. I juni 2024 ble Norge Mineraler tildelt 32 utvinningsretter i henhold til minerallovens § 29. Utvinningsrettene stekker seg over et område som utgjør 26,3 kvadratkilometer i Eigersund Kommune

[1] Norge Mineraler AS: www.norgemining.com

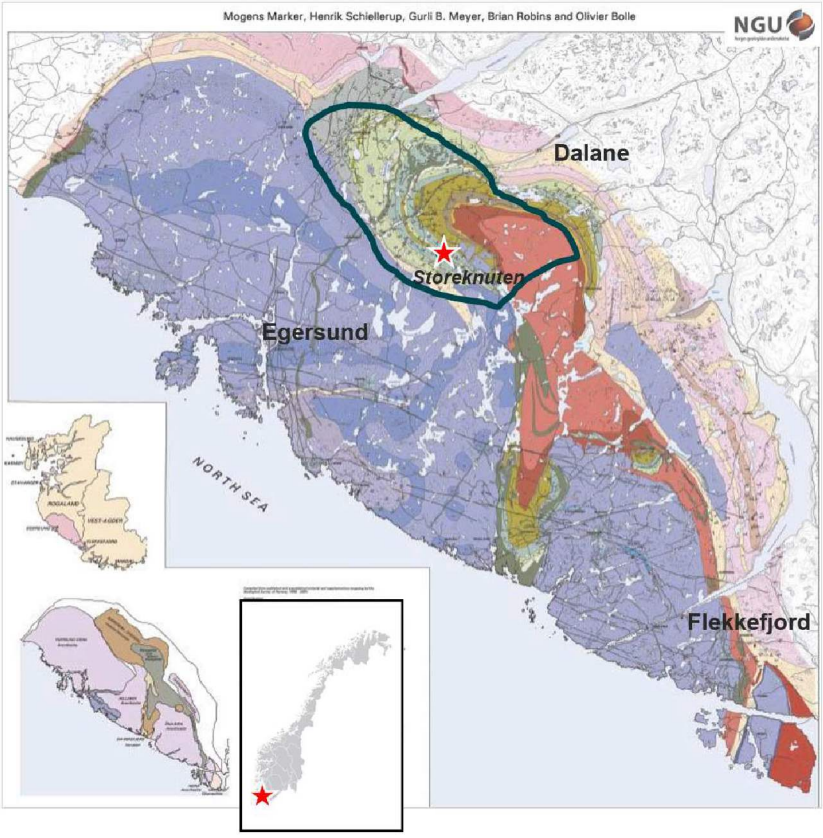

Figur 1-1 Lokalisering av drivverdige mineralforekomster på Storeknuten i Rogaland anortosittprovins (Kilde: NGU - https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/)

Mineralressurser i Norge

Ifølge *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027* har Norge viktige mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Norge regnes for å ha et stort ressurspotensial for kritiske råvarer.

Mineralforekomster må utnyttes der de befinner seg. Flere forutsetninger må være oppfylt for å utvinne mineraler, som for eksempel kvalitet eller tilstrekkelige volumer av mineraler og metaller i bergartene. Salgsverdi og lønnsomhet i drift, samt nødvendig politisk tilslutning til gruvedrift vil også være faktorer som er avgjørende for mineralvirksomhet.

Ifølge *Norges mineralstrategi* har Norge en aktiv mineralnæring, en stor prosessindustri og et stort potensial for ytterligere produksjon av kritiske mineraler. I 2021 var det kun to aktører med utvinning av metallisk malm av betydning i Norge; Rana Gruber AS som utvinner jern ved Mo i Rana, og Titania AS som utvinner titanmineralet ilmenitt ved Hauge i Dalane.

Ifølge Mineralstrategien er det tre modne metallprosjekter i Norge med driftskonsesjon på plass: Nussir (kobber), Engebø (titanmineraler/granat) samt Sydvaranger (jern). Alle de tre prosjektene har gjennomført mulighetsstudier, og har planer for uttak på plass. Av disse har forekomstene som skal utvinnes av både Nussir og Sydvaranger også tidligere vært gjenstand for utvinning. Nordic Minings titan- og granatprosjekt i Engebø er under etablering.

2 Planområdet og omgivelsene

2.1 Beliggenhet og planavgrensning

Planområdet har et areal på ca. 67 km^2. Dette utgjør ca. 15% av arealet i Eigersund kommune. Planområdet omfatter hele Hetlandsheia inkludert Storeknuten, Eiaveien og Drangeveien og de større innsjøene Nodlandsvatnet, Kverven og Heigravatnet. I tillegg inngår områder på Eigerøya som deler av eksisterende Egersund havn og Regeviga i planområdet. Mellom Hetlandsheia og Eigerøya inngår også en korridor i planområdet. I denne korridoren er tiltaket til dels planlagt under bakken.

Planområdet er utformet for å dekke nødvendig areal til etablering av gruvevirksomhet med tilhørende infrastruktur. Plangrensen slik den er vist i figur 2.1, dekker flere alternativer for håndtering av avgangsmasser, transport og havn. Detaljering av tiltaket vil fortsette i planperioden. Plangrensen vil derfor kunne bli justert underveis i planprosessen.

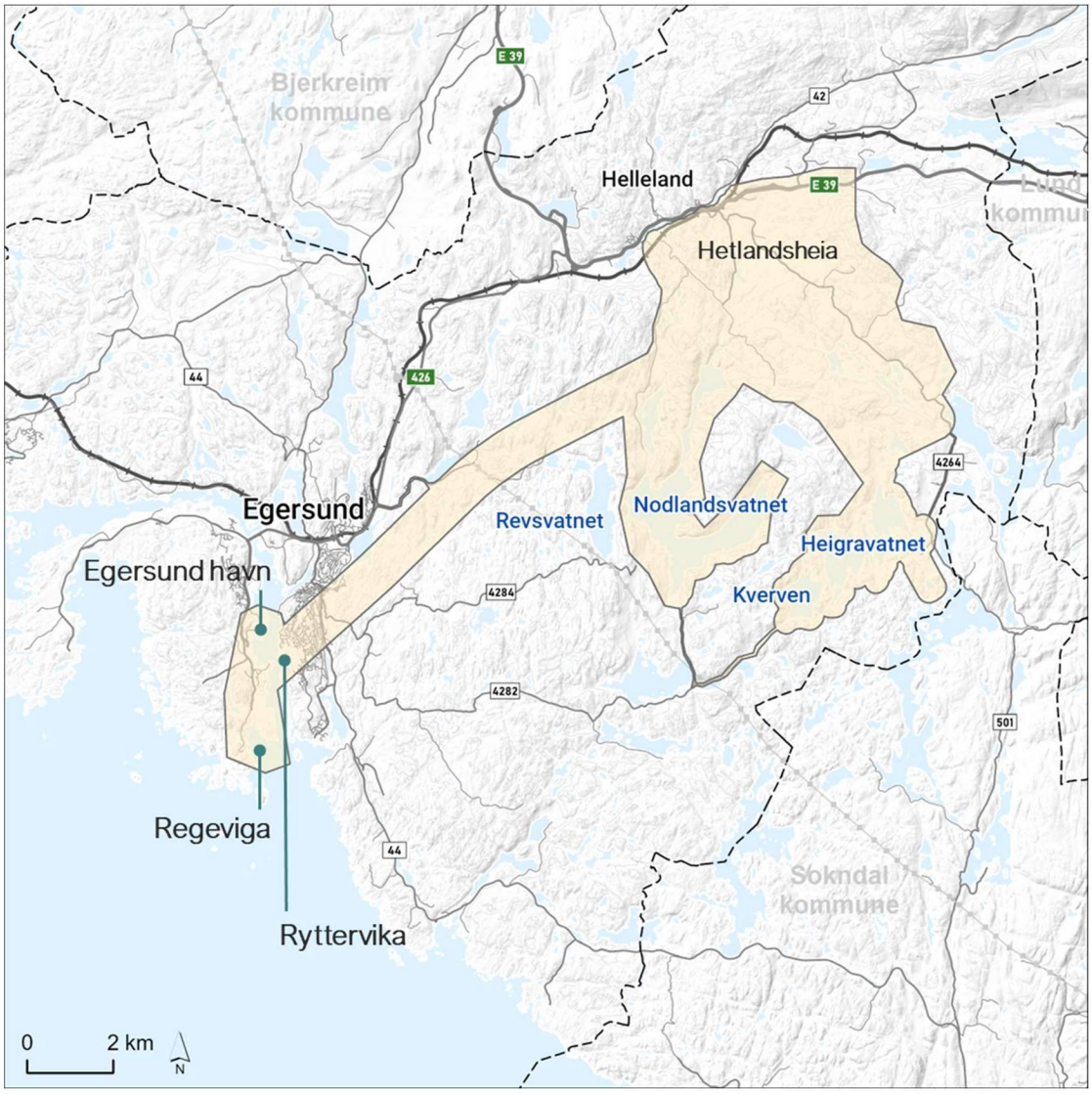

Figur 2-1 Lokalisering av planområdet. Planområdet er uthevet i gult.

2.2 Beskrivelse av planområdet

Hetlandsheia er preget av et kupert og berglendt terreng med mange innsjøer og vassdrag. Området veksler mellom kalkfattig og noe kalkholdig berggrunn og har generelt lite jorddekking. Løsmasseavsetninger med noe større mektighet er dyrket opp. Store områder er dekket av kystlynghei, som tradisjonelt har vært brukt til beiteland. Bosetningen er hovedsakelig knyttet til jordbruksarealer. Innenfor planområdet er det regulerte vassdrag (reguleringsmagasin til kraftproduksjon), og planområdet grenser til drikkevannene Revsvatnet og Eiavatnet.

Kystområdene rundt Egersund er hovedsakelig åpne og værutsatte. Dette gjenspeiles i naturmangfoldet både over og under vann. Eigerøya skjermer fastlandet fra Nordsjøen, noe som gir godt klima for varmekjær vegetasjon som for eksempel eik. Store deler av Eigerøya er også dekket av kystlynghei. Eigerøya er et viktig nærrekreasjonsområde for Egersund by og tettsted. Den østlige delen av Eigerøya preges av industriområder og kaianlegg. Øya har forbindelse til fastlandet over Eigerøya bru. Sør på Eigerøya berører planområdet det statlige sikrede friluftsområde Auglend.

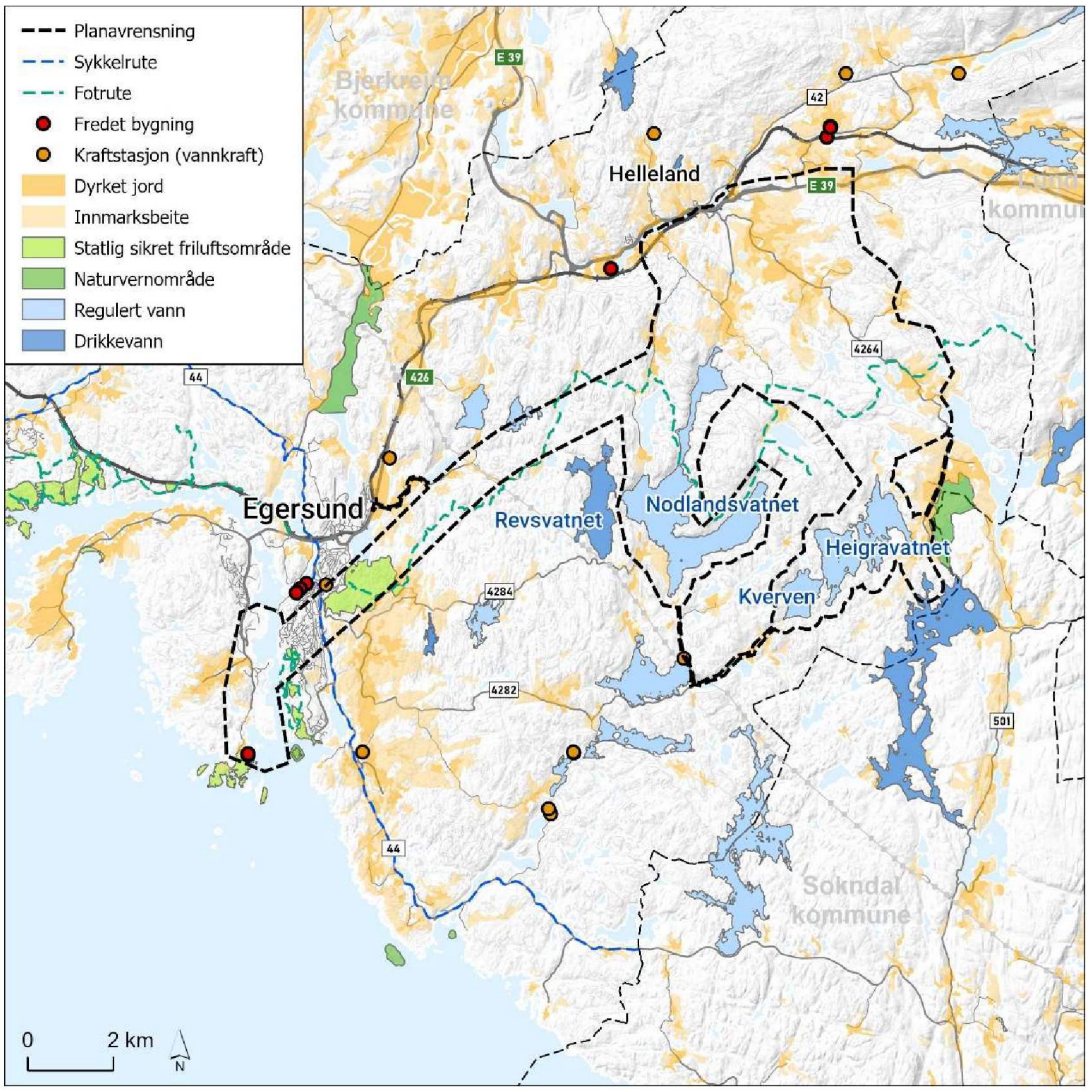

Figur 2-2 Landskapsanalyse som viser vesentlige arealverdier i og rundt planområdet

3 Beskrivelse av tiltaket

3.1 Helheten i tiltaket

Figur 3-1 viser helheten i tiltaket. Utgangspunktet for tiltaket er uttak av mineralressurser innenfor den kartlagte mineralforekomsten kalt Storeknuten. Planlagt uttak er bestemt av ressursens beliggenhet og vil foregå i området der de geologiske forutsetningene er optimale. Malmen brytes i et åpent dagbrudd. Deretter knuses massene, og av disse produseres det mineralkonsentrater. Denne produksjonen foregår i et oppredningsverk. Konsentratene transporteres fra oppredningsverket til egnet utskipningshavn via en transportkorridor. For avgangsmassene som er igjen etter oppredning, vil det være et stort arealbehov for deponering. Det vurderes alternative kombinasjoner av deponi på land (tørrdeponi) og/eller i vann.

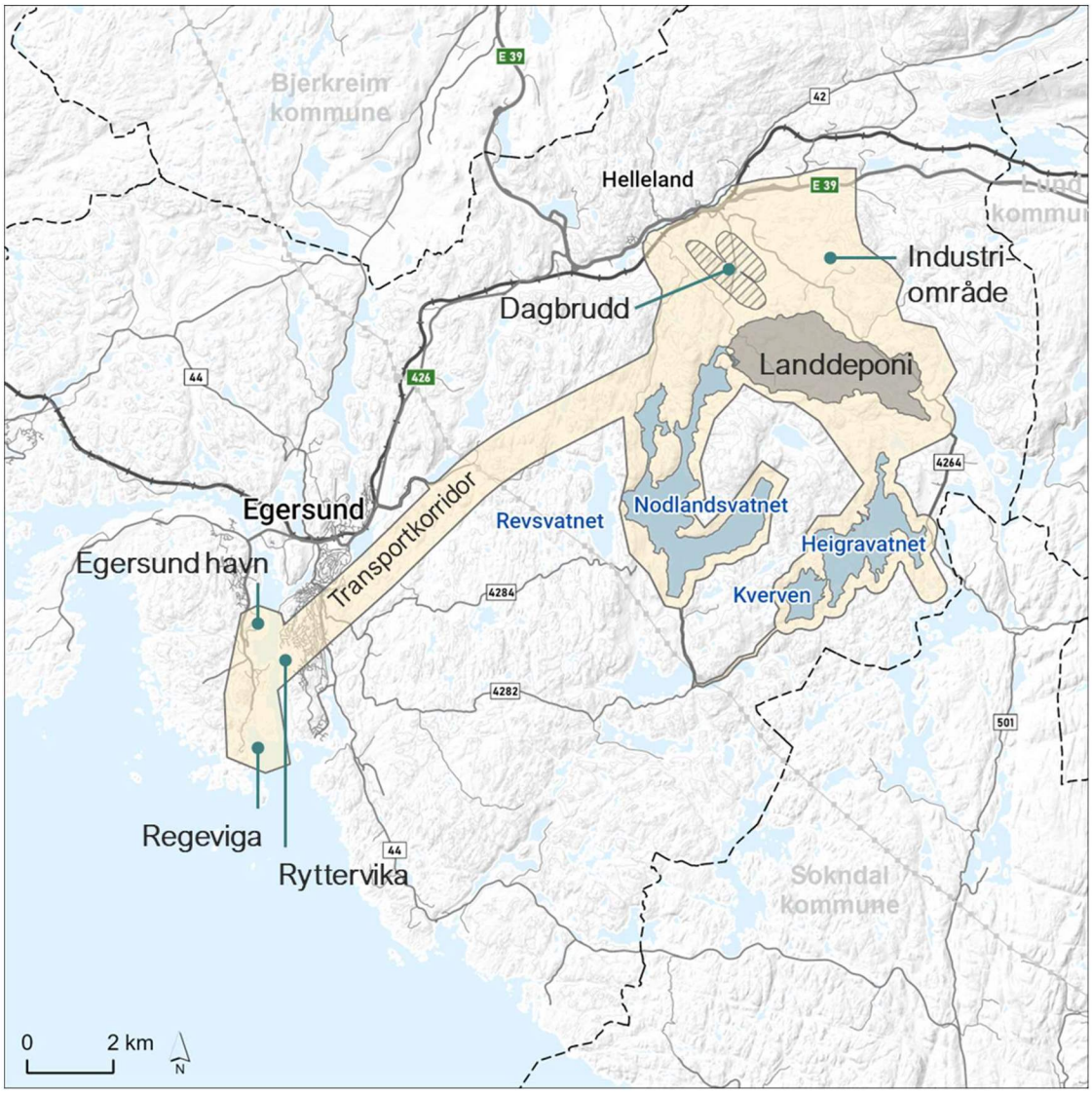

Figur 3-1 Skisse som viser planområdet med plassering av dagbrudd, alternativer for deponier på land (tørrdeponi) og i vann (Heigravatnet, Kverven og Nodlandsvatnet), samt transportkorridor og alternativer for utskipningshavn ved Egersund by og på Eigerøya.

Det planlegges å ta ut 20 millioner tonn malm i gjennomsnitt hvert år over en periode på 24 år. Før opprydning og istandsetting er det planlagt oppredning av restmineralene med lavere konsentrasjon (6 år). Ettersom prosjektet utvikler seg parallelt med planprosessen, kan uttaksvolum og varighet endres i løpet av denne prosessen.

Figur 3-2 Overordnet tidslinje som viser de ulike stegene i prosessen fra arealavklaring til oppstart og avslutning.

3.2 Gruvedriften

Figur 3-3 viser en overordnet oversikt over de ulike deler av tiltaket ved Hetlandsheia. Forslag til endelig plassering av infrastruktur, dammer, deponi, hensynssoner o.l. innenfor og i nærheten av planområdet vil foreligge etter videre detaljering og planlegging i planprosessen og konsekvensutredningsarbeidet. Gruven skal drives som et åpent dagbrudd fordi de drivverdige ressursene er registrert i de øvre delene av berggrunnen,

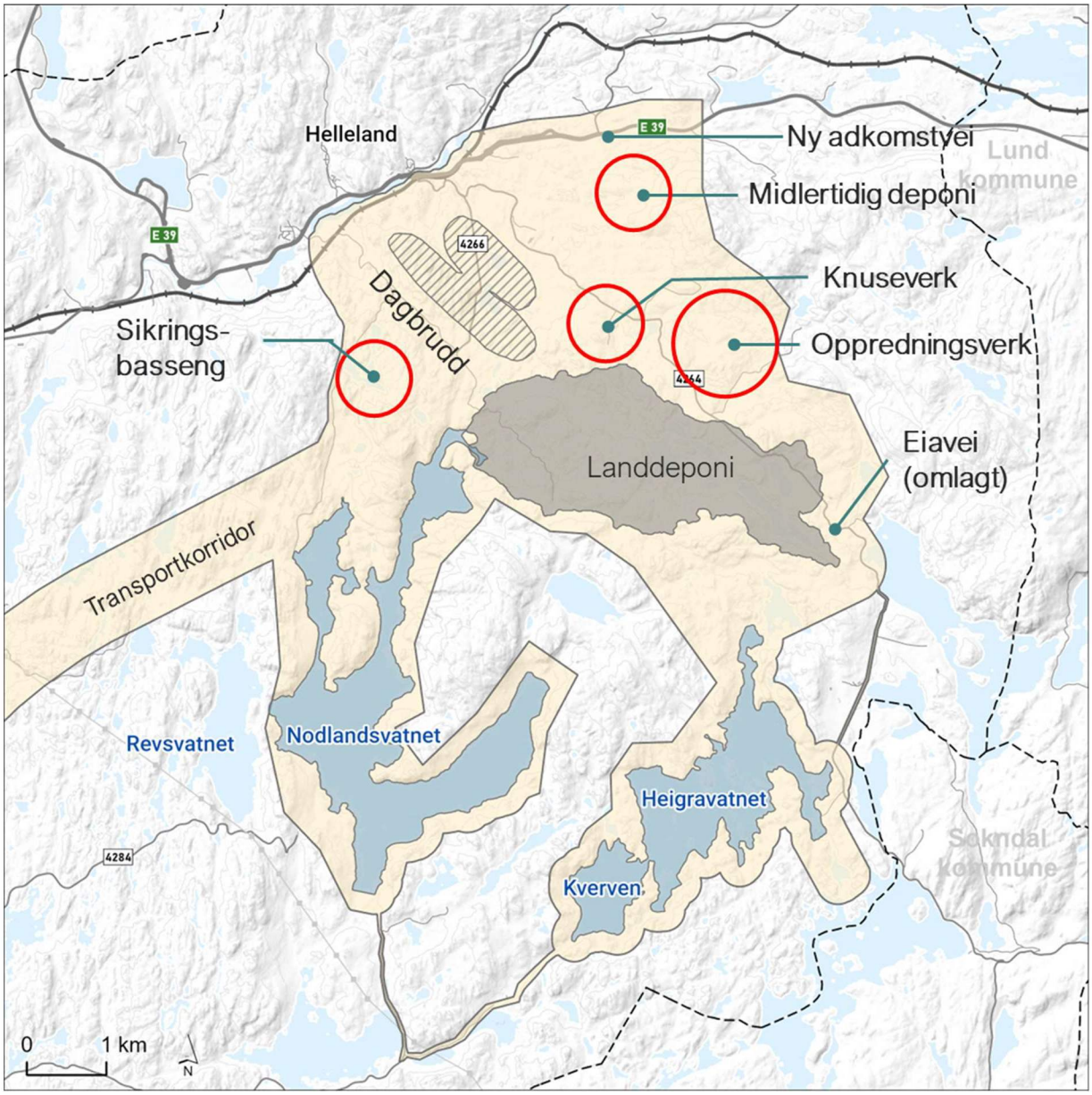

Figur 3-3 Skisse som viser foreløpig utstrekning av dagbruddet, eksempler på lokalisering av knuseverk, oppredningsverk, og alternativer for deponi for avgangsmasser som landdeponi og våtdeponi i de markerte vannene. Endelig utstrekning vil bli endret som en del av planprosessen.

<u>Oppredningsverk</u>

Oppredning er et samlebegrep for de prosesser som har til hensikt å foredle malmen til et salgbart konsentrat.

Etter uttak i dagbruddet går grovknuses malmen. Deretter blir malmen malt ytterligere opp slik at mineralene det drives på blir skilt ut som konsentrater (her kan det benyttes for eksempel magnetisme, gravitasjon eller kjemiske separasjonsprosesser). De finkornete massene som er igjen etter oppredningen, og som i all hovedsak består av nedmalt stein, utgjør avgangsmassene.

Det planlegges et oppredningsverk i nærheten av dagbruddet med et forventet arealbeslag på ca. 1100 dekar.

Figur 3-4 Illustrasjon som viser mulig plassering av de viktigste elementene på Hetlandsheia. Dagbrudd ved Storeknuten til høyre, oppredningsverk og landdeponi til venstre i utsnittet (Kilde: SRK Consulting). Plassering og utforming kan endres som et resultat av planprosessen.

Figur 3-5 Illustrasjon som viser mulig plassering av dagbrudd (til høyre) og midlertidig lager (til venstre) ved Hetland og Drange (Kilde: SRK Consulting). Plassering og utforming kan endres som et resultat av planprosessen.

3.3 Deponering av avgangsmasser

For deponering av avgangsmasser utredes ulike typer løsninger som deponering på land, deponering i innsjøer og tilbakefylling i dagbrudd. Også kombinasjoner av disse typene kan være aktuelle.

I tillegg utredes ulike løsninger for håndtering av eventuelt pyrittkonsentrat og mellomlagring av steinmasser med lavere innhold av drivverdige mineraler for senere oppredning. Endelig plassering og utforming av deponier for avgangsmasser er ikke avklart, men i den innledende delen av planprosessen tas det utgangspunkt i følgende alternativer:

- Alternativ 1: Landdeponi i kombinasjon med våtdeponi i Heigravatnet og Kverven.
- Alternativ 2: Våtdeponi i Nodlandsvatnet, Heigravatnet og Kverven.
- Alternativ 3: Landdeponi i forbindelse med gruveområdet.

Det skal også sees nærmere på løsning for tilbakefylling av avgangsmasser i dagbruddet. Plangrensen som vises i dette planinitiativet, dekker et område som omfatter alle disse alternativene.

3.4 Havn, transport og utskipning

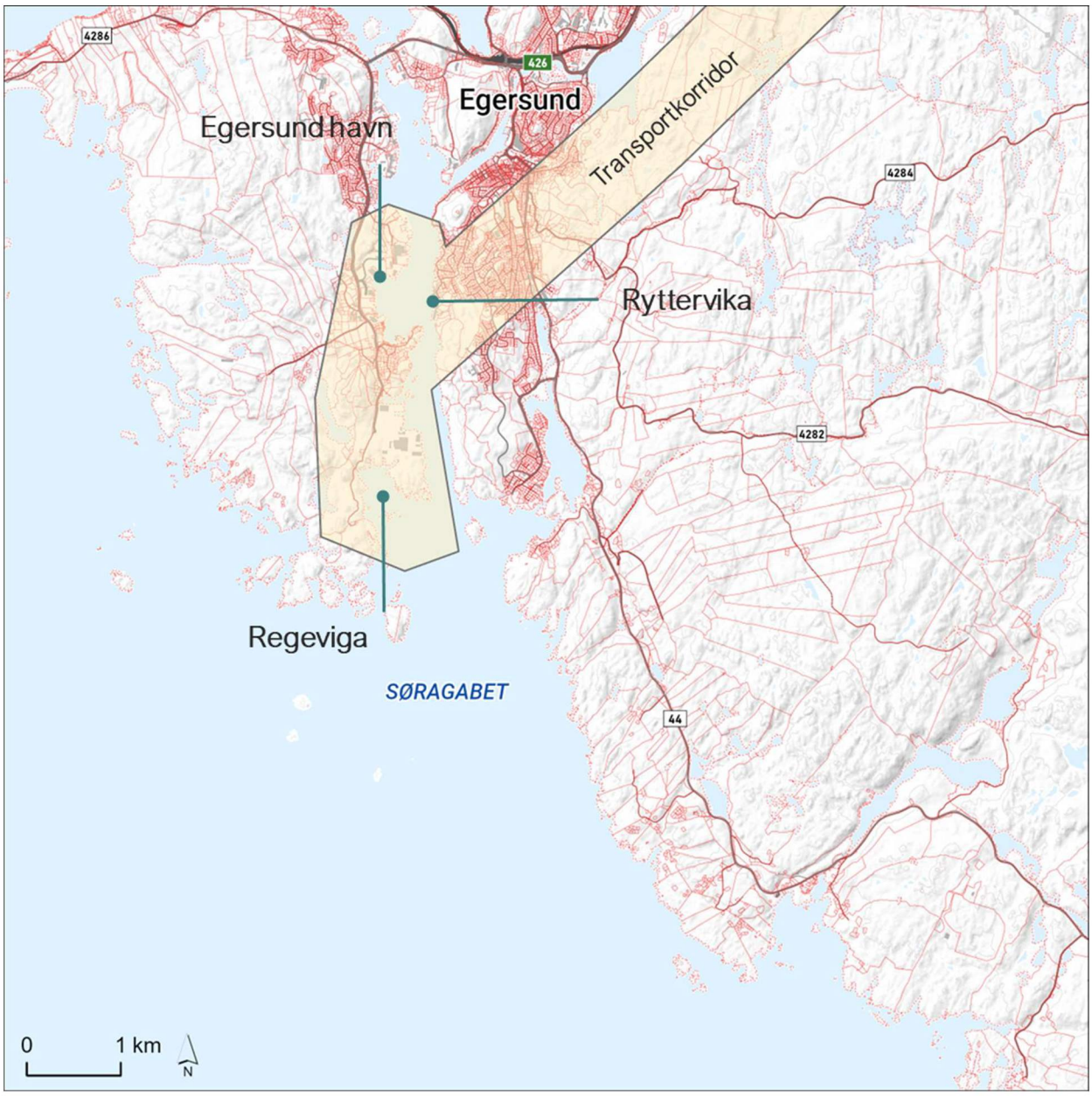

Figur 3-6 Kart som viser alternative lokaliseringer av havn ved Egersund havn, Ryttervika og Regeviga

<u>Transport av konsentrat</u>

Fra oppredningsverket transporters konsentratene til havn for utskiping. Lokalisering av transportkorridor tilpasses valgt havnelokalitet. Korridoren vil være ca. 20 km lang. Der transporten foregår i tunnel, føres den under sjø og/eller innsjøer. Bebyggelsen ved Egersund by vil heller ikke berøres av transportanlegget som legges i tunnel i disse områdene. Det planlegges å bruke overskudsstein fra tunnelen som konstruksjonsmasser, eller mellomlagre disse for videresalg på et senere tidspunkt. Det vil trolig bli foreslått ett eller flere tverrslag på tunnelstrekningen. Her vil det være behov for lagring av overskudsstein.

Havn

For utskipning av konsentratene utredes ulike alternative lokaliseringer av kai ved sjø. Kaianlegget antas å skulle betjene skip med om lag 200 meters lengde og med last opp til 60 000 dwt (dødvekttonn). Seilingsdybden er satt til 15,5 meter. Tilhørende lager- og transportareal inngår i havnearealet på land. Figur 3-7 viser telt som en mulig løsning for mellomlager (bredde ca. 60 meter, lengde ca. 360-400 meter og høyde ca. 15 meter).

Videre vil det være behov for undervannsutsprengning av sjøbunn for å sikre nødvendig dybde og manøvreringsareal for skip. Det vil også være behov for etablering av moloer i forbindelse med havneanlegget, for å dempe bølger og ivareta sikkerhet i havneområdet. Lokalisering og størrelse på moloer avhenger av havnelokalitet.

Bruk eller utvidelse av eksisterende Egersund havn og Ryttervika vurderes som relevante havnealternativer. Innseilingsområdet er grunt, og det foreligger mye infrastruktur i området. Det videre planarbeidet vil kunne bekrefte eller avkrefte om dette er aktuelle havnelokaliteter. I tillegg er det i Regeviga sett på en løsning der senterplattformen utformes som en åpen pelekai med bjelker og dekke av betong, fundamentert på stålrørspeler.

Råstoff og materialer til gruvedriften er planlagt importert fra eksisterende havner og transportert til anlegget med bil.

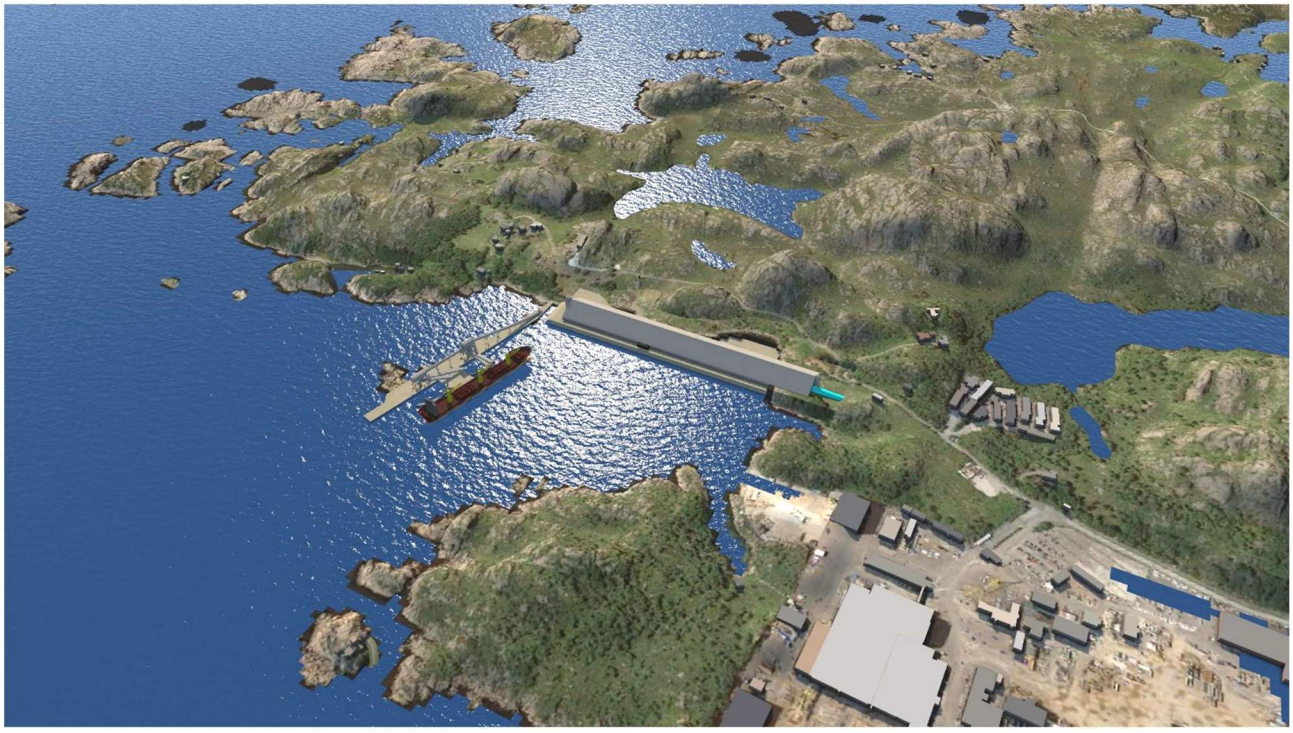

Figur 3-7 Illustrasjon som viser mulig havneløsning i Regeviga (Kilde: SRK Consulting). Plassering og utforming kan endres som et resultat av planprosessen.

3.5 Adkomst

Det er i hovedsak planlagt å benytte etablert veiinfrastruktur til kjøretransport, da eksisterende hovedveinett er vurdert å ha tilstrekkelig kapasitet til å ta den trafikkøkningen som følger av tiltaket. Ny adkomstvei til industriområdet på Hetlandsheia med en lengde på ca. 3 km og kryss mot E39 skal utredes.

Ny bro til Eigerøya ligger inne i Nasjonal transportplan 2025-2036. En eventuell utvidelse av Egersund havn til Regeviga vil kreve en utvidelse av lokalveinettet på Eigerøya med ca.300 meter. En oppgradering av havn i Ryttervika vil utløse behov for ny veiinfrastruktur.

3.6 Vanntilførsel

Prosesseringsvann

Tiltaket har behov for prosessvann. Det er forutsatt at vannet som blir tilført industrianlegget ved Hetlandsheia, stammer fra lokalt tilgjengelig overflatevann og resirkulert vann fra oppredningsprosessen. Det er forventet at dette vil dekke behovet anlegget har for tilførsel av prosessvann.

Drikkevann og avløp

Drikkevann til Hetlandsheia leveres fra vannbehandlingsanlegget ved Erekjer via kommunalt nett på Helleland. Det er behov for en trykkøkningsstasjon før leveranse til Hetlandsheia. Vannmengder er avklart med Eigersund kommune og tilknytning vil avklares med Eigersund kommunes VA-avdeling. Ledninger vil legges i transporttunnel eller adkomstveier.

Norge Mineraler vil ha vannlagre i tanker i tilknytning til gruvevirksomheten. Lagrene skal sikre forbrukstoppene og innfri krav til mengde tilgjengelig slukkevann ved eventuell brann.

Ved utskipningshavn er det planlagt et administrasjonsbygg som forsynes med drikkevann fra kommunalt nett. Spillvann fra bygget føres til kommunalt avløpsnett.

3.7 Energitilførsel

Ny gruve og oppredningsverk med tilhørende tekniske installasjoner medfører et behov for en ny 132 kV transformatorstasjon på Helleland med en ny overføringslinje fra eksisterende transformatorstasjon ved Kjelland. Den faktiske plasseringen av ny transformatorstasjon og overføringslinjer vil bli detaljert i den videre planleggingen av gruveområdet og oppredningsanlegget. Det kan være aktuelt å kombinere deler av energitilførselen med deler av anlegget i transportkorridoren.

Ved etablering av utskipningshavn er det behov for sikring av energitilførsel. For havnealternativet ved Regeviga på Eigerøya er det vurdert behov for ny transformatorstasjon på Kaupanes. Denne er for tiden til konsesjonsvurdering i Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Etter planen skal denne transformatorstasjonen være i drift innen 2028. Kraftselskapet Enida skal eie og drifte denne transformatorstasjonen. Fra den nye transformatorstasjonen etableres det nye strømkabler som leverer nødvendig strøm til distribusjonsanlegget i den nye havnen.

3.8 Offentlig infrastruktur

Eiaveien er fylkesvei og en gjennomfartsåre mellom Helleland og Eia i Sokndal kommune. I planarbeidet vil det bli vurdert om Eiaveien vil kunne bli videreført som gjennomfartsåre.

Drangeveien vil trolig avvikles som offentlig vei. Dette innebære at Møgedalsveien og Gløbstadveien må omlegges. Alternative løsninger vil bli vurdert i planarbeidet.

3.9 Vannkraftproduksjon og regulerte vann

Nodlandsvatnet, Heigravatnet og Kverven er aktuelle alternativer for deponering av avgangsmasser. De tre vannene er i dag vannkraftmagasiner. Endret arealbruk til deponier vil kreve konsesjonsbehandling etter vannressursloven og vassdragsreguleringsloven. Det kan også være behov for avbøtende tiltak utenfor planområdet dersom dagens reguleringsvolum for vannkraftproduksjon skal opprettholdes.

3.10 Funksjonelle og miljømessige kvaliteter

Et gruveprosjekt i denne størrelsesorden har potensial for store miljøbelastninger. I påfølgende planprosess vil ulike tiltak for å redusere miljøbelastningen vurderes. Gjennom aktivt bruk av tiltakshierakiet (9.6 Vurder avbøtende tiltak - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)) vurderes tiltakets omfang, dets potensielle virkning på miljø og samfunn, sannsynlighet for miljøbelastning og mulige avbøtende tiltak. I påfølgende planprosess vil det ses nærmere på redusering av miljøbelastningen ved blant annet:

- Gruvedrift med bruk av elektriske maskiner, kjøretøy og utstyr.
- Resirkulering av prosessvann.
- Reduksjon av arealbeslag.
- Gjenbruk av avgangsmasser for å redusere arealbeslaget til deponi.
- Plan for istandsetting og etterbruk av industriområdet for mineralutvinning

4 Beskrivelse av innledende alternativsøk

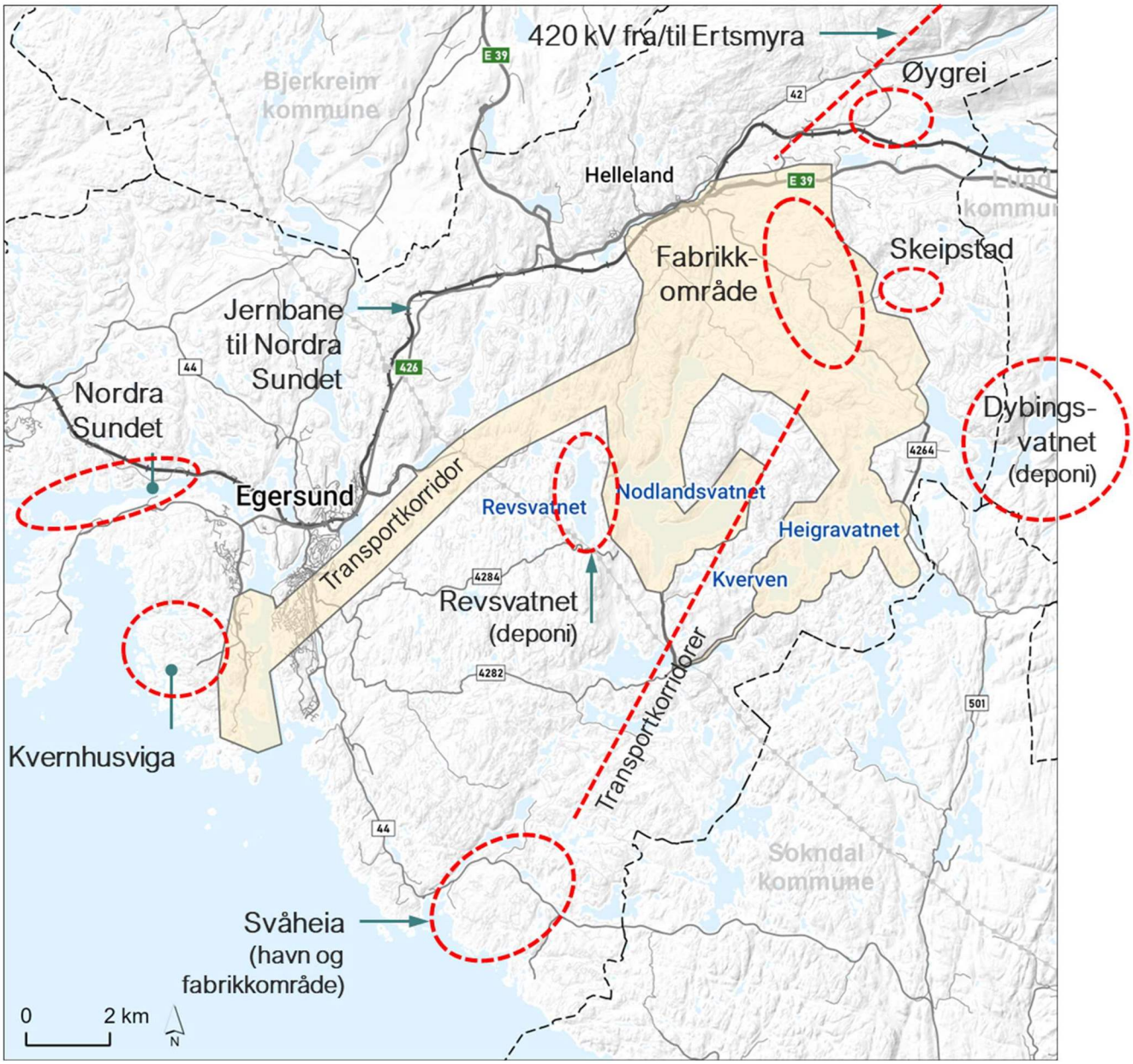

Figur 4-1 Figuren viser kart over deler av de tiltakene som har vært vurdert (og forkastet) innledningsvis i prosjektutviklingsfasen.

Norge Mineraler AS har siden 2020 vurdert ulike fabrikk-, transport-, havn- og avgangsmassekonsepter.

Fra høsten 2023 til sommeren 2024 ble disse ytterligere vurdert i en omfattende mulighetsstudie i prosjektet. I løpet av mulighetsstudien har prosjektet vurdert svært mange utviklingsretninger og alternativer. Dette omfatter blant annet ulike prosjektkomponenter, driftsformer og lokaliteter.

Alternativsøket kan grovt sett deles inn i to faser. I den første fasen frem til ca. februar 2024 ble det vurdert drift i ressursene Skeipstad, Øygrei og Storeknuten. Samtidig ble ulike fabrikkonsepter, som for eksempel prosessanlegg for videreforedling av mineralkonsentrat, utredet. I den andre fasen har prosjektet konsentrert seg om kjernekonseptet mineralutvinning og eksport.

Tabell 4-1 gir en oversikt over hvilke alternativer som er vurdert, definert eller utelatt som en del av tiltaket. Alternativer som er videreført som en del av tiltaket er allerede beskrevet i kapittel 3.

Tabell 4-1 – Oversikt over tiltak i vedlegg I som forslagstiller vurderer at reguleringsplanen vil fastsette ramme for

Alternativ	Inkludert i tiltaket	Utelatt fra tiltaket
Mineralforekomst		
Storeknuten	X	
Skeipstad		X
Øygrei		X
Fabrikkkonsept (med tilhørende vann, strøm og transportløsning)		
Oppredningsverk	X	
Videreforedling av vanadium		X
Videreforedling av fosfor		X
Transportkonsept (fra gruve til havn)		
Bruk av eksisterende jernbane		X
Bruk av eksisterende jernbane i kombinasjon med ny jernbane		X
Ny jernbane		X
Transportbånd i dagen		X
Rørledning i dagen	X	
Bruk av eksisterende vei		X
Rørledning i tunnel i kombinasjon med dagsone	X	
Transportbånd i tunnel kombinasjon med dagsone	X	
Lastebil i tunnel i kombinasjon med dagsone	X	
Havn med tilhørende infrastruktur		
Eigersund havn (Kaupanes)	X	
Regeviga	X	
Ryttervika	X	
Nordra Sundet		X
Svåheia		X
Kvernhusviga		X
Deponikonsept		
Heigravatnet og Kverven	X	
Dybingsvatnet		X
Nodlandsvatnet i kombinasjon med Dybingssvatnet		X
Nodlandsvatnet i kombinasjon med landdeponi sørøst for Hågåsen		X
Nodlandsvatnet i kombinasjon med Heigravatnet og Kverven	X	
Nodlandsvatnet (høy oppfylling)		X
Kun landdeponi	X	

4.1 Overordnet prosjektkonseptet

Prioritering av mineralressursene

Storeknutenområdet ble vurdert å være det mest gunstige området for oppstart av mineralutvinning. Det har også en god beliggenhet med tanke på eventuell fremtidig utvidelse av driften. Utvinning fra de kartlagte ressursene på Øygrei og Skeipstad er derfor ikke en del av dette planforslaget.

Fabrikkanlegg med tilhørende infrastruktur

Vurderte fabrikkonsepter var knyttet til produksjon av vanadium og ulike former for fosfor. Fabrikkanleggene ble utelatt fordi de er svært kraft- og arealkrevende og dermed kunne komplisere og forsinke prosjektet.

Fabrikkonseptene krevde en rekke kombinasjoner av transport, strøm- og vannalternativer. For enkelte av konseptene ville dette utløse nye store, komplekse og tidkrevende delprosjekter. Det ble derfor besluttet at videreforedlingsanleggene tas ut av arbeidet med denne reguleringsplanen, og at Norge Mineraler arbeider videre med utredning av mulige lokaliteter for videreforedlingsanlegg separat. Mye av behovet for ny vann- og strømforsyning falt bord da disse anleggene ble tatt ut av planarbeidet.

Avslutning og etterbruk

Det aktuelle prosjektet er planlagt med en samlet driftstid på ca. 30 år. Mulighetsstudien har vurdert en rekke ulike former for etterbruk av arealer og anlegg. Både dagbrudd, oppredningsverk og deponiområder har vært omfattet av disse utredningene.

En rekke tekniske forutsetninger til bl.a. stabilitet og anleggelse har lagt begrensninger på mulige etterbruksløsninger. På grunn av støvflukt må både land- og vanndeponier tildekkes. På land vil dette kunne bli gjort med for eksempel vegetasjon. I vann vil avgangsmassene bli dekket av et vannspeil. Utredning av ulike løsninger for avslutning og etterbruk vil bli vurdert videre i planprosessen.

Arealbruk og plassering av virksomhet

Tiltaket inneholder mange komponenter og arealbehovet er derfor stort. Prosjektet har i løpet av mulighetsstudien arbeidet for å begrense arealbruken. Det er avklart gjennom mulighetsstudien at transport av konsentrat primært vil gå i tunnel mellom oppredningsverk og havn. Transportform i tunnelen, og antall dagsoner, utredes videre. Havneløsningene viser også et redusert arealbehov ved å kombinere molo og kai.

4.2 Deponikonsept

I mulighetsstudien er det vurdert ulike løsninger for deponering av avgangsmasser. Enkelte av løsningene ligger i de samme områdene som de alternativene som er beskrevet som en del av tiltaket (se 3.3 Deponering av avgangsmasser). Utforming og kombinasjoner avviker likevel fra de videreførte løsningene. Følgende alternativer er vurdert og forkastet:

1. Vanndekket, høyt deponi i Nodlandsvatnet. Forkastet fordi høyden på oppfyllingen ville kunne gi infiltrasjonsrisiko i drikkevannskilden Revsvatnet.
2. Vanndekket deponi i Dybingsvatnet. Forkastet på grunn av risiko knyttet til behov for særdeles stor og komplisert damkonstruksjon. Den vil også dekke flere verdifulle kulturlandskap og utgjøre en risiko for å påvirke Eptavatnet naturreservat.
3. Vanndekket deponi i Nodlandsvatnet og Dybingsvatnet. Forkastet fordi alternativet vil ha tilsvarende konsekvenser som alternativ 1 og 2, men i større skala da begge innsjøene blir berørt. Det vil direkte

eller indirekte komme i konflikt med eksisterende vannkraftproduksjon i begge nedbørfeltene og kreve endringer i dammer og vannforvaltning.

4. Vanndekket deponi i Nodlandsvatnet og landdeponi sørøst for Hågåsen. Forkastet fordi det vil ha tilsvarende konsekvenser som alternativ 1 og 4, men i større skala. Det vil komme i konflikt med eksisterende vannkraftproduksjon i Nodlandsvatnet og kreve endringer i dammer og vannforvaltning.

Videreforedling av avgangsmasser

Norge Mineraler skal utrede ulike muligheter for videreforedling av noe av avgangsmassene.

Samvirkning av deponering og vannkraftproduksjon

Tiltakene ligger i vassdrag som benyttes til kraftproduksjon. Det er ikke funnet innsjøer med egnet plassering og volum som ikke i dag er i bruk som vannkraftsmagasin. Muligheten for å opprettholde magasinenes funksjon til vannkraftproduksjon ved og etter gruvedrift må vurderes nærmere. Det kan være behov for avbøtende tiltak både innenfor og utenfor planområdet dersom dagens reguleringsvolum for vannkraftproduksjon skal opprettholdes.

4.3 Transportkonsept

I mulighetsstudien ble det vurdert en rekke ulike transportkonsepter for å frakte konsentrat fra oppredningsverk til havn. Disse er listet opp i Tabell 4-1. Bakgrunnen for at de ulike alternativene er forkastet er hensyn til drift, økonomi og arealbruk. Enkelte av konseptene ble også forkastet fordi de var knyttet til spesifikke havnelokaliteter (som f.eks. jernbane til Nordra Sundet).

4.4 Havn med tilhørende infrastruktur

Utskiping av konsentrater krever en havnelokalitet som kan betjene skip flere ganger i uken, hele året og under varierende værforhold. Den bør også ligge så nær gruveområdet som mulig og ha tilstrekkelig plass til mellomlager av konsentrat. Dette stiller store krav til lokalitetens beliggenhet og situasjonen på stedet. Mange vurderte lokaliteter ble forkastet fordi de ikke innfridde disse kravene.

Lokalitet Nordra Sundet

Lokalitet Nordra Sundet ble forkastet fordi det forutsatte tilknytning til jernbane og medførte en rekke betydelige interessekonflikter.

Lokalitet Svåheia

Svåheia ligger eksponert til for vind og bølger fra sørøst. Metocean-modellering (sammenhengen mellom vind og vann) indikerte lavere sannsynlig driftskapasitet enn prosjektets behov. Anleggelse av en stor molo over Skurveskjeret ville bedre situasjonen. Havn på Svåheia ville også kreve store havnefasiliteter med betydelig sambruk med andre interesser for å gi dekning for investeringskostnadene.

Lokalitet Kvernhusviga

Lokalitet Kvernhusviga ble forkastet på grunn av sterke friluftsinteresser, nasjonale naturmangfoldsverdier, og fravær av eksisterende anlegg og infrastruktur i området. Ulike adkomstveier har vært vurdert til Kvernhusviga. Alternativer som i større eller mindre grad medfører oppgradering av Løyningsveien, er forkastet på grunn av terrengsituasjon, dyrket mark og lokalsamfunn.

Sambruk med annen virksomhet

Havna anlegges i utgangspunktet som en ren eksporthavn for mineralkonsentrat. Havna anlegges trolig med senterplattform forankret i havbunnen og moloen. Løsning avhenger av havnelokalitet. Gjennom planprosessen vil prosjektet se nærmere på utforming av havneløsning som kan tilrettelegge for sambruk. Dette gjøres i samarbeid med lokale interessenter.

Eksport og import

Gruve og oppredningsanlegg har behov for ulike råstoffer og materialer i driften. Disse vil bli importert fra eksisterende havner og transport til anlegget med bil. Eksport av mineralkonsentrat vil bli skipet ut. Mineralkonsentrat transporteres i transporttunnel mellom industriområdet og utskipningshavn.

Mellomlager på havn og annen infrastruktur

Fjellhaller er blitt vurdert som mellomlager nær havn. Alternativet er vurdert som mindre aktuelt på grunn av usikkerhet knyttet til grunnforhold og teknisk funksjonalitet.

5 Rammer og føringer for planarbeidet

5.1 Lovgrunnlaget

Tiltaket planlegges med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl) § 12-3, 2. ledd. En vedtatt reguleringsplan avklarer forutsetninger for arealbruk innenfor planområdet og eventuelle særskilte vilkår knyttet til utforming av bebyggelse og anlegg, og bruken av arealene. Figur 4-1 viser en foreløpig oversikt over tiltaket med referanser til andre lover og forskrifter som gir rammer for planarbeidet.

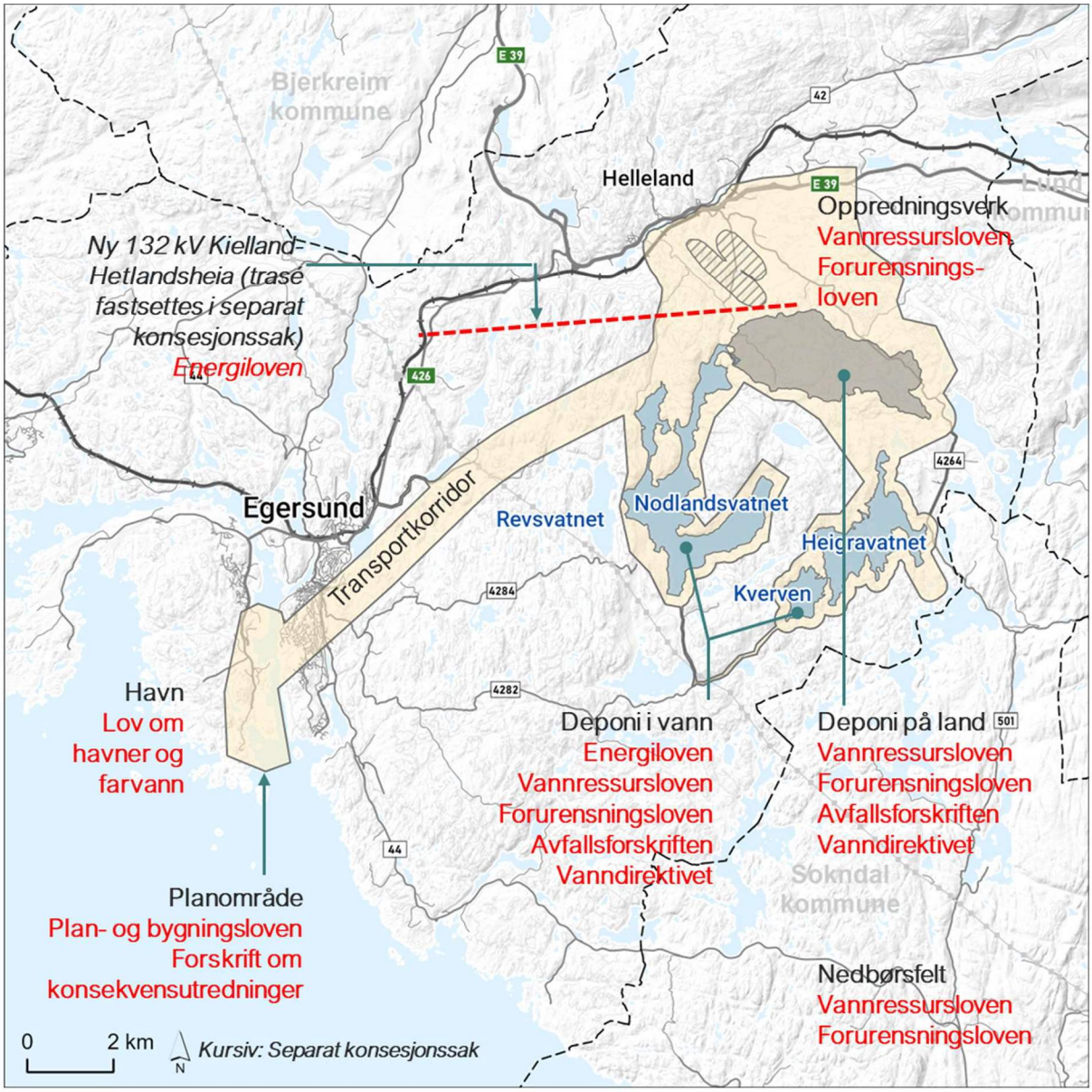

Figur 5-1 Oversikt over tiltaket med referanser til relevant lovverk og sektormyndigheter (listen er ikke uttømmende).

Relevante lover og forskrifter

I tillegg til plan- og bygningsloven vil følgende lovverk komme til anvendelse (listen er ikke uttømmende):

- Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- Lov om friluftslivet (friluftsloven)
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om laksefisk og innlandsfisk
- Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag (vassdragsreguleringsloven)
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (vass- og avløpsanleggslova)
- Lov om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordel og bruk av energi m.m. (energiloven)
- Brann- og eksplosjonsloven
- Lov om jord (jordlova)
- Lov om vegar (veglova)
- Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven)
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Lov om klimamål (klimaloven)
- Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter (åpenhetsloven)

Og følgende forskrifter (listen er ikke uttømmende):

- Forskrift om konsekvensutredninger
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)
- Forskrift til mineralloven
- Forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK17)
- Forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om oppgaveplikt ved brønnboring og grunnvannsundersøkelser

5.2 Gjeldende planer

Kommuneplan for Eigersund kommune 2018-2030

Eigersund kommunestyre vedtok ny kommuneplan i 2019. I forslag til Planstrategi 2024-2027, som er på høring til 22. juli 2024, er det påpekt at kommuneplanens arealdel videreføres i perioden 2024-2027 og revideres ikke.

I kommuneplanens arealdel for Eigersund kommune er arealene innenfor planområdet i hovedsak avsatt til næringsformål, landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift (LNFR), bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone samt ferdsel (sjø).

I Egersund by går transportkorridoren i tunnel.

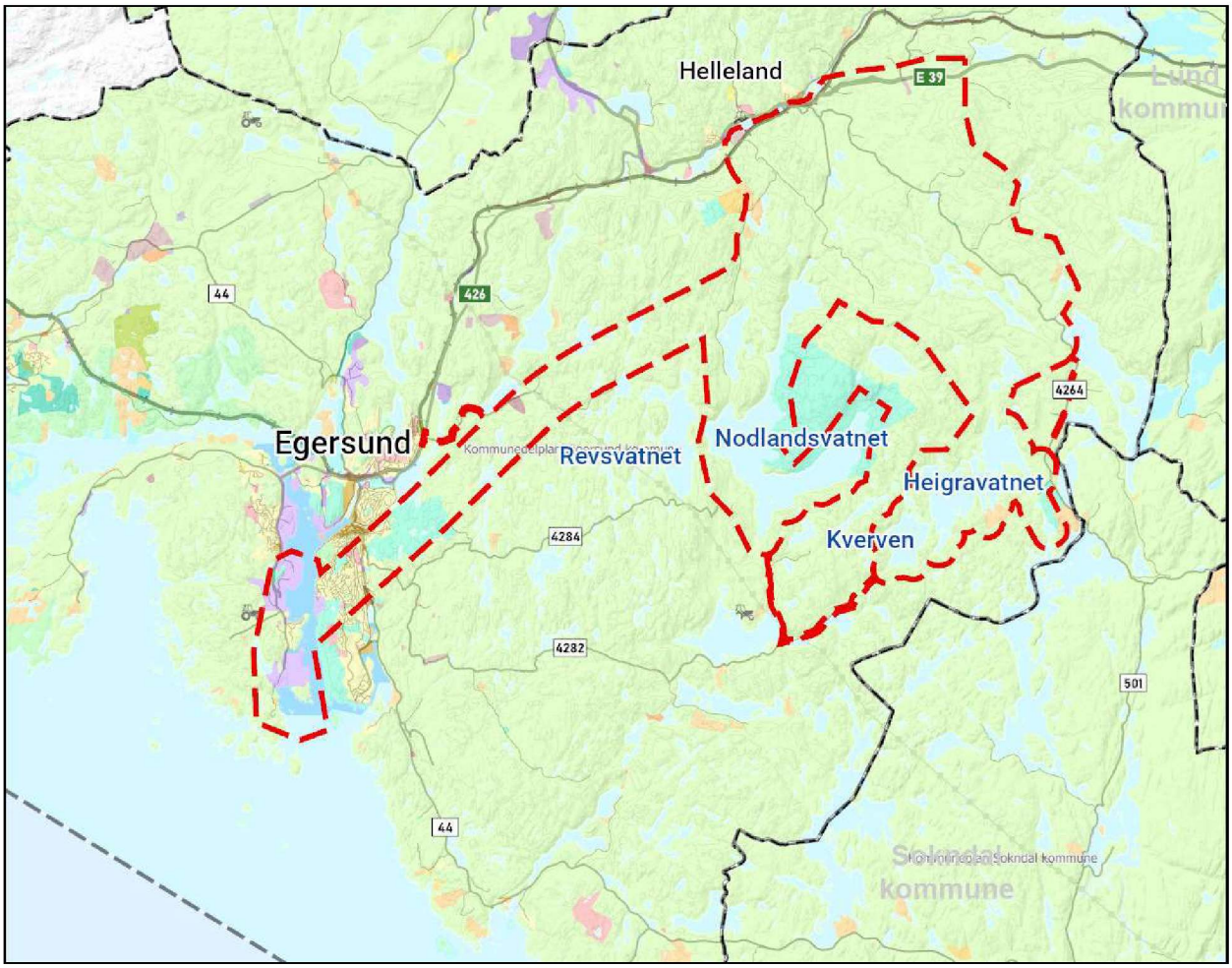

Figur 5-2 Utsnitt av gjeldende kommuneplans arealdel for Eigersund kommune og ytre deler av planområdet markert med stiplet rød linje

Kommunedelplan for fritidsbebyggelse 2020 – 2032

Kommunedelplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for fritidsbebyggelse i kommunen. Planen skal bl.a. bidra til og bygger opp under samfunnsdelens målbilde «Sammen om det gode liv» om å «Legge til rette for økt turisme og fritidsbebyggelse.» Dette er en tematisk revidering av arealdelen til kommuneplanen med fokus kun på byggeområder for fritidsbebyggelse.

I kommunedelplanen er det pekt ut noen områder som «kjerneområder for fritidsbebyggelse». Dette er områder hvor det er etablert en del fritidsbebyggelse fra før, og der kommunen vurderer at det kan egne seg for fortetting og har mulighet for utvidelse. Innenfor planområdet er området Møgedal sør for Storeknuten i kommunedelplanen pekt på som et område med stort potensiale for utvidelse og fortetting av fritidsbebyggelse. Sør på Eigerøya ved Sæstad/Løyning grenser planområdet også til et kjerneområde for fritidsbebyggelse.

Kommunedelplan for ny E39 på strekningen Lyngdal vest – Ålgård

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtok den statlige kommunedelplanen 25. juni 2021. Nye Veier har det videre ansvaret for detaljplanlegging, bygging og drift av veistrekningen. Nye Veier informerer på sine

nettsider om at E39 på strekningen fra Eigersund til Bue blir en betydelig kortere distanse. E39 svinger i dag med en bue i sørvestlig retning mot Helleland og Egersund. Ny E39 får en mer direkte linje fra kommunegrensen Eigersund/Lund i sør og i retning Vikeså. Nye Veier oppgir at det er stor usikkerhet i tidsplanen for videre utarbeidelse av reguleringsplan og bygging av ny E39.

Reguleringsplaner

Planområdet strekker seg over et stort område i Eigersund kommune og berører flere gjeldende reguleringsplaner. Figur 4-3 viser et utsnitt av gjeldene reguleringsplaner i Eigersund kommune og omegn.

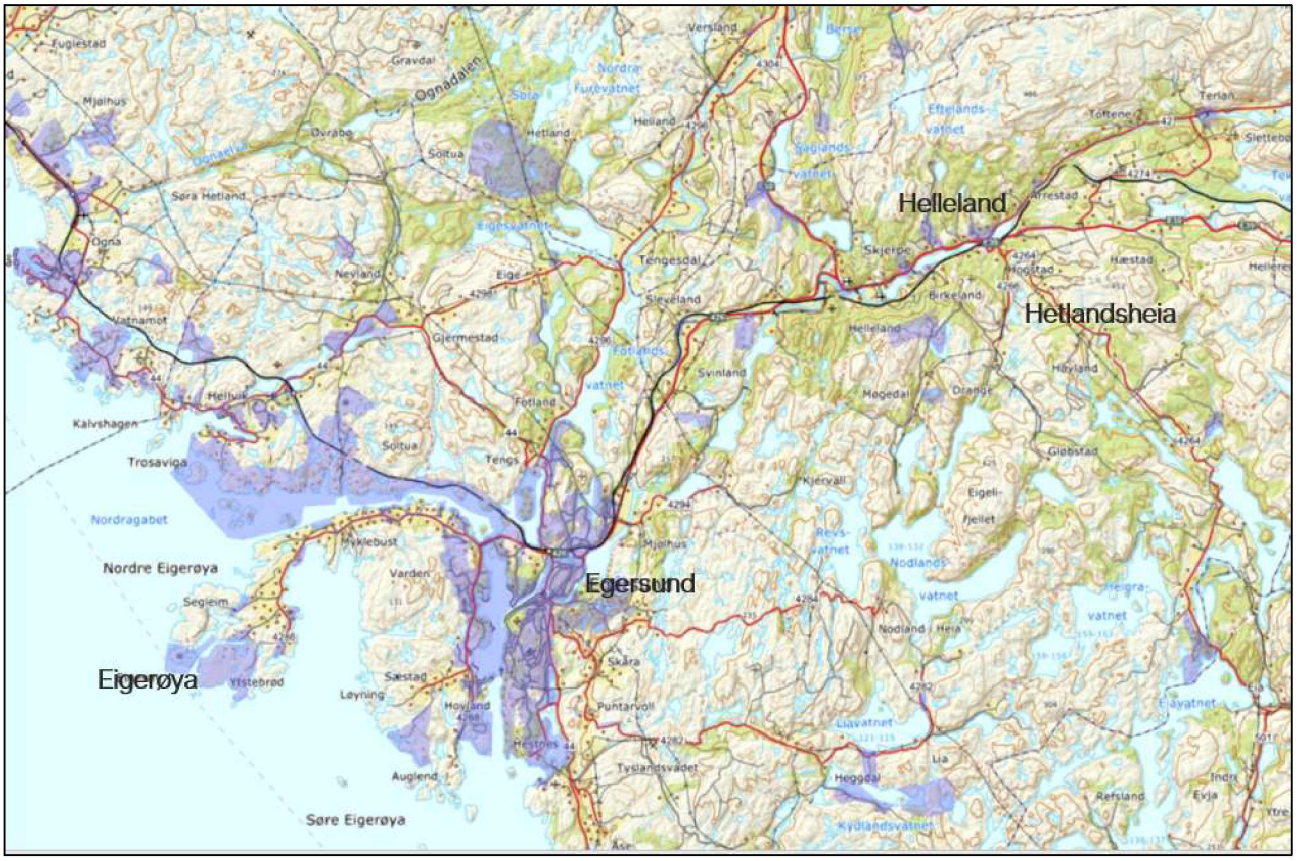

Figur 5-3 Utsnitt av gjeldende reguleringsplaner (i blått) i Eigersund kommune (Kilde: https://seplan.geonorge.no/)

Ved Hetlandsheia (planlagt industriområde med gruve, oppredningsverk og deponi) blir følgende reguleringsplaner berørt:

- E39 Helleland – Skjebadalen (12-13) (PlanID: 20080006)
- Ny Adkomst til FV 42 (12-10) (PlanID: 20020009)
- Masseuttak Birkeland Helleland (12-12) (PlanID: 20040004)
- Renseanlegg – Gnr. 99 bnr 2. – Birkeland – Helleland (12-23) (PlanID: 20140012)
- Reguleringsendring Møgedalsvannet hyttefelt gnr. 100 bnr. 3 m.fl. (18-8) (PlanID: 19710003-01)
- Hyttefelt Møgedalen (18-35) (PlanID: 20080002)
- Fritidsboliger Rødland (18-31) (PlanID: 20060010)
- Fritidsbebyggelse Skailand gnr. 123 bnr. 5 m.fl. Eigersund (18-42) (PlanID: 20150001)
- Risvik hyttefelt gnr. 123 bnr. 5 m.fl. (18-30) (PlanID: 20030002-02)

- Detaljregulering for Liavatn kraftverk, gnr. 32 bnr. 1,2 m.fl. (18-39) (PlanID: 20130012)

Foreslått avgrensning av planområdet for transportkorridor (fra gruveområdet til Egersund by) berører blant annet følgende gjeldende reguleringsplaner (ikke uttømmende):

- Vannledning Revsvatn – Vannbassengene (13-8) (PlanID: 20070013)
- Årstadtødne (13-5) (PlanID: 19840007)

Foreslått avgrensning av planområdet for havnelokaliteter (Eigerøya/Egersund havn/Ryttervika) berører blant annet følgende gjeldende reguleringsplaner (ikke uttømmende):

- Områderegulering Havne- og næringsområde Kaupanes (7-15) (PlanID: 20150003-04)
- Detaljregulering Reguleringsendring Kaupanes (7-15) (PlanID: 20150003-08)
- Hovland industriområde (7-5) (PlanID: 19850004)
- Raudstø – Hovland Fuglodden (15-8) (PlanID: 19950002)
- Hovlandsvika – Fuglodden – Tangen – Sundstø (15-1) (PlanID: 19760008)
- Endringsplan Sundstø – Vibberodden (Kværner Egersund) (15-5) (PlanID: 19910007-02)
- Industriområde på sør Eigerøy (7-1) (PlanID: 19680003)
- Ryttervik fabrikker A/S (4-7) (PlanID: 19980001)

Pågående planarbeid

Det er startet revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Utvalg for samfunnsutvikling (USU) vedtok i møte den 15. mai 2024 at forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for revidering av kommuneplanens samfunnsdel legges ut til høring og offentlig ettersyn. Frist for innspill var 22. juli 2024.

I forslag til planstrategi påpekes det at krigen i Ukraina har medført et større søkelys på produksjonen av olje og gass samt kritiske mineralressurser i Norge, noe som kan føre til mer næringsaktivitet i regionen.

5.3 Regionale og nasjonale føringer

Nedenfor er regionale planer og relevante planretningslinjer, rammer og føringer listet opp.

Regionale planer

<u>Regionalplan for samordnet areal og transport i Dalane 2019-2030</u>
Planen ble vedtatt av fylkestinget i Rogaland 11. juni 2019 og har følgende som hovedmål for næringsutvikling:

- *«Utvikling av næringslivet skjer gjennom styrking av eksisterende virksomheter og ved å skape nye arbeidsplasser i regionen.»*

Målet skal bl.a. oppnås gjennom å *«styrke satsningen innen fornybar energi, bærekraftig mineralnæring og ny kraftkrevende industri»,* og *«styrke eksisterende næringsliv og etablere nye virksomheter gjennom entreprenørskap og innovasjon»*.

Under er det gjengitt et utdrag fra aktuelle retningslinjer for næringsvirksomhet i regionalplanen:

- *Rett næringsvirksomhet lokalisert på rett sted skal bidra til effektiv bruk av attraktive næringsområder, god tilgjengelighet til arbeidsplasser og funksjoner, redusert transportbehov, samt styrke grunnlaget for miljøvennlig transport og sentrumsutvikling.*
- *Lokalisering av næringsvirksomheter skal være basert på ABC-prinsippet (rett virksomhet på rett sted). Foreslått tiltak vurderes til å inngå i virksomhet type C; virksomheter med lav arbeidsplass- og*

besøkstetthet, lav persontransport og høyere varetransport. Denne typen virksomheter skal lokaliseres i, utenfor eller i ytterkant av tettsteder og langs hovedvegnett. Virksomhet type C kan ha lavere areal-utnyttelse og lavere tilgjengelighet for gående og syklister enn kategori A og B virksomheter. Eksempel på aktuelle næringsgrupper i virksomhet type C er transport, industri, lager, engros.

Regionalplan for grønn industri – for areal- og kraftkrevende næring (2023)
Planen ble vedtatt av fylkestinget i Rogaland 14. juni 2023. Formålet med planen er å tilrettelegge for verdiskaping og nye arbeidsplasser i Rogaland innenfor grønn industri som bidrar til et naturnøytralt lavutslippssamfunn.

Arealstrategien i regionalplanen har hovedfokus på tre kategorier;

- *Større industriarealer i influensområder til strategiske transformatorstasjoner i transmisjonsnettet definert som Energiknutepunkt*
- *Sjønære industriarealer*
- *Mineralressurser*

Når det gjelder mineralressurser er det konkretisert retningslinjer og utdypet hvordan disse skal gjennomføres:

- *Sikre verdifulle mineralressurser i Rogaland*
  - *Kartlegging og sikring av aktuelle mineral verdier bør gjennomføres i kommuneplan. Aktuelle avgrensninger og sikring i kommuneplan bør gjøres i samråd med overordnede myndigheter.*
- *Strategisk samarbeid om utvinning*
  - *Det bør legges til rette for strategisk samarbeid på tvers av forvaltningsnivå og sektorer for å sikre effektive og samordnete plan- og konsesjonsprosesser som ivaretar samfunnsinteresser og miljø.*
- *Sikre skånsom utvinning av områder med tanke på miljø- og naturressurser*
  - *Arealavklaringer i tilknytning til utvinning av mineralressurser vil skje gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven. Det bør planlegges for løsninger som ivaretar verdier knyttet til miljø-, samfunns- og naturressurser.*
  - *Kommunen som planmyndighet må sikre samordning av planlegging etter PBL og utarbeidelsen av driftsplan, som ivaretar verdier knyttet til miljø, samfunn og naturressurser på en god måte.*
  - *For massehåndtering knyttet til mineralutvinning skal ressurspyramidens prinsipper om å prioritere reduksjon, gjenbruk og gjenvinning følges. Deponering forbeholdes masser uten gjenbruks- eller gjenvinningspotensiale. Det bør legges planer for gjenbruk av overskuddsmasser i tilknytning til eventuelle mineraluttak.*

Andre regionale temaplaner som er relevante for tiltaket:

Regional planstrategi	*Utviklingsplan for Rogaland - regional planstrategi 2021-2024 (vedtatt i Fylkestinget oktober 2020)*
Næringsutvikling	*Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland (vedtatt i Fylkestinget juni 2022)*
Bolig, areal og transport	*Jordvernstrategi for matfylket Rogaland (vedtatt i 2019)* *Samferdselsstrategi for Rogaland 2022-2033*
Energi og klima	*Regional plan for klimatilpasning (vedtatt 20.10.2020)* *Strategi for små vannkraftverk 2014-202 (vedtatt i 2014)* *Regional plan for energi og klima 2010-2020 (vedtatt i 2010)*

Vann- og naturforvaltning	*Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 (vedtatt 14.12.2021)*
Kultur, idrett og kulturmiljø	*Regionalplan for kulturmiljø 2023-2035 (vedtatt 14.06.2023)* *Regional kulturplan for Rogaland 2015-2025 (vedtatt i 2015)*
Folkehelse, friluftsliv og universell utforming	*Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024 (vedtatt i 2017)* *Regionalplan for folkehelse (vedtatt i 2013)*

Nasjonale føringer

Norges mineralstrategi (2023)
Regjeringens overordnede ambisjon er at Norge skal utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring. Mineralstrategien viser hvilke grep regjeringen vil gjøre for å håndtere utfordringene med råvaretilgang for Norge, og for å legge til rette for økt lønnsom og bærekraftig landbasert utvinning av kritiske råvarer. Strategien presenterer regjeringens 5 satsingsområder:

- *Norske mineralprosjekter må realiseres raskere*
- *Norsk mineralnæring skal bidra til den sirkulære økonomien*
- *Norsk mineralnæring skal bli mer bærekraftig*
- *Norske mineralprosjekter trenger god tilgang til privat kapital*
- *Norge skal være en stabil leverandør av råvarer til grønne verdikjeder*

Føringer fra Den europeiske union (EU)

EU har identifisert et sett mineralbaserte råmaterialer som er særlig kritiske for europeisk industri og næringsutvikling, såkalte «Critical Raw Materials» (CRM).

EU-kommisjonen vedtok 18. mars 2024 *Critical Raw Materials Act (CRMA)*, et politisk initiativ som skal styrke fremdriften i utvinnings- og industriprosjekter og bidra til å sikre EUs tilgang til kritiske råvarer. CRMA setter egne mål for andelen av EUs behov for kritiske råvarer som skal dekkes av egen utvinning, prosessering og materialgjenvinning. Med forordningen introduserer EU-kommisjonen nye regler for kritiske råvarer og et eget hurtigløp for strategiske prosjekter godkjent av EU-kommisjonen, der det stilles særlige krav til statene om prioritering av fremdrift.

EU-kommisjonen har merket forordningen EØS-relevant. Dersom forordningen vurderes som EØS-relevant, vil den få betydning for organiseringen av tillatelser til mineralaktiviteter for kritiske råvarer, gjennom hele løpet for mineralprosjekter i Norge.

Øvrige nasjonale føringer

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 2019-2023
- Klimaplan for 2021–2030 (Meld. St. 13)
- Nasjonal jordvernstrategi (Prop 121 S 2022-2023)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)
- Retningslinjer for flaum- og skredfare i arealplanar (nr. 2/2011)
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2021)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (2012)

- Retningslinjene for håndtering av overvann i arealplaner
- Veiledere om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter – DSB
- Sikkerhet mot kvikkleireskred - NVEs veileder 1/2019
- Veileder til vannressursloven og NVEs behandling av vassdrags- og grunnvannstiltak – NVEs veileder Nr. 1/2021

6 Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser

6.1 Overordnede virkninger på omgivelsene

Tiltaksområdet omfatter store arealer med natur, men også landbruksareal (dyrket mark, skog og beite), bebygd areal (gårder, boligbebyggelse og hytter) vann og vassdrag, strandsone- og sjøområder. Tiltaket vil gi vesentlige virkninger på omgivelsene. Virkningene vil inntreffe både når prosjektet anlegges, drives og er avsluttet.

En mineralforekomst må utvinnes der den finnes og må utnyttes best mulig. Dagbruddet vil gi store endringer av i området på Hetlandsheia ved Helleland. Endringene skyldes også arealer for permanent deponering av avgangsmasser og midlertidig deponering av masser med lave mineralkonsentrasjoner. Det vil medføre inngrep i og påvirkning på vassdrag.

Transport av konsentrat fra gruven til utskipningshavn er planlagt i tunnel med dagsoner. Portalområder og tverrslag vil gi permanent påvirkning på omgivelsene.

Etablering av ny havn vil gi tap og endring av habitat i områdene den anlegges. I tillegg til selve land- og sjøarealet omfatter tiltaket også utsprengninger av sjøbunnen, mudring i sjø og etablering av moloer, som vil gi virkninger for livet i sjøen under anleggs- og driftsfasen

6.2 Vurdering av om tiltaket utløser krav om konsekvensutredning

<u>Tiltaket er ikke i henhold til overordnet plan (kommuneplan) og må konsekvensutredes.</u>

Krav til konsekvensutredning (KU) er for plansaker etter plan- og bygningsloven (pbl) hjemlet i pbl § 4-1 og 4-2 med tilhørende forskrift om konsekvensutredninger.

Plan- og bygningsloven § 4-2, andre ledd, angir at
*"For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for fremtidig utbygging og **for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn**, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn."*

Vurdering av om reguleringsplanen kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn er vurdert etter KU-forskriftens §§ 6-8.

- <u>§ 6. Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding:</u>
  a) kommuneplanens arealdel etter § 11-5 og regionale planer etter plan- og bygningsloven §8-1, kommunedelplaner etter §11-1, og områdereguleringer etter §12-2 når planene fastsetter for tiltak i vedlegg I og II
  b) reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven for tiltak i vedlegg I. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen
  c) tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven

<u>Vurdering av § 6, bokstav a) til c):</u> Reguleringsplanen omfatter flere tiltak nevnt i vedlegg I, og er ikke utredet i overordnet plan. Dette innebærer at reguleringsarbeidet utløser krav om konsekvensutredning og planprogram etter forskrift om konsekvensutredninger.

Vurdering etter vedlegg I:

I det påfølgende nevnes de planer og tiltak i vedlegg I som forslagstiller vurderer av forskriften.

Tabell 6-1 – Oversikt over tiltak i vedlegg I som forslagstiller vurderer at reguleringsplanen vil fastsette ramme forpå

Punkt	Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram
4.	*b) Anlegg for produksjon av ikke-jernholdige råmetaller fra malm, konsentrater eller sekundærråstoffer ved hjelp av metallurgiske, kjemiske eller elektrolytiske prosesser.*
8.	*a) Etablering av innlands vannveier og havner for trafikk på innlands vannveier der skip over 1 350 tonn kan seile.* *b) Nyetablering av farleder, havner og havneanlegg, der skip på over 1 350 tonn kan seile og anløpe.*
15.	*a) Dammer og andre anlegg for oppdemming eller varig lagring av vann dersom mengde oppdemmet eller lagret vann overstiger 10 millioner m3.* *b) Vannkraftverk med en årlig produksjon over 40 GWh.*
19.	*Uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser dersom minst 200 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn 2 millioner m3 masse, eller uttak av torv på et område større enn 200 dekar.*
24.	*Næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål med et bruksareal på mer enn 15 000 m2.*

6.3 Relevante utredningstemaer

Beslutningsrelevante utredningstemaer som foreslås tatt inn i planprogrammet er beskrevet tabell 5-2. Det legges til grunn at utredningene gjennomføres iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941 Statens vegvesen håndbok V712 vil legges til grunn for temaer som ikke er omtalt i M-1941. En fullstendig oversikt vil bli presentert i forslag til planprogram og revidert etter innspill i forbindelse med offentlig høringsprosess.

Tabell 6-2 – Oversikt over virkninger som skal beskrives i egen konsekvensutredning (KU)

Virkninger beskrevet i egen KU	Metode for utredning	Antatte problemstillinger
Naturmangfold	M-1941	Naturreservat: Eptavatnet og Tingelsæte Sårbare og truede arter. Kystlynghei Landskapsøkologiske virkninger og økologisk viktige områder. Naturtap.
Landskap	M-1941	Endringer i plan- og influensområdets visuelle karakter. Visuell fjern- og nærvirkning (inkl. lysforurensning) Romlig dynamikk og forløp.
Kulturmiljø	M-1941	Kulturmiljø og kulturlandskap - Auglend vandringshavn, Storeknuten bygdeborg og Veddågåsen gårdsanlegg
Friluftsliv	M-1941	Statlig sikret friluftsområde - Auglend på Eigerøya. Merkede og umerkede turruter og utsiktspunkter - Storeknuten, Nonsknuten og Gullbergtuva. Magma Geopark.
Klimagassutslipp	M-1941	Utslipp knyttet til drift og arealbeslag.
Støy og vibrasjoner	M-1941	Støy og vibrasjoner ved knuseverk, oppredningsverk og uttak av malm. Virkninger for bebyggelse, jernbane og vei i og utenfor planområdet.
Luftforurensing	M-1941	Risiko for luftforurensning fra gruvedrift, deponi, lasting og lossing av konsentrat, fra skipstrafikk mv.
Grunnforurensning	M-1941 eller tilpasset/annen metode	Risiko for grunnforurensning fra gruvedrift, avrenning fra deponier med avgangsmasser, kjemikaliebruk mv. Håndtering av farlig avfall og eventuelle syredannende masser.
Vannmiljø	M-1941	Risiko for forringelse av økologisk og kjemisk tilstand i overflatevann og negativ påvirkning på grunnvann. Endring av nedbørsfelt. Endring av eksisterende reguleringspraksis f.eks. minstevannføring.
Naturressurser	V712	Matjord, grunnvann som drikkevann, produksjonsskog og utmarksressurser, vannkilder samt mineralressurser – Skeipstad.
Bygdeliv og folkehelse	V712	Sosiokulturelle relasjoner på Helleland og omegn Virkninger på oppvekstmiljø, aktivitetsområder, anlegg og muligheten for å utøve fritidsaktiviteter.

		Barn og unges interesser.
Lokale og regionale ringvirkninger		Antall sysselsatte per år som følge av investeringsfasen og normal driftsfase. Direkte sysselsettingseffekt lokalt/regionalt og indirekte effekter som følge av norske underleveranser av varer og tjenester til investering og løpende drift.

Tabell 6-3 – Oversikt over virkninger beskrevet i planbeskrivelse

Virkninger beskrevet i planbeskrivelse	Virkninger utløst av følgende deler av tiltaket
Transportbehov og veianlegg	Transport på offentlig veinett til og fra havn. Endring av Eiaveien, påkobling med nytt kryss på E39, og tilhørende endring av Årrestadveien.
Energiforsyning og energibruk	Ny strømforsyning fra transformatorstasjoner – Kielland mv.
Vann, avløp og overvann	Etablering av ny drikkevannsforsyning til industriområdene. Påkobling til kommunale anlegg.

7 Samfunnssikkerhet – Risiko og sårbarhet

I forbindelse med planinitiativet for detaljreguleringsplan Egersund gruver er det gjennomført en innledende fareidentifikasjon. Dette arbeidet videreføres i prosessen med utarbeidelse av reguleringsplanen og elementer vil kunne bli lagt til eller tatt bort på et senere tidspunkt.. Arbeidet som er gjort nå gir likevel en indikasjon på risikoforhold som er aktuelle og som kan påvirke planområdet og tiltaket utenfra og hvordan tiltaket kan påvirke omgivelsene.

7.1 Innledende farekartlegging

For planen vil det bli gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i henhold til kravene i plan- og bygningsloven. ROS-analysen skal identifisere, beskrive og vurdere reell fare i forhold til fastsatte sikkerhetskrav og dekke det areal som planen omfatter. ROS-analysen er kvalitativ, baseres på tilgjengelig informasjon og gjennomføres i tråd med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og hovedprinsipp i NS5814:2021

Nedenfor følger en innledende farekartlegging i henhold til DSBs veiledning. Kartleggingen tar også for seg forhold som etter faglig skjønn vurderes som relevante for dette analyseobjektet. Dette arbeidet er ikke en fullstendig fareidentifikasjon for området.

Tabell 7-1 – Tidlig fareidentifikasjon for planområdet

Fare	Vurdering
NATURBASERTE FARER: naturlige, stedlige farer som gjør arealet sårbart og utsatt for uønskede hendelser	
Skredfare bratt terreng (snø, steinsprang, jord- og flomskred)	Det er registrert aktsomhetsområder for flere skredtyper innenfor planområdet. Temaet vil følges opp gjennom ROS-analysen herunder med utredninger og vurderinger av nødvendig ingeniørgeologisk kompetanse. **Temaet vurderes.**
Ustabil grunn (områdestabilitet)	Den øvre delen av planområdet (gruvedelen) ligger over marin grense i området og vurderes ikke å være utsatt for utfordringer med områdestabilitet (kvikkleire). Derimot ligger området for kai og utskipningsdel, utløp av transporttunnel i et område hvor det i NVEs kartdatabase fremkommer aktsomhetsområde for kvikkleire. Temaet vil derfor bli vurdert for denne delen av planområdet. Her vil det legges til grunn utredninger i henhold til NVEs veiledning 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred og nødvendig geoteknisk fagkompetanse vil gjøre vurderinger som grunnlag for videre håndtering inn i ROS-analysen. **Temaet vurderes.**
Flom i vassdrag (herunder isgang)	Det er flere vassdrag innenfor planområdet og i umiddelbar nærhet. Nødvendig vurderinger knyttet til flomfare utfra aktuelle tiltak og tilhørende sikkerhetsklasser som planen legger opp til vil bli nærmere vurdert i ROS-analysen. **Temaet vurderes.**
Havnivåstigning, stormflo og bølgepåvirkning	Den største delen av planområdet har ikke sjønær beliggenhet, men gjennom planen skal det legges til rette for utskipingskai og tilhørende arealer for lagring av

Fare	Vurdering
	produkter. For denne delen av planområdet vil temaet havnivåstigning og endringer i stormflonivå som følge av klimaendringer samt bølgepåvirkning være aktuelt. **Temaet vurderes.**
Vind	Klimaprofil Rogaland utgitt av Norsk Klimaservicesenter[2] konkluderer med at det forventes liten endring i vindforhold som følge av klimaendringer. Samtidig vurderes vind som aktuelt å vurdere for planområdet både for kaiområdet og området for gruvedrift inkludert deponiområdet. **Temaet vurderes.**
Ekstremnedbør (overvann)	Forventede endringer i klima vil også medføre endringer i nedbør. Nevnte klimaprofil konkluderer med at det må forventes at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. **Temaet vurderes.**
Skog- / lyngbrann	Gitt eksisterende terreng i området vurderes dette temaet å være relevant spesielt for anleggsfasen. **Temaet vurderes**
Radon	I hovedsak skal det gjennom planen legges til rette for gruvedrift og tilhørende nødvendige bygg og arealer. Det legges ikke til rette for boliger eller andre oppholdsarealer ut over arbeidsplasser. TEK 17 legger til grunn at det ved nybygg kan være radon i grunnen. Tetting og ventilasjon skal dimensjoneres deretter. Krav går fram av § 13-5 i TEK 17. ***Temaet vurderes ikke ytterligere.***
VIRKSOMHETSBASERT FARE	
Brann/eksplosjon ved industrianlegg	Gjennom planen legges det til rette for gruvedrift og på nåværende tidspunkt er det vurdert at lagringsvolumer av farlige stoffer vil være så stor at virksomheten blir omfattet av storulykkeforskriften. Herunder vil det også oppbevares/ tilvirkes sprengstoff ved virksomheten. Basert på opplysningene som foreligger på nåværende tidspunkt vil dette være et viktig og sentralt tema i ROS-analysen. Som en del av grunnlaget for å vurdere dette temaet må det utarbeides tidligfase kvantitativ risikoanalyse (QRA) for anlegget. Vurdering må tilpasses kunnskapsnivå om anlegget på tid for utarbeidelse av endelig analyse. **Temaet vurderes.**
Kjemikalieutslipp og annen akutt forurensning	Gjennom planen legges det til rette for gruvedrift og på nåværende tidspunkt er det vurdert at lagringsvolumer av farlige stoffer vil være så stor at virksomheten blir omfattet av storulykkeforskriften. Akutt forurensning vil følgelig kunne forekomme. **Temaet vurderes.**

[2] https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/rogaland

Fare	Vurdering
Transport av farlig gods	Basert på foreliggende opplysninger skal det oppbevares og lagres farlige stoffer ved virksomheten, dette fordrer også at disse må fraktes inn i området. Noe som vil medføre transport av farlig gods til området. **Temaet vurderes.**
Elektromagnetiske felt	Planområdet vurderes ikke å være utsatt for dette da eksisterende linjer ligger et stykke unna det som er hovedtiltaksområdet. ***Temaet vurderes ikke ytterligere.***
Dambrudd	Det er lokalisert damanlegg knyttet til kraftinfrastruktur innenfor og i umiddelbar nærhet til planområdet. Tiltaket vil også innebære heving av eksisterende dammer / nye dammer i forbindelse med etablering av deponier for avgangsmasser og håndtering av overvann **Temaet vurderes.**
INFRASTRUKTUR	
VA-anlegg/-ledningsnett	Det er i liten grad etablert VA-infrastruktur i dette området (drikkevannskilder er vurdert som eget tema). Det legges til grunn at det i området hvor det kan være slik infrastruktur vil det gjennomføres nødvendig påvisning av eksisterende infrastruktur og at denne blir hensyntatt, evt. legges om ved behov. ***Temaet vurderes ikke ytterligere.***
Trafikkforhold	Tiltaket vil generere noe trafikk, i hovedsak i form av arbeidere og transport av nødvendige innsatsfaktorer. Transport av produkt fra gruvene vil i hovedsak foregå via ny transportinfrastruktur og over på skip. **Temaet vurderes.**
Eksisterende kraftforsyning	Det er flere typer infrastruktur for kraftforsyning i området, dette gjelder både linjer (sentralnett og regionalnett fra vindkraftanlegget) i tillegg til flere oppdemmede vassdrag som benyttes til kraftproduksjon. Tiltaket som planen legger til rette for kan påvirke denne infrastrukturen. **Temaet vurderes.**
Drikkevannskilder	Revsvatnet som er en drikkevannskilde for Egersund kommune er lokalisert rett utenfor planområdet. Det er i Mattilsynets kartdatabase også registrert andre drikkevannskilder i området. **Temaet drikkevannskilder og følgelig tilhørende nedbørsfelt vil bli vurdert.**
Fremkommelighet for utrykningskjøretøy	Anlegget vil ha adkomst og veier som også vil være tilrettelagt for tungtrafikk, noe som også sikrer fremkommelighet for utrykningskjøretøy. Det må her også sikres fremkommelighet inne på anlegget. Som en følge av tiltaket vil det også medføre at eksisterende veier vil måtte bli lagt om eller fjernes. Dette vil kunne påvirke utrykningskjøretøy både i anleggsfase og fremtidig driftsfase. **Temaet vurderes.**
Slokkevann for brannvesenet	**Temaet vurderes.**

Fare	Vurdering
SÅRBARE OBJEKTER	
Sårbare bygg*	Det er på nåværende tidspunkt ikke identifisert denne type bygg som blir påvirket av planene. ***Temaet vurderes ikke ytterligere.***
TILSIKTEDE HANDLINGER: Forhold ved analyseobjektet som gjør det sårbart for tilsiktede handlinger	
Tilsiktede handlinger	I lys av dagens sikkerhetssituasjon i Europa vil **temaet bli vurdert**.
SÆRSKILTE FORHOLD VED PLANOMRÅDET	
Skipstrafikk	Skipstrafikk til/ fra nytt kaianlegg **må vurderes.**
Sprengningsarbeid	Planen legger til rette for etablering av dagbrudd for uttak av mineraler. Drift av dagbrudd krever at det gjennomføres sprengninger. Ved slikt arbeid må det blant annet gjennomføres risikovurdering av utilsiktede hendelser knyttet til sprenging, eksempelvis steinkast og rystelser. **Temaet vurderes.**
Iskast	Det er lokalisert et vindkraftverk sør for planområdet. Avstanden til dette opp mot tiltaksområdet i planen vurderes å være så pass stor at iskast ikke utgjør en fare for området. ***Temaet vurderes ikke ytterligere.***

**"Sårbare bygg" samsvarer med datasettet i kartinnsynsløsningen til DSB og omfatter barnehager, lekeplasser, skoler, sykehus, sykehjem, bo- og behandlingssenter, rehabiliteringsinstitusjoner, andre sykehjem/aldershjem og fengsler.*

8 Planprosess og samarbeid/medvirkning

8.1 Vesentlig interesser som berøres

Vesentlig interesser som vil berøres av planarbeidet er knyttet til lokalsamfunn, jordbruk, kulturminner, friluftsliv, friluftsbarnehage – turområder og strandsone ved havnealternativer, og vannkraft.

Prosjektet dekker store områder og berører mange interessenter. Tabell 8-1 gir en oversikt over hvilke interessentgrupper prosjektet involverer. Varslingsliste vil utarbeides i forbindelse med varsling av planoppstart senere i prosessen.

Tabell 8-1 Oversikt over interessentgrupper

Myndighet og/eller interessentpart	
Politikere – lokalt, regionalt og nasjonalt	*Eigersund kommune, Rogaland fylkeskommune, Stortinget*
Kommuneadministrasjon	Eigersund kommune
Offentlige myndigheter	*Statsforvalteren i Rogaland, Rogaland fylkeskommune, NVE, Direktoratet for mineralforvaltning, Miljødirektoratet, Bane NOR, Nye Veier, Statens vegvesen, Kystverket*
Nabokommuner	*Hå, Bjerkreim, Sirdal, Lund og Sokndal*
Grunneiere/festere	Innenfor planområdet.
Naboer	I nærheten av planområdet.
Interessegrupper	*Lag, foreninger og organisasjoner med interesser i og ved planområdet.* *Lokale velforeninger, bondelag, naturvernorganisasjoner, friluftsorganisasjoner m.fl.*
Næringsliv	*Aktører og leverandører innenfor blant annet strømforsyning, vannkraft, havn, teknisk og maskinelt utstyr, IT.*
Særgrupper	*Grupper med spesielle behov slik som barn og unge, eldre, mennesker med funksjonsnedsettelse, mennesker med fremmedkulturell bakgrunn og urfolk.*
Allmennheten	De som bruker arealer innenfor planområdet direkte og indirekte (f.eks. de som får drikkevann fra området).

8.2 Samarbeid og medvirkning

Overordnet opplegg for medvirkning

Planprosessen vil ta utgangspunkt i plan- og bygningslovens krav til medvirkning med høring av både planprogrammet og planforslaget. Det vil bli invitert til folkemøte ved varsel om oppstart av planprosess og ytterligere møter gjennom de ulike fasene av prosessen.

Dialog med grunneiere, offentlige myndigheter, næringsliv og kommunale instanser er opprettet. Disse vil videreføres som en del av planprosessen.

Oppdatert informasjon legges ut på Norge Mineralers nettside Mineraler Eigersund.

I tillegg til de lovpålagte kravene ønsker prosjektet å motivere de som er direkte berørt, lokalsamfunnet og innbyggerne i kommunen til å gi informasjon og komme med synspunkter til utarbeidelsen av planen. Prosjektets størrelse, tidshorisont og kompleksitet krever en kontinuerlig dialog mellom forslagsstiller, offentlige myndigheter og berørt offentlighet. Følgende aktiviteter kan trekkes frem som sentrale:

- Hva innebærer en planprosess etter plan- og bygningsloven?
  Det må orienteres særskilt om varigheten av og aktørbildet i planprosessen. Hva er de ulike trinnene i en demokratisk anlagt planprosess og hvem tar formelle og uformelle beslutninger? Dette vil kunne redusere noen av den usikkerheten som planene har utløst i offentligheten.
- Hva inneholder planforslaget og hvilke virkninger vil det kunne gi?
  Politiske vedtak skal fattes på et opplyst kunnskapsgrunnlag. Dette stiller store krav til fremstilling og formidling av prosjektet. Det er avgjørende at prosjektet forstås slik det er planlagt. Dette stiller tilsvarende store krav til bevisstheten hos politikere, offentlig forvaltning og berørt befolkning. Nøkkelen i denne kunnskapsformidlingen er åpen kommunikasjon og arenaer der det kan stilles spørsmål og mottas opplysende svar.
- Hvordan kan medvirkningsopplegget bidra til å sikre prosessen legitimitet?
  Det er viktig for medvirkningsprosessen at det etableres en oversikt over alle møter som arrangeres. Det bør vurderes om det skal være en representant til stede som kan ta ansvar for å referatføre innspill fra aktører og interessenter i alle (åpne) møter som arrangeres.
- Hvordan kan prosjektet sikre medvirkningsarenaer for alle interessenter?
  Det må skapes møteplasser der ulike interessenter får fremføre sine særskilte synspunkter og til formålstjenlige tider.
- Hva skal Helleland være i fremtiden?
  Prosjektets art og omfang vil skape nye forutsetninger for lokalsamfunnet på Helleland. Det er avgjørende at disse premissene blir forstått og lagt til grunn for scenarier om Hellelands fremtid. Hvilke kvaliteter finnes i bygda, hvilke vil kunne videreføres med gruvedrift, hvilke forsvinner og hvilke tilføres?

Opplegg for medvirkning vil bli mer detaljert beskrevet i forslaget til planprogram, og vil bli fastsatt av kommunen som planmyndighet.

Planforum Rogaland

Norge Mineraler ønsker at både forslag til planprogram, konsekvensutredningen og forslag til reguleringsplan, blir presentert i Planforum for tilbakemeldinger fra sektormyndighetene før de legges ut på høring.

I tillegg ønsker Norge Mineraler å invitere de nasjonale og regionale myndighetene til et erfaringsseminar som oppfølging av regjeringens mineralstrategi. Ny gruvevirksomhet innebærer tiltak regulert i ulikt lovverk. Et slikt

erfaringsseminar kan bidra til å skape en større forståelse for problemstillinger og utfordringer mellom forslagstiller, planmyndighet og ulike sektormyndigheter.

Medvirkning til nå

For å legget til rette for en god medvirkningsprosess må tiltakshaver ha kunnskap om aktuelle berørte og interessenter. Våren 2024 ble det utarbeidet det en sosiokulturell stedsanalyse som kartlegger verdier knyttet til lokalsamfunn, bygdeliv og stedsbruk som berøres av planinitiativet. Kunnskapen fra denne analysen vi inngå i det videre medvirkningsopplegget. Planen for medvirkning blir en sentral del av forslaget til planprogram.

Det har vært arrangert flere åpne møter om prosjektet. I februar 2024 inviterte Norge Mineraler til et åpent folkemøte på Helleland grendehus for å orientere om gruveprosjektet. Det har vært holdt tilsvarende informasjonsmøter i Lund og Sokndal i løpet av våren 2024 på initiativ fra ordførerne der Norge Mineraler har blitt invitert. Helleland Bygdeungdomslag inviterte Norge Mineraler til åpent informasjonsmøte for unge i Dalane i mai 2024.

Norge Mineraler orienterte om status på gruveprosjektet i utvalg for samfunnsutvikling i Eigersund kommune 6. mars 2024.

Det er avholdt to møter med Eigersund kommune for å sikre at planinitiativet er i henhold til krav til planinitiativ i forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven.

Det er i tillegg avholdt flere møter med offentlige myndigheter som Statsforvalter, fylkeskommunen, Miljødirektoratet, NVE og Direktoratet for mineralforvaltning. Formålet med møtene var å informere om prosjektet og motta veiledning om regelverk og saksbehandlingspraksis knyttet til tilsvarende saker.

8.3 Forslag fremdriftsplan

Tabell 8-2 viser et forslag til fremdriftsplan som fullfører plansaken i løpet av 2026. Fremdriftsplanen kan bli justert gjennom hele planprosessen.

Tabell 8-2 Forslag til fremdriftsplan for planprosessen

Aktivitet	2024	2025	2026
Planinitiativ			
Utvalg for samfunnsutvikling (orientering)	10. september		
Innsendelse av planinitiativ til kommunen	september		
Utvalg for samfunnsutvikling (vedtak om planoppstart)	6. november		
Oppstartsmøte	november		
Planprogram			
Innsendelse av forslag til planprogram til kommunen		januar	
Utvalg for samfunnsutvikling/kommunestyre (vedtak om høring av planprogrammet)		februar	
Varsel om planoppstart – høring av planprogram		mars	
Folkemøte		mars	
Møte – Planforum i Rogaland		mars	
Merknadsbehandling og revisjon planprogram		april	
Fastsetting planprogram – Eigersund kommune		juni	
Konsekvensutredning (KU)			
Befaringer, undersøkelser		mars - september	
Rapporter og utredninger		juni-desember	
Detaljregulering			
Sammenstilling av utredninger og utarbeidelse av plandokumenter		juni -	mars
Møte – Planforum i Rogaland			februar
Førstegangsbehandling – Eigersund kommune			april-mai
Offentlig ettersyn av planforslag – 6 uker			mai-juni
Folkemøte Helleland			mai
Merknadsbehandling og bearbeiding av planforslag			juli-september
Andregangsbehandling – Eigersund kommune			oktober-november
Vedtak av reguleringsplan – Eigersund kommune			desember

9 Kilder

Nasjonal berggrunndatabase, Norges geologiske undersøkelse (NGU) (https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/)

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027, Kommunal- og distriktsdepartementet, 2023

Norges mineralstrategi, Nærings- og fiskeridepartementet, 2023

Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023 - Final Report (Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023 - Final Report - European Commission (europa.eu))

Klimaprofil Rogaland utgitt av Norsk Klimaservicesenter (https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/rogaland)

Notat

Norconsult

Oppdragsgiver: **Norge Mineraler AS**

Oppdragsnr.: **52308176** Dokumentnr.: **NO-Zoning-A-412-00 Planinitiativ -Tilleggsdokument**

Til: Eigersund kommune v/Dag Kjetil Tonheim
Fra: Marius Fiskevold
Dato 2024-11-29

NO-Zoning-A-412-00 Planinitiativ -Tilleggsdokumentasjon

Formål og bakgrunn med notatet

10. september 2024 sendte Norconsult AS (fagkyndig regulering) på vegne av Norge Mineraler AS (forslagsstiller) inn planinitiativ for detaljregulering Mineralutvinning Eigersund.

24. oktober 2024 avholdt Eigersund kommune et kontaktmøte med statlige og fylkeskommunale myndigheter. Møtet hadde følgende agenda (ordrett gjengitt):

- Kort om tiltaket og planprosess
- Tilbakemelding planinitiativ
- Forhold vi ønsker tilbakemelding på?

Myndighetene ble gitt frist til 7. november for å komme med tilbakemeldinger til følgende punkter (ordrett gjengitt):

- Tilbakemelding på planinitiativ – skriftlig
- Planområde – bør det deles opp?
- Hvilke plantype bør vi velge – områderegulering eller detaljregulering eller kombinasjon
- Realistisk fremdrift?
- Organisering lokalt
- Kontakt og samarbeid med statlige og regionale myndigheter – organisering og kontakt videre?¨
- Vi har fått tilbud om workshop – bør det skje før kommunestyret behandler planinitiativet ev. i flere omganger?

Dette notatet gjengir tilbakemeldingene (svart ramme) og inneholder også forslagsstillers kommentarer til dem. Siden mange av innspillene peker på de samme temaene, er disse besvart samlet. For å sikre entydig informasjon gjennom prosessen er det opprinnelige planinitiativet behold uendret.

Tilbakemeldingene fra statlige og fylkeskommunale myndigheter peker på aktuelle problemstillinger og etterspør en noe mer utfyllende redegjørelse for valg som allerede er tatt. Dette notatet referer derfor til hvor disse er omtalt i planinitiativet og gir utfyllende opplysninger for enkelte tema.

Forskriftskrav til planinitiativet

Planinitiativ for detaljregulering av mineralutvinning Eigersund (NO-Zoning-A-400-01 Planinitiativ) er på 44 sider. Planinitiativet er utarbeidet i henhold til innholdskrav gitt av *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven*.

Notat *NO-Zoning-A-411-00 Planinitiativ - Leserveiledning til forskrift* viser på en systematisk måte hvordan planinitiativet er i tråd med forskriftskravet.

Forslagsstiller anser at planinitiativet sammen med denne tilleggsdokumentasjonen gir kommunen nødvendig informasjon for å kunne gjennomføre oppstartsmøtet.

Formålet med planinitiativet

I henhold til plan- og bygningslovens § 12-3 har private rett til å fremme forslag til detaljregulering. § 12-8 angir en rekke krav til oppstart av reguleringsplanarbeid. Blant annet skal det utarbeides et planinitiativ som redegjør for hovedtrekkene i planen. I regjeringens veiledning til plansystemet og prosessene er planinitiativet omtalt på følgende måte:

«I planinitiativet skal forslagsstiller redegjøre for prosjektet, beskrive lokale forhold og antatte virkninger på omgivelsene. Initiativet inneholder ofte skisser, illustrasjoner og annet materiale som beskriver prosjektet Kommunale planoppgaver - regjeringen.no).»

Planinitiativet gir private forslagsstilleres anledning til å informere kommunen slik at kommunen som planmyndighet kan stille godt forberedt til et oppstartsmøte med forslagsstiller. Det er først i oppstartsmøtet at den videre kursen for prosjektet stakes ut:

«Formålet med oppstartsmøtet er å etablere en felles forståelse mellom forslagsstiller og kommunen om forutsetningene for det videre planarbeidet. Møtet skal bidra til forutsigbarhet og redusere faren for at uavklarte eller uforutsette forhold kan vanskeliggjøre eller forsinke planprosessen Kommunale planoppgaver - regjeringen.no).»

Planprosessens faser og forventninger til kunnskapsgrunnlag

Plan- og bygningsloven sikrer en forutsigbar og åpen planprosess. Planinitiativet er første skritt i denne prosessen. Med planinitiativet informerer Norge Mineraler offentligheten om prosjektet ut fra dagens kunnskapsnivå. Norge Mineraler er fullt klar over at prosjektet vil bli påvirket av og justert i den videre planprosessen. Dette gjelder så vel temaer som fremdrift, prosjektets omfang, og arealbehov.

Enhver planprosess vil nødvendigvis starte med et gitt kunnskapsgrunnlag som deretter utvikles og forsterkes. Planprosesser gir kunnskap vi ikke har i dag.

Planinitiativet viser at kunnskapsgrunnlaget skal styrkes det kommende året. Dette skjer i forbindelse med utarbeidelse og oppfølging av planprogrammet. Sammen med forslagsstiller, spiller også kommuner, lokalbefolkning og offentlige sektormyndigheter inn sine kunnskapsbehov i denne offentlige prosessen.

Både tiltak, plangrense og andre deler av planforslaget vil kunne endres gjennom de ulike fasene av prosjektet. Hele 2025 er avsatt til å avklare hvilken kunnskap som er relevant og deretter innhente data og klargjøre denne kunnskapen. Selve planforslaget skal da først utarbeides i 2026. Figur 1 sammenfatter fremdriftsplanen vist i planinitiativets punkt 8.3.

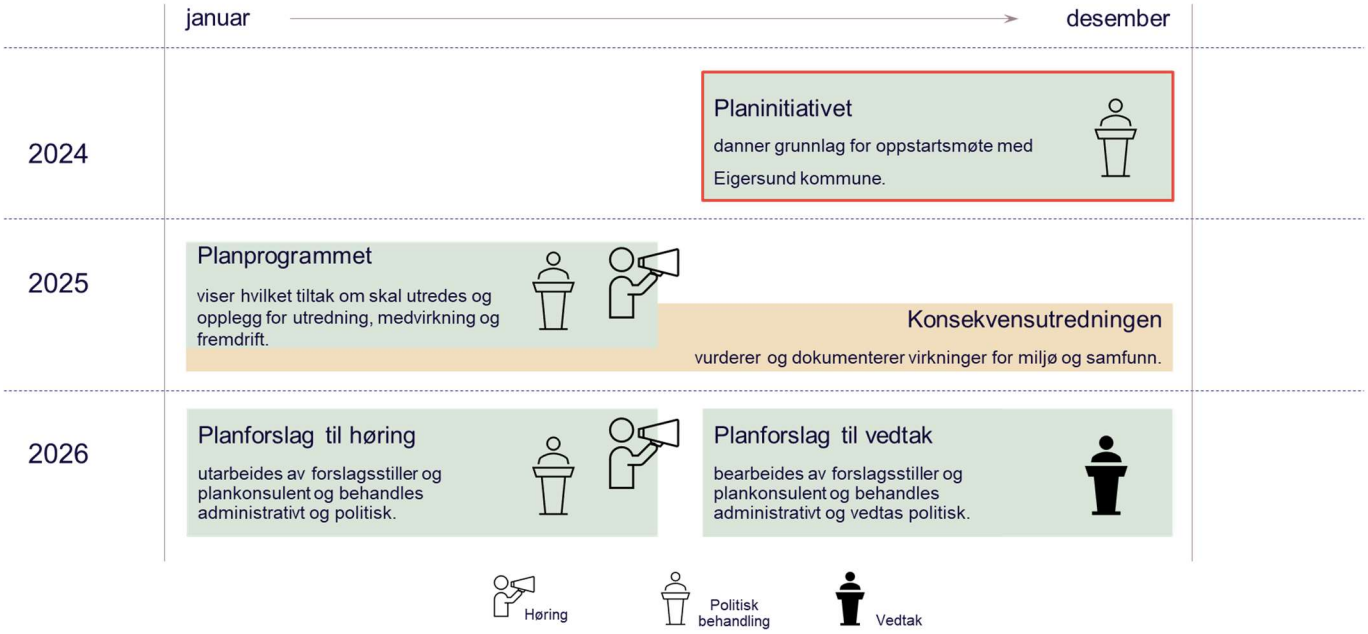

Figur 1 Figuren viser hovedfasene i den foreslåtte planprosessen. Figuren ble vist i orientering til Utvalg for samfunnsutvikling i Eigersund kommune 10. september 2024.

1 Direktoratet for mineralforvaltning, Lars Libach, 31. oktober 2024

Tilbakemeldingene er kommentert i avsnittet «8 Samlet kommentar til de enkelte innspillene»..

(1.1) Kommunen stilte spørsmål i møtet om bruk av områdereguleringsplan eller detaljreguleringsplan. DMF tar ikke stilling til hva kommunen må gjøre, men med utgangspunkt i at planen skal løse flere ulike deler av mineralprosjektet (eks. uttak, deponi, logistikk), i et relativt stort område, er det relevant å se på begge **plantypene**. Kommunen bør vurdere om hele eller deler av arealspørsmålene bedre lar seg løse gjennom områdereguleringsplan, og samtidig avklare om hele eller deler av prosjekter bør løses i en eller flere detaljreguleringsplaner.

(1.2) Det vil over tid være usikkerhet knyttet til **drivverdigheten** til en forekomst med mineralske ressurser. Der det finnes ressurser som er vurdert som drivverdige, vil også drivverdigheten endre seg, avhengig av mange ulike faktorer. Formuleringen i planinitiativets punkt 3.2, om at valg av dagbrudd henger sammen med at de drivverdige ressursene ligger i de øvre delene av berggrunnen, må begrunnes nærmere. Undersøkelser indikerer at ressursene strekker seg ned i dypet, og det må adresseres nærmere om ressurser også på større dyp vil kunne være drivverdig. Det må også kunne forventes en nærmere vurdering av hva som kan være drivverdig ved Storeknuten, Øygrei og Skeipstad.

Følgende punkter i planinitiativet er det forventninger om at utdypes nærmere:

(1.3) **Driftsmetode** er avgjørende for alle aspekter av prosjektet, og planinitiativet må vise at ulike alternativer skal utredes – dagbrudd, underjordsgruve, eller kombinasjon. Også alternativer med negativ innstilling må tas med, med dokumentasjon på hvorfor alternativet ikke lar seg gjennomføre.

(1.4) Sett i sammenheng med punktet om driftsmetode må også **område for start** av gruve utredes (Storeknuten, Øygrei, Skeipstad). De ulike områdene kan ha ulike forutsetninger for valg av driftsform.

(1.5) Lokaliseringen av uttak i kombinasjon med driftsform vil ha ulike virkninger – Planinitiativet viser til en **mulighetsstudie.** Vurderingene fra denne studien må forventes å legges fram i større detalj.

(1.6) Driftsmetode og plassering henger igjen nøye sammen med **deponibehov** og muligheten for å redusere mengden avgangsmasser og gråberg som må deponeres.

(1.7) Den anslåtte **driftsperioden** på 24 år, med avslutning av gruven etter 30 år, fremstår svært kort, særlig sett i sammenheng med de omfattende konsekvensene av inngrepet og det mulige omfanget av forekomsten. DMF mener det er viktig at om man starter på et mineraluttak, må mest mulig av ressursen utnyttes. Selv om man ikke detaljplanlegger alle aspekter svært langt frem i tid, og det vil være mulig å forlenge drift om forholdene ligger til rette for dette, må antatt reell driftsperiode indikeres.

2 Statsforvalteren i Rogaland, Marita Skorpe Falnes, 29. oktober 2024

Tilbakemeldingene er kommentert i avsnittet «8 Samlet kommentar til de enkelte innspillene»..

Tema som mangler omtale i planinitiativet

(2.1) Omfanget av tiltak og inngrep som ligger i planinitiativet vil uten tvil medføre store konsekvenser for blant annet landbruks- og miljøinteressene i området. Vi støtter fylkeskommunens innspill om at **samfunnsnytten** av tiltaket må komme bedre fram i planinitiativet, slik at det blir mulig å se fordelene opp mot de klare ulempene. Dette er et viktig grunnlag for at Eigersund kommune skal kunne ta stilling til oppstart av planarbeidet.

(2.2) I planinitiativet må det også komme bedre fram hvorfor alternativene til det foreslåtte tiltaket er forkastet/utsatt. Hvorfor/hvordan har Norge Mineraler vurdert at et **dagbrudd** på Storeknuten er det beste alternativet, sett opp mot eksempelvis gruvedrift under bakken, eller oppstart i **områdene** Skeipstad eller Øgreid. Andre hensyn enn rent økonomiske og driftsmessige hensyn må belyses.

(2.3) En konsekvensutredning av tiltaket må ta utgangspunkt i hele **driftsperioden** for dagbruddet.

(2.4) Masseoverskudd/avgangsmasser fra selve gruvedriften er omtalt i planinitiativet. Masseoverskudd fra etablering av **transporttunnelen** er ikke omtalt. Også dette tiltaket vil generere betydelige overskuddsmasser, som vil være av en helt annen kvalitet enn avgangsmassene. Hvordan dette masseoverskuddet skal håndteres, må vurderes i et ev. planarbeid, og denne vurderingen må skilles fra vurdering av avgangsmassene. Dette bør komme fram i omtalen av videre utredninger.

Merknader til innholdet i planinitiativet

Vi har ellers et par mindre innspill til innholdet i planinitiativet. Vi kan komme til å ha flere innspill ved et ev. framtidig oppstartsvarsel. Foreløpig vil vi påpeke følgende:

(2.5) I **kart på side 24** som viser lovgrunnlag for de ulike delene av tiltaket må forurensingsloven nevnes under temaet Havn. Tiltak i sjø krever tillatelse etter forurensingsloven.

(2.6) **Ny strømforsyning** fra Kielland til gruveområdet skal iht. planinitiativet ikke konsekvensutredes, men beskrives i planarbeidet. Som et isolert tiltak, havner kanskje ikke strømforsyningen inn under tiltak i KU-forskriften som skal ha konsekvensutredning. Her er strømforsyningen imidlertid en forutsetning for gruvedriften i området. Vi stiller derfor spørsmål ved om det er riktig å se på dette som et isolert tiltak når det vurderes om tiltaket skal inngå i konsekvensutredningen. Vår inngang til spørsmålet er at dette må inngå i KU, som også bør inneholde en omtale over hva dette betyr for kapasitet for strømforsyning i regionen.

3 Rogaland fylkeskommune, Knut Slettebakk, 11. november 2024

Tilbakemeldingene er kommentert i avsnittet «8 Samlet kommentar til de enkelte innspillene»..

Hva må inn i planinitiativet?

(3.1) **Alternativer:** det forutsettes at planprogrammet utreder alternativer, men disse bør beskrives allerede i planinitiativet. I tillegg til nullalternativ forutsetter vi at det utredes flere alternativer. For selve gruven er det naturlig å se på dagbrudd og en gruve. Siden det finnes flere aktuelle uttaksområder bør mer enn et av disse utredes. Alle alternativ skal vurderes ut ifra virkningene av alternativene (samfunnsmessige interesser, økonomi og konsekvensene for ikke prissatte verdier).

(3.2) **Tidshorisont** for gruve: dette må beskrives mer realistisk i planinitiativet. Dersom det er sannsynlig med 100 års drift må dette legges til grunn for vurderinger av konsekvenser av gruven, herunder deponiareal.

(3.3) Planbeskrivelsen bør ha en konkret plan for å nå mål om **bærekraft** (Norge har ambisjon om å utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring, FNs bærekraftsmål mv.)

(3.4) Planinitiativet bør gi en beskrivelse av muligheter og begrensninger knyttet til **etterbruk** av området. Dette er en medvirkende faktor til vurderingen av samfunnsnytte. Fremdrift: planinitiativet bør være mer realistisk med tanke på tidshorisont for utarbeidelse av planen.

Hva kan vente til planprogram?

(3.5) **Medvirkning**: Det er tilstrekkelig at opplegg for medvirkning beskrives ved oppstart, men det anbefales likevel at det er tydeligere i planinitiativet.

(3.6) **Samfunnsnytten** må utredes. Hvordan dette gjøres må komme fram i planprogrammet. Fordelene med en gruve i dette området må synliggjøres godt for å kompensere for ulempene. Planprogrammet må vise hvordan dette skal komme fram i planforslaget.

(3.7) **Samfunnsmål** og **effektmål** bør synliggjøres. Samfunnsøkonomisk analyse.

(3.8) **Jordvern, natur, klima og friluftsliv**: Det er ikke gjennomført tilstrekkelig grundige kartlegginger i området til å si noe sikkert om konsekvensen av gruve og utbygging. Vi forventer at det gjøres grundige kartlegginger, ikke bare innhenting av eksisterende kunnskap.

Er plannivået rett?

(3.9) Kommunedelplan: Vil i større grad kunne fange opp andre samfunnsmessige virkninger, boligbehov, skole og barnehage osv. Fylkesdirektøren vil i utgangspunktet anbefale en kommunedelplan, men ser at dette er en tidkrevende prosess. Kommunen bør vurdere hvordan disse hensynene best ivaretas parallelt med utvikling av plan for gruve.

(3.10) Områdeplan: Kommunen kan ha mer styring med prosess og utfall enn i en detaljregulering, men vil trolig gi en betydelig forsinkelse. Er det tema som gjør at det er viktig med den form for styring? F.eks. planens virkninger utenfor planområdet, samfunnssikkerhet, mv.

(3.11) Detaljregulering: Planen kan til en viss grad sammenlignes med plan for kraftkrevende industri Hetlandsskogen, som ble utarbeidet som detaljreguleringsplan. Dette området er imidlertid vesentlig mer komplekst siden det er større, mer variert og det foreslås mer variasjon i formål. Kompleksiteten i at det planlegges vidt forskjellige formål som gruve, arealer til bearbeiding, tunell til havn og havn tilsier at det bør utarbeides områderegulering eller KDP først, og at det deretter utarbeides detaljreguleringsplaner for hvert enkelt av disse tiltakene.

Kulturminner og kulturmiljø

(3.12) Ut ifra tidligere kartlagte kulturminner- og miljø, ser vi allerede nå at det vil bli vesentlig konflikt med arealformål og flere nasjonalt viktige kulturminneinteresser, slik tiltaket er presentert i planinitiativet. Kulturminneinteressene ligger i dag i et landskap som også består av viktige **jordbruks- og naturverdier**.

(3.13) For å kunne vurdere ikke-prissatte verdier og konsekvensene etablering av gruve vil ha, må økonomiske og samfunnsmessige interesser beskrives tydeligere. Bl.a. hvor viktig vil mineralutvinning i dette området være sett ut ifra **drivverdighet** (størrelse uttaksområde og konsekvenser sett i forhold til Europas behov). Finnes det tilsvarende mineralressurser andre steder (i vår del av verden), med et lavere konfliktnivå og som er mer drivverdige? Hvilke positive/negative ringvirkninger vil tiltaket ha lokalt/regionalt/nasjonalt. Hvilke verdier vil tilføres lokalt?

4 Rogaland fylkeskommune, Malin K. Aasbø, 7. november 2024

Tilbakemeldingene er kommentert i avsnittet «8 Samlet kommentar til de enkelte innspillene»..

(4.1) Når det gjelder de arkeologiske undersøkelsene dreier dette seg i første omgang om arkeologiske registreringer i henhold til kulturminnelovens § 9, og som fortrinnsvis skal være gjennomført før planen legges ut på offentlig ettersyn. Slik det ser ut nå, trenger vi minst to fulle feltsesonger (2025 og 2026 - tidligst ferdig i felt ved utgangen av 2026) med flere team for å få ferdigstilt disse (prosjektering av feltarbeid er ikke helt ferdigstilt, så vi må ta litt forbehold). Etterarbeid og rapportskriving vil også foregå inn i 2027.

De arkeologiske registreringene innebærer visuell registrering i felt (overflate), maskinell sjakting og prøvestikking (fysiske inngrep i grunnen). For at vi skal kunne holde forespeilet tidsplan, innebærer dette at tiltakshaver sørger for full tilgang til arealene tidlig neste år (innen utgangen av februar), og at områdene er klargjort for arkeologisk registrering. Det forutsetter også at det ikke blir stopp i arbeidet underveis som følge av manglende tilgang til areal, eller andre uforutsette hindringer som står utenfor kulturminnemyndighetenes ansvarsområde.

Resultatet fra registreringene danner grunnlaget for vår uttalelse til offentlig ettersyn. Dersom det blir aktuelt med dispensasjonsbehandling for å få frigitt kulturminner (skal også behandles i forbindelse med offentlig ettersyn), blir dispensasjon i de fleste tilfeller gitt med forutgående krav om arkeologisk utgravning. Den/de arkeologiske utgravningen/e kan først gjennomføres etter at planen er endelig godkjent.

5 NVE, Turid Bakken Pedersen, 25. oktober 2024

Koordinering mot annet lovverk vil bli nærmere omtalt i planprogrammet.

Planiniative bør omtale mulig koordinering mot konsesjonsbehandling etter vannressursloven og energiloven.

(5.1) Ulike alternativer og konsekvenser må vurderes.

(5.2) Både i planprosessen og i konsesjonsprosessene er det viktig å utdype de samfunnsmessige interessene og tydeliggjøre samfunnsnytten tidlig i prosessen.

(5.3) Planarbeidet må også avklare tiltakets påvirkning på nedstrøms området.

6 Miljødirektoratet, Glenn Storbråtan, 25.oktober 2024

Tilbakemeldingen tas til orientering. Problemstillingen vil bli belyst i utkast til planprogram.

Vi har ingen konkrete innspill til selve planinitiativet. For Miljødirektoratets del vil det være behov for utredninger og avklaringer knyttet til vår behandling av saken etter forurensningsloven. Mye av denne informasjonen vil være aktuell som del av konsekvensutredningen, og vil derfor egne seg som innspill til planprogrammet.

7 Kystverket, Sølvi Johanne Hanssen, 6. november 2024

Tilbakemeldingen tas til orientering. Problemstillingene og temaene vil bli belyst i utkast til planprogram.

Planinitiativet peker på 3 alternative havner for eksport av mineralkonsentrat; Egersund havn, Ryttervika og Regeviga. Flere lokasjoner er fra før forkastet fordi de ikke innfrir kravet til helårshavn under varierende værforhold. I møtet 24.10.2024 kom det frem at forslagsstiller ønsker å gå videre med Regeviga sørøst på

Eigerøya. Innseilingen forbi Skarvøya og inn mot Vibberodden er svært værutsatt, og det er mye bevegelse i dette sjøområdet. Videre utredning må avklare om innseilingen til Regeviga egner seg som helårshavn. Kystverket foreslår at det tidlig i planprosessen utplasserer bølgesensorer i farvannet slik at man får innhentet data som kan benyttes ved videre simulering. Simulering av planlagt skipstrafikk bør inkludere seilingsløp, utforming av kai, utdypninger og plassering av molo etc.

Etablering av tiltak i eller nær sjø kan påvirke sikkerheten og fremkommeligheten i farvannet og skal være en del av utredningsarbeidet. Tema for videre utredning vil være (listen er ikke uttømmende);

- dimensjonerende fartøy

- eksisterende dybdebegrensninger

- utvidet bruk av farled

- innsnevring av farled

- manøvreringsareal ved kai

- seilingsløp ift. molo

8 Samlet kommentar til de enkelte innspillene

Mange av tilbakemeldingene gjelder de samme temaene. I de følgende oversikten kommenteres hvert tema samlet. Referanser til de enkelte tilbakemeldingene er vist i parentes i overskriften.

Plantype (1.1, 3.9-11)

Valg av detaljregulering som plantype er angitt i planinitiativets punkt 1.1.

Innledningsvis har det blitt lagt vekt på å gjennomføre prosjektet med en plantype og avgrensning som best ivaretar helheten og de interne avhengighetene i prosjektet. Videre prosess vil avklare om det er relevant å videreføre eller korrigere dette valget. Prosjektet vil uansett kreve omfattende kunnskap om en rekke temaer som berører miljø og samfunn.

Begrunnelse for driftsmetode ved Storeknuten (1.2, 1.3, 2.2, 3.1)

Valg av driftsmetode er angitt i planinitiativets punkt 3.2 og 6.1.

Driftsmetoden som er beskrevet i planinitiativet utnytter ressursen best mulig (se for øvrig Direktoratet for mineralforvaltnings kommentar (1.7)). Alternativer med underjordsgruve, eller kombinasjoner som inkluderer drift under jord, vil innebære at forekomsten med gehalter som på Storeknuten ikke er økonomisk utvinnbar. Dette skyldes at ressursbruken for å utvikle underjords adkomst og brytningsrom, med nødvendig sikring og ventilasjon, samt ressurstap ved bruk av flere og mindre utstyrskomponenter underjord innebærer at kostnaden av innsatsfaktorene overstiger verdien av den massen som tas ut.

Vurdering av drivverdighet av forekomstene ved Storeknuten, Øygrei og Skeipstad (1.2, 2.2, 1.4, 3.1, 3.13)

Valg av prioritert mineralressurs er angitt i planinitiativets punkt 4.1.

Beslutningen om å prioritere Storeknuten fremfor Øygrei og Skeipstad er basert på resultatene av et omfattende kartleggings- og testprogram. Storeknuten og Øygrei prioriteres foran Skeipstad ettersom disse forekomstene inneholder apatitt i tillegg til ilmenitt og magnetitt, mens Skeistadforekomsten kun inneholder de to sistnevnte. Fosfat, som er hovedkomponenten i apatitt, er definert som et kritisk mineral både i forhold til mat- og batteriproduksjon. Samfunnsnytten med en gruve som også produserer apatitt er derfor vurdert som betydelig større enn en gruve som kun produserer ilmenitt og apatitt.

Storeknuten er prioritert foran Øygrei fordi Storeknuten er betydelig større og har høyere andel apatitt (+35%) og vanadiuminnhold (+10%) samtidig som ilmenitt-andelen er den samme. Levetiden ved Storeknuten vil derfor bli lengre samtidig som den årlige produksjonen av de kritiske mineralene blir høyere.

Mulighetsstudie og vurderte alternativer (1.5, 2.2, 3.1, 5.1)

Innledende alternativsøk er angitt i planinitiativets kapittel 4.

Planinitiativet baserer seg på kunnskap fra en innledende mulighetsstudie. Mulighetsstudien er en såkalt Pre-Feasibility Study. Dette er en standardisert del av innledende faser i gruveprosjekter.

Studien er grunnlag for Norge Mineralers forretningskonsept og ikke tilgjengelig for offentligheten.

En oppsummering av mulighetsstudien er gitt i notat som oppsummerer utviklingen av prosjektalternativer frem til tidspunkt for innsendelse av planinitiativ (se NM-D-Prosjektalternativer-0001 (28.11.2024)).

I takt med prosjektutviklingen vil kunnskapsgrunnlaget bli bedre. Som et resultat av offentlig ettersyn, høring og medvirkning vil det derfor kunne bli relevant å justere omfanget av tiltaket og introdusere nye alternativer.

Driftsmetode, deponibehov og avgangsmassehåndtering (1.6, 2.4)

Beskrivelse av tiltaket er angitt i planinitiativets kapittel 2.

Vurdering av avslutning og etterbruk er angitt i planinitiativets punkt 3.10 og 4.2.

Vurdering av deponikonsept og videreforedling av avgangsmasser er angitt i planinitiativets punkt 3.10 og 4.2.

Det er et uttalt mål å begrense behovet for deponering av avgangsmasser. Alternativ bruk av avgangsmasser vurderes fortløpende i prosjektet.

Masseoverskudd fra tunneldrift og andre anlegg er planlagt benyttet i bygging av deponier, veier og anlegg i industriområdet.

Driftsperiode (1.7, 2.3, 3.2, 3.4)

Planlagt driftsperiode er beskrevet i planinitiativets punkt 1.3.

Driftsperioden tar utgangspunkt i den delen av ressursen som er kartlagt med tilstrekkelig grad av detaljer til å lage en detaljert sammenhengende gruveplan (indikert ressurs). Med 20 millioner tonn årlig uttak vil denne delen av ressursen være uttømt innen 30 år. Uttak av ytterligere deler av ressursen etter 30 år vil kreve tilleggsinvesteringer som må gjøres nærmere produksjonstidspunktet. Dette for å unngå at initiell kapitalkostnad blir for høy.

Ressursestimatene indikerer en lengre driftsperiode enn 30 år. Med en planperiode på 30 år balanseres likevel et langsiktig driftsperspektiv mot graden av usikkerhet som er knyttet til den generelle samfunnsutviklingen.

Samfunnets verdier, behov og tekniske utvikling vil endre seg vesentlig i de 30 årene som planen forholder seg til. Å skulle utvide planperioden til 100 år vil føre planarbeidet over i en tilstand der beslutningsgrunnlaget i altfor stor grad vil være prisgitt statistiske fremskrivninger og stor grad av spekulasjon.

Samfunnsnytte (2.1, 3,6, 3.7, 5.2)

Relevante utredningstemaer er beskrevet i planinitiativets punkt 6.3.

Samfunnsnytten av tiltaket vil bli utredet under tema lokale og regionale ringvirkninger. Temaet vil bli ytterligere beskrevet i utkast til planprogram.

Prinsipielle beregninger basert på tall fra mulighetsstudien (PFS) indikerer at tiltaket vil kunne generere rundt 500 direkte sysselsatte årsverk per år ved anlegget. Dette inkluderer også havnevirksomhet. I tillegg til direkte sysselsatte vil prosjektet også kunne betydelige ringvirkninger i kommunene rundt Eigersund, regionen og landet for øvrig.

Til tross for at disse tallene er basert på overordnede estimater med tilsvarende grad av usikkerhet indikerer de likevel at samfunnsnytten av prosjektet vil kunne være vesentlig.

Miljø og samfunn (3.8, 3.12, 5.3)

Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser er beskrevet i planinitiativets kapittel 6.

Utkast til planprogram vil inneholde program for feltundersøkelser og kartlegginger. Dette inkluderer både tiltakets plan- og influensområde. Relevante utredningstema som er listet opp i planinitiativets punkt 6.3 vil kunne bli revidert og supplert.

Bærekraft (3.3)

Funksjonelle og miljømessige kvaliteter er beskrevet i planinitiativets punkt 3.10.

Prosjektet har laget et utkast til bærekraftsprogram som vil bli lagt frem sammen med utkast til planprogram.

Medvirkning (3.5)

Samarbeid og medvirkning er beskrevet i planinitiativets punkt 8.2.

Prosjektet gir helt nye forutsetninger for lokalsamfunnet på Helleland. Ett av de fem hovedpunktene i medvirkningsopplegget tar derfor for seg spørsmålet om hva Helleland skal være i fremtiden. Dersom plansaken skal bli forstått, er det avgjørende at disse fremtidsbildene og scenariene blir beskrevet og mottatt riktig. Prosjektet vil ikke bare gi en endring av eksisterende situasjon, men representerer også en rekke muligheter som man må ta stilling til i plansaken. Hvilke kvaliteter finnes i området i dag, hvilke er forenelige med gruvedrift, hvilke blir borte og hvilke nye kvaliteter blir tilgjengelige i området?

Ut fra prosjektets art og omfang er det nærliggende å trekke inn eksempler fra industribyggingen i Norge på begynnelsen av 1900-tallet som historiske eksempler og kanskje forbilder for den nye samfunnsutviklingen. Rjukan og Sauda er slike eksempler. I alle tilfeller krever både prosjektutvikling og medvirkning en sterk motivasjon for å få frem det store samfunnsutviklingspotensialet i prosjektet. Det kan være aktuelt å initiere egne delprosjekter for å kunne belyse og utforske de ulike endringspotensialene som tiltaket utløser.

Enhver plansak krever evne til å forestille seg andre situasjoner enn de vi kan erfare i dag. Opplegget for medvirkning tar derfor sikte på å gi en så god redegjørelse som mulig slik at myndigheter, berørt befolkning og andre interessenter kan engasjere seg, gi innspill til og ta stilling til prosjektet på et opplyst og etterrettelig grunnlag.

Kart som viser lovgrunnlag (2.5)

Kart som viser relevant lovverk, er vist i planinitiativets punkt 5.1.

Kartet på side 24 suppleres med forurensningsloven for tiltak i sjø i utkast til planprogram.

Ny strømforsyning fra Kielland til gruveområdet (2.6)

Ny strømforsyning er beskrevet i planinitiativets punkt 3.7.

Ny strømforsyning inngår ikke som en del av tiltaket som behandles etter plan- og bygningsloven. Det vil likevel være mulig å samordne behov for kunnskapsgrunnlag og feltundersøkelser.

Det vil i det videre planarbeidet tas sikte på å optimalisere plansaken med tanke på håndterbarhet og redusere antall berørte parter. I den forbindelse vil det være mer aktuelt å avgrense enn å utvide planområdet.

I regjeringens veiledning til plansystemet og prosessene er det for øvrig avklart at det ikke er krav om reguleringsplan for denne typen anlegg.

Fremdriftsplan for planprosessen (4.1)

Forslag til fremdriftsplan er satt angitt i planinitiativets punkt 8.3.

Planinitiativet som ble sendt inn 10. september 2024 angir en planprosess over to år frem til ferdig vedtatt plan. Et slikt tidsforløp anses fortsatt som realistisk (Tabell 0-1 viser revidert forslag til fremdriftsplan).

Fremdriften forutsetter blant annet at overflatekartlegging og annen kunnskapsinnhenting i prosjektets innledningsfase forholder seg til gjeldende lovverk og akseptert praksis knyttet til fri ferdsel i utmark.

Fremdriften er også basert på at innhenting og bruk av kunnskap pågår parallelt i 2025. Dette sikrer at tiltaket tilpasses kunnskap om verdier for miljø og samfunn og er vanlig praksis i bl.a. store infrastrukturprosjekter.

Tabell 0-1 Revidert forslag til fremdriftsplan for planprosessen

Aktivitet	2024	2025	2026
Planinitiativ			
Utvalg for samfunnsutvikling (orientering)	10. september		
Innsendelse av planinitiativ til kommunen	10. september		
Utvalg for samfunnsutvikling og kommunestyre (vedtak om planoppstart)		januar	
Oppstartsmøte		januar	
Planprogram			
Innsendelse av forslag til planprogram til kommunen		mai	
Utvalg for samfunnsutvikling/kommunestyre (vedtak om høring av planprogrammet)		juni	
Varsel om planoppstart – høring av planprogram		juni	
Folkemøte		juni	
Møte – Planforum i Rogaland		juni	
Merknadsbehandling og revisjon planprogram		august/september	
Fastsetting planprogram – Eigersund kommune		oktober	
Konsekvensutredning (KU)			
Befaringer, undersøkelser		mars - september	
Rapporter og utredninger		juni-desember	
Detaljregulering			
Sammenstilling av utredninger og utarbeidelse av plandokumenter		juni -	mars
Møte – Planforum i Rogaland			februar
Førstegangsbehandling – Eigersund kommune			april-mai
Offentlig ettersyn av planforslag – 6 uker			mai-juni
Folkemøte Helleland			mai
Merknadsbehandling og bearbeiding av planforslag			juli-september
Andregangsbehandling – Eigersund kommune			oktober-november
Vedtak av reguleringsplan – Eigersund kommune			desember

Referanser

KDD (Kommunal- og distriktsdepartementet) (2022): *Lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven 2008, sist med endringer med ikrafttredelse 1. juli 2021.* Oslo.

Norge Mineraler (28.11.2024): NM-D-Prosjektalternativer-0001

00	2024-11-29	Til Eigersund kommune	MarFis	SarOee	RunToe
Versjon	**Dato**	**Beskrivelse**	**Utarbeidet**	**Fagkontrollert**	**Godkjent**

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

PROSJEKTALTERNATIVER

vurdert i innledende mulighetsstudie for Eigersund Prosjektet

Document No.: NM-D-Prosjektalternativer-0001				Rev.: 0	Page: **1** / **7**	
Originator: NMAS	Tag.No.:		System No.:	Area Code:		
Classification Code: Open						
Rev.	Issue date	Description	Made by:	Chk'd by:	Disc. Appr.	Proj. Appr.
01	28.11.2024	Versjon for utsendelse	TL & ES	HS	TLR	JS

Introduksjon

Formålet med dette notatet er å gi en kort oppsummering av hvilke prosjektalternativer som har vært vurdert før planinitiativet ble sendt inn til Eigersund kommune 10. september 2024. Notatet angir også hvilke alternativer som er inkludert eller utelatt fra tiltaket som er definert i planinitiativet.

Forutsetningene for evalueringene som er tatt for fabrikk-, transport-, havn- og avgangsmassekonsept er følgende – ca. 4 millioner tonn produsert konsentrat årlig, ca. 16 millioner tonn avgangsmasser, type konsentrat (vått eller tørt transportert), 60 000 DWT skip, 15,5 m seilingsdybde, innseilingsforhold til 200 m lange skip.

Vurderingene er gjort ut ifra undersøkelser foretatt av konsulenter på vegne av Norge Mineraler AS siden oppstart i 2018. Logistikkalternativer er basert på vurderinger foretatt av Bechtel Corp., Sweco og Norconsult 2020-2024. Avgangsmassealternativer er basert på undersøkelser foretatt av SRK Consulting (UK) Ltd. 2020-2024. Oppredningsmetoder og valg av mineralforekomst er basert på vurderinger av SRK Consulting (UK) Ltd. og Hatch Ltd. Norge Mineraler AS har bidratt i vurderingene.

Tabell 1-1: Utvalg av vurderte prosjektalternativer for Eigersund prosjektet.

Alternativer			
Mineralforekomst	**Inkludert i tiltaket**	**Utelatt fra tiltaket**	**Begrunnelse**
Storeknuten	X		- Beste sammensetning og kvalitet av ilmenitt, magnetitt og apatitt av forekomstene til Norge Mineraler. - Gunstigst størrelse og best forutsetning for langsiktig drift.
Skeipstad		X	- Ingen apatitt. - Mindre forekomst.
Øygrei		X	- Bedre metallurgiske resultater og geotekniske forhold på Storeknuten. - Høyere tonnasje på Storeknuten.
Fabrikkonsept	**Inkludert i tiltaket**	**Utelatt fra tiltaket**	**Begrunnelse**
Oppredningsverk	X		- Plassering av oppredningsverk er kun vurdert i nærheten til gruven, fordi kostnad og miljøavtrykk blir høyere ved lengre transport av malm.
Videreforedlingsanlegg		X	- Ikke tilgang på nok strøm og i tillegg svært arealkrevende. - Krever strøm i størrelsesorden 500MW i tillegg til oppredningsverk.
Transportkonsept	**Inkludert i tiltaket**	**Utelatt fra tiltaket**	**Begrunnelse**
Bruk av eksisterende jernbane		X	- Bygging av bulk jernbaneterminaler ved Helleland og i Egersund i tilknytning til eksisterende

			jernbane er komplekst og krevende driftsmessig. - Høy investeringskost. - Ingen gode havneløsninger funnet i nærheten av eksisterende jernbanestrekning.
Bruk av eksisterende jernbane i kombinasjon med ny jernbane		**X**	- Vil kreve store inngrep i nærheten av Egersund sentrum. - Ingen gode havneløsninger funnet i nærheten av eksisterende jernbanestrekning. - Høy investeringskost.
Ny jernbane		**X**	- Svært kostbart og krever store inngrep ved Egersund og ved Helleland. Relaterte aktuelle havnealternativer som Svåheia og Nordasundet er vurdert som mindre hensiktsmessige alternativ.
Transportbånd i dagen		**X**	- Vil kreve store naturinngrep mellom havneløsning og oppredningsverk. - Krevende topografi mellom endepunkter krever noe tunneldrift. - Transportbånd må være tildekket for å sikre mot værforhold.
Rørledning i dagen		**X**	- Rørledning kun i dagsone langs eksisterende vei eller over heia krever flere pumpestasjoner langs trasé. - Noe tunneldrift er nødvendig for å opprettholde helningsgrad på rørledning. - Potensiell kryssing av Søra Sundet krever tunnel for rørledning. - Rørledning kan legges i grøft, men fortsatt nødvendig med flere pumpestasjoner
Bruk av eksisterende vei		**X**	- Bruk av eksisterende vei for konsentrattransport er trafikkgenererende for Egersund. - Krever forbedret trafikksituasjon i Egersund sentrum, spesielt til Eigerøy. Ca. 350 lastebiler om dagen fra prosjektområdet til havn. - Kostbart med veitransport til havner på Nord-Jæren. Lange avstander frembringer høye klimautslipp. - Autonome kjøretøy krever skreddersydd transporttrasé.
Rørledning i tunnel i kombinasjon med dagsone	**X**		- Beste transportløsning i tunnel er uavklart og dermed inkluderes rørledning i tunnel i planforslaget. - Krever tørkeanlegg med havn, transporteres vått i rør. Væskeinnholdet må reduseres før lasting til skip.
Transportbånd i tunnel i kombinasjon med dagsone	**X**		- Sårbart for driftsstans. - Lite fleksibelt i forbindelse med lasting. - Kostbart i forhold til autonome lastebiler og rørtransport.
Autonome lastebiler i tunnel i kombinasjon med dagsone	**X**		- Fleksibel løsning som er selvgående og trygg. Enkelt vedlikehold. Metode brukt på andre prosjekter i Norge med suksess.

Havn med tilhørende infrastruktur	Inkludert i tiltaket	Utelatt fra tiltaket	Begrunnelse
Eigersund havn (Kaupanes)	X		- Havneløsning vil kreve utbedring. - Innseiling til Søra Sundet er smal. - 60k DWT skip (200m LOA) krever 15.5m vanndybde. Betydelig mudring og/eller undervannssprengning nødvendig. - Mulig konflikt med eksisterende infrastruktur på sjøbunn.
Regeviga	X		- Egnede kystforhold for kai konstruksjon. - Beskyttet for dønninger. - Området er tilknyttet eksisterende industriområde.
Hellvik		X	- Innseiling til Hellvik har flere holmer og skjær som vil måtte fjernes. - Grunne seilingsområder. - Krevende logistikk for å transportere råstoff til f.eks. Trosaviga.
Sirevåg		X	- Havn er for liten og er værutsatt. Dønninger diffrakterer innover havneområdet og skaper uegnede forhold for lasting.
Ryttervika	X		- Krever mudring, og eventuell sprenging, for å legge til kai med 40 til 60k DWT skip.
Nordra Sundet		X	- Krever betydelig mudring og undervannssprengning ved innseiling. - Krever fjerning av bølgebeskyttende holmer og skjær som vil redusere sjøforholdene for mindre fartøy.
Svåheia		X	- Havn er svært utsatt for vind og bølger fra nord-vest, vest og sør-vest. For å få en operasjonsdyktig havn kreves det en 600m lang bølgebryter, fundamentert på dypt vann (>20m).
Kvernhusviga		X	- Ingeniørteknisk og operasjonelt et gunstig alternativ. - Utelatt pga. stedet er et uberørt friluftsområde.
Nord-Jæren		X	- Transport av råvarer til havner på Nord-Jæren (Risavika, Sandnes, Dusavika) er kostbart pga. mangel på eller utilstrekkelig jernbanetilknytning samt lange avstander. - Lastebiltransport medfører store utslipp av klimagasser over lengre distanser.
Rekefjord		X	- Transport til Rekefjord er krevende pga. avstand (23km luftlinje) og krever omfattende oppgradering av og dels ny vei. - Krever utvidelse av innseiling. - Fjorden er utsatt for dønninger, uegnet for lasting og trygg forankring av større skip.
Jøssingfjord		X	- Transport til Jøssingfjord er krevende pga. lang avstand (25km luftlinje) og lav standard på veier. - Tunnel kreves for store deler av transporttrasé.

Hestnes		X	- Utelatt pga. verneområde ved Tingelsædet og husstander ved Hestnes.
Avgangsmasse konsept	**Inkludert i tiltaket**	**Utelatt fra tiltaket**	**Begrunnelse**
Landdeponi i kombinasjon med våtdeponi i Heigravatnet og Kverven	X		- Utgangspunkt for prosjektet. - Rangert på dagens areal bruk, naturlige habitater, overflate- og grunnvann, synlighet, støv/lyd, konsekvens ved svikt, infrastruktur og avstand fra oppredningsverk.
Dybingsvatnet		X	- Risiko knyttet til behov for stor og komplisert damkonstruksjon. - Dekker flere verdifulle kulturlandskap. - Risiko for å påvirke Eptavatnet naturreservat.
Våtdeponi i Nodlandsvatnet, Heigravatnet og Kverven	X		- Et løsnings alternativ som kan passe prosjektets størrelse. - Nærhet til nye drikkevannskilden til Egersund. Kilden er nabovannet til Nodlandsvatnet.
Nodlandsvatnet		X	- Kombinasjonen av volum og nærheten til drikkevannskilde gjør dette alternativet mindre aktuelt. - I tillegg er det det viktigste vannreservoaret til Dalane kraft.
2021 alternativer 1-18 (Fig. 1)		X	- Ble rangert på dagens areal bruk, naturlige habitater, overflate- og grunnvann, synlighet, støv/lyd, konsekvens ved svikt, infrastruktur og avstand fra mineralressursene. - Ved avklaring om oppstart på Storeknuten, ble alternativene gjennomgått på nytt og ekskludert på bakgrunn av avstand og volum
2023 Alternativer 1-9 deponi i innsjø (Slurry). (Fig 2.)		X	- Ble rangert på dagens areal bruk, naturlige habitater, overflate- og grunnvann, synlighet, støv/lyd, konsekvens ved svikt, infrastruktur og avstand fra planområde.
2023 Alternativ 1-9 Deponi på land (Filtered). (Fig 3.)		X	- Ble rangert på dagens areal bruk, naturlige habitater, overflate- og grunnvann, synlighet, støv/lyd, konsekvens ved svikt, infrastruktur og avstand fra planområde.
Kun landdeponi	X		- Oppbygning av deponi av avgangsmasser på land berører ikke eksisterende store innsjøer, men noen mindre vann.

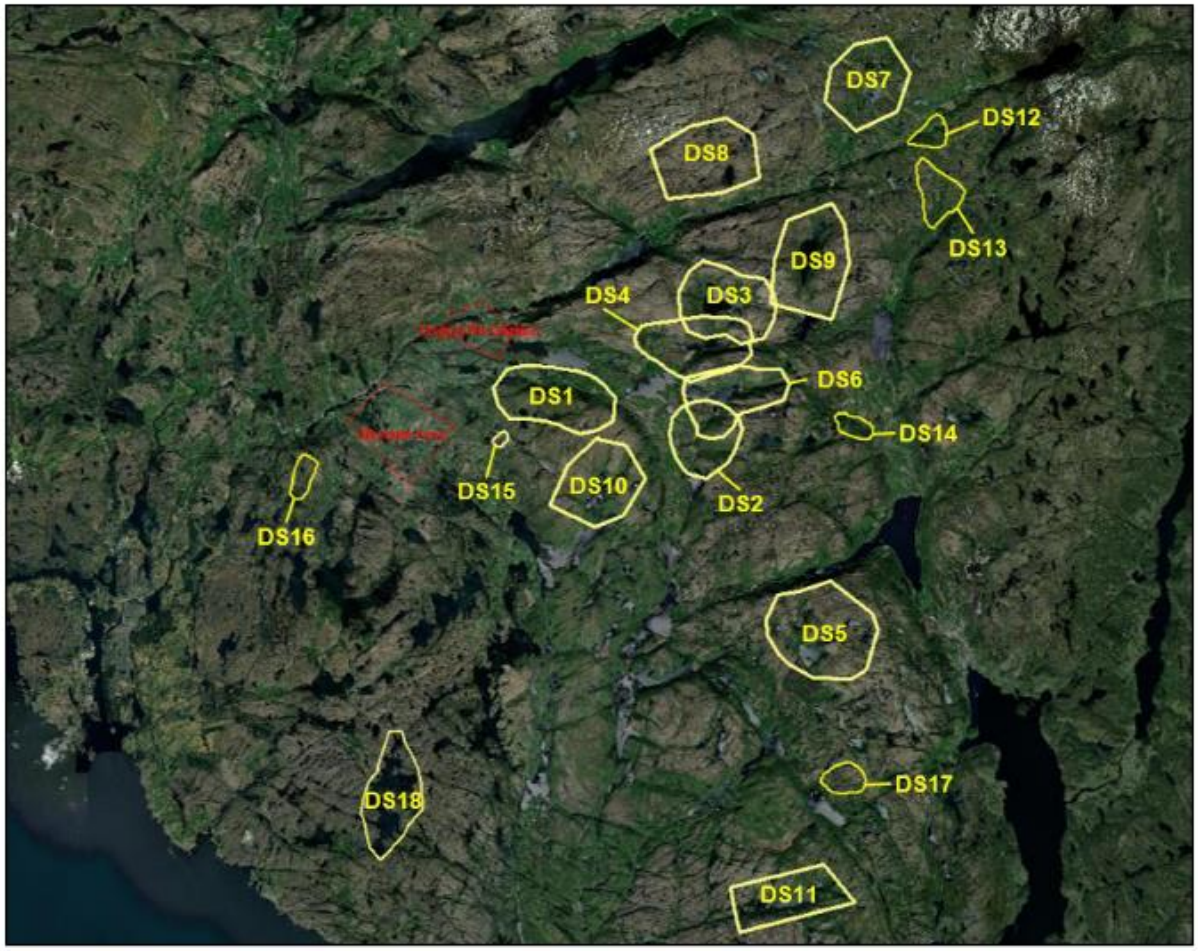

Figur 1: *2021 avgangsmasse alternativ deponi på land og i innsjø, illustrert i gult.*

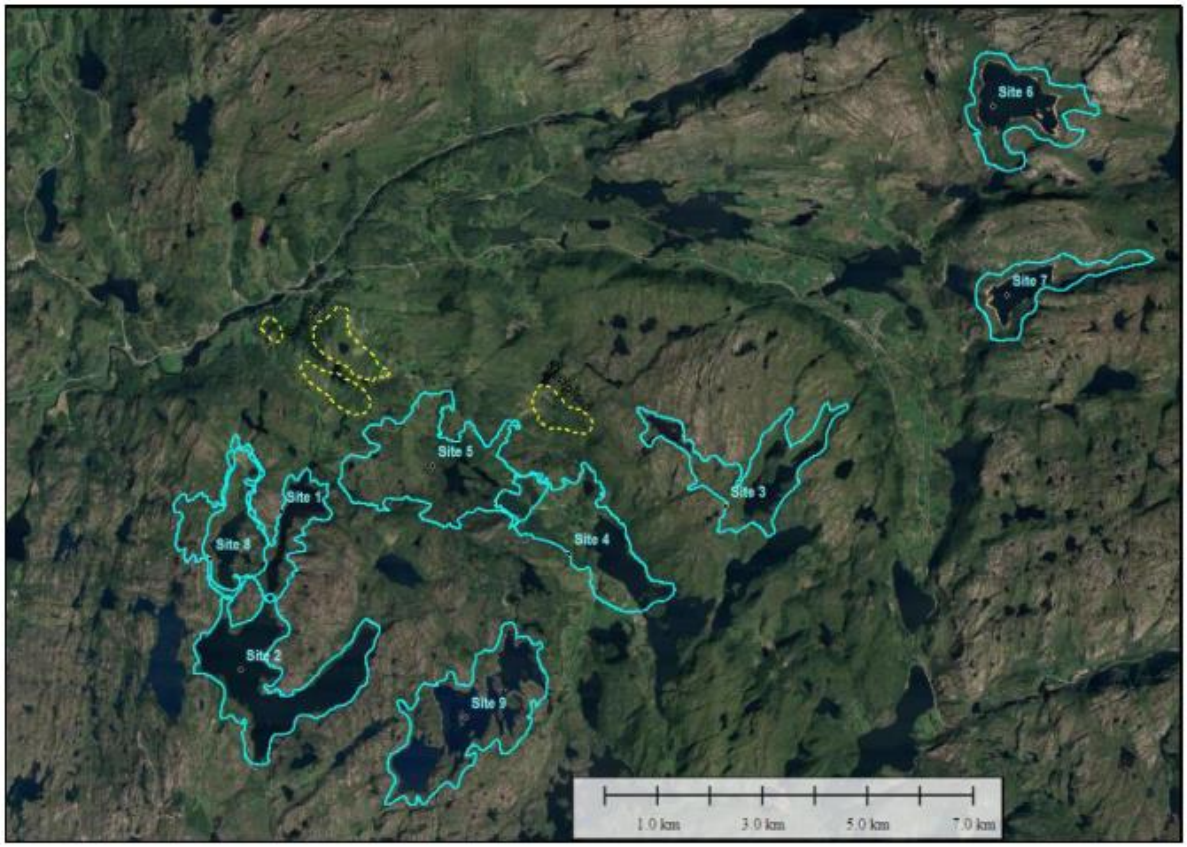

Figur 2: *2023 avgangsmasse alternativ deponi i innsjø og på land, illustrert i lys blått.*

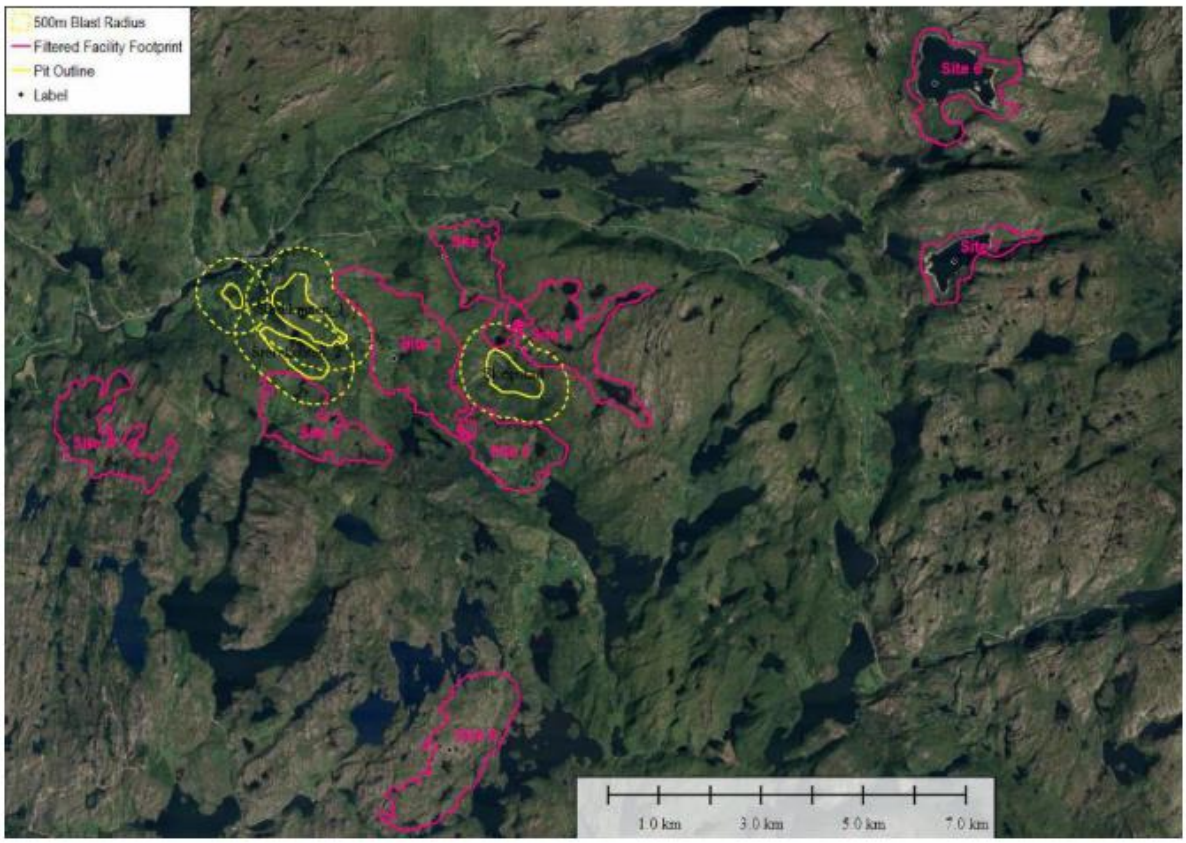

Figur 3: *2023 avgangsmasse alternativ tørrdeponi på land illustrert i rosa.*

Notat

Norconsult

Oppdragsgiver: **Norge Mineraler AS**

Oppdragsnr.: **52308176** Dokumentnr.: **NO-Zoning-A-411-00 Planinitiativ - Leserveiledning til forskrift**

Til: Eigersund kommune v/Dag Kjetil Tonheim
Fra: Marius Fiskevold
Dato 2024-11-05

Planinitiativ - Leserveiledning til forskrift

Formål og bakgrunn

Formålet med notatet er å redegjøre for sammenhengen mellom innholdet i *Planinitiativ for detaljregulering av mineralutvinning Eigersund* (NO-Zoning-A-400-01 Planinitiativ) og *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven*.

Dette notatet viser på en systematisk måte hvordan planinitiativet er i tråd med forskriftskravet.

Dokumentasjonskrav i *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven*.

Formålet med og krav til innholdet i planinitiativet er listet opp i forskriftens §1:

Planinitiativet skal i nødvendig grad omtale premissene for det videre planarbeidet, og redegjøre for

a. formålet med planen

b. planområdet og om planarbeidet vil få virkninger utenfor planområdet

c. planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

d. utbyggingsvolum og byggehøyder

e. funksjonell og miljømessig kvalitet

f. tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser,

g. forholdet til kommuneplan, eventuelle gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid

h. vesentlige interesser som berøres av planinitiativet

i. hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet

j. hvilke berørte offentlige organer og andre interesserte som skal varsles om planoppstart

k. prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte

l. vurderingen av om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan kravene i tilfelle vil kunne bli ivaretatt.

Hvordan planinitiativet innfrir kravene i forskriften

Planinitiativet er i utgangspunktet disponert etter innholdet i forskriften. I den følgende oversikten tas det utgangspunkt i hvert enkelt forskriftskrav og vises til relevante deler av planinitiativet. Det gjøres oppmerksom på at opplistingen viser til det mest relevante innholdet og er ikke uttømmende.

a) formålet med planen

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 1.1 Formålet med detaljreguleringsforslaget**.

b) planområdet og om planarbeidet vil få virkninger utenfor planområdet

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 2.1 Beliggenhet og planavgrensning, figur 2-1** som viser planområdet. Vi viser også til innsendt planinitiativ **kapittel 6 Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser**, og herunder særlig til tabell 5-2 og tabell 5-3 og tabell 6-1 som beskriver virkninger som kan inntreffe utenfor planområdet og som skal utredes videre gjennom det kommende planarbeidet.

c) planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 3 Beskrivelse av tiltaket**, som redegjør for planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak. Illustrasjoner er blant annet presentert i figur 3-4, figur 3-5 og figur 3-7.

d) utbyggingsvolum og byggehøyder

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 3 Beskrivelse av tiltaket**, som redegjør for utbyggingsvolum og byggehøyder. Relevante arealbeslag og behov er beskrevet, representative illustrasjoner for et løsningsalternativ er vist figur 3-4, figur 3-5 og figur 3-7.

e) funksjonell og miljømessig kvalitet

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 3.10 Funksjonelle og miljømessige kvaliteter**, for beskrivelse av dette.

f) tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser,

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 6 Tiltakets virkning på og tilpasning til, landskap og omgivelser** , herunder særlig **kapittel 6.1 Overordnede virkninger på omgivelsene**.

g) forholdet til kommuneplan, eventuelle gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 5 Rammer og føringer for planarbeidet**, som redegjør for forholdet til kommuneplan, gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer, og pågående planarbeid.

h) vesentlige interesser som berøres av planinitiativet

Vi viser til innsendt planinitiativ kapittel **8.1 Vesentlige interesser som berøres**

i) hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet

Vi viser til innsendt planinitiativ kapittel **7 Samfunnssikkerhet – Risiko og sårbarhet**, som beskriver overnevnte forhold i detalj.

j) hvilke berørte offentlige organer og andre interesserte som skal varsles om planoppstart

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 8 Planprosess og samarbeid/medvirkning tabell 7-1**, og beskrivelse av at varslingsliste vil utarbeides i forbindelse med varsling av planoppstart senere i prosessen.

k) prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 8.2 Samarbeid og medvirkning** for nærmere beskrivelse.

l) vurderingen av om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan kravene i tilfelle vil kunne bli ivaretatt.

Vi viser til innsendt planinitiativ **kapittel 6.2 Vurdering av om tiltaket utløser krav om konsekvensutredning**, for beskrivelse av overnevnte.

00	2024-11-05	Førstutkast	MarFis	SarOee	RunToe
Versjon	**Dato**	**Beskrivelse**	**Utarbeidet**	**Fagkontrollert**	**Godkjent**

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Fra: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Sendt: mandag 11. november 2024 13:18
Til: Dag Kjetil Tonheim
Emne: SV: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse
Vedlegg: INNSPILL TIL PLANINITIATIV TIL MINERALUTVINNING I EIGERSUND.docx; Mineralutvinning i Eigersund.pdf

Har lagt ved et notat og presentasjonen fra møtet. Det ble litt hastverksarbeid på slutten så vi kan gjerne utdype innenfor forskjellige fagområder, men foreløpig handler det mest om det overordnede.

Vi vår forresten på plass ny fylkesgeolog i februar som sikkert vil bli ganske involvert i dette arbeidet fra vår side.

Med vennlig hilsen

Knut Slettebak
Seniorrådgiver, lokal utvikling
Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen
Rogaland fylkeskommune

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: mandag 11. november 2024 08:37
Til: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Emne: SV: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

Denne e-posten kommer fra en ekstern avsender. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner avsenderen og vet at innholdet er sikkert.

Hei!
Når får vi svaret fra dere?

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Sendt: mandag 4. november 2024 09:48

Til: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Emne: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

Hei,

Dere skal få tilbakemeldinger fra oss også, men vi er blitt litt forsinket som følge av arbeid med kommuneplanen til Sokndal. Tror vi skal få sendt det i løpet av uka. Så i Dalane tidende at dere utsetter behandlingen til januar, så regner med at det går greit.

Med vennlig hilsen

Knut Slettebak
Seniorrådgiver, lokal utvikling
Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen
Rogaland fylkeskommune

Hvis du ikke er rett mottaker til denne e-posten, vennligst kontakt avsender, og slett e-posten.

Innspill til planinitiativ – gruve på Hetlandsheia

Hva må inn i planinitiativet?

- Alternativer: det forutsettes at planprogrammet utreder alternativer, men disse bør beskrives allerede i planinitiativet. I tillegg til nullalternativ forutsetter vi at det utredes flere alternativer. For selve gruven er det naturlig å se på dagbrudd og en gruve. Siden det finnes flere aktuelle uttaksområder bør mer enn et av disse utredes. Alle alternativ skal vurderes ut ifra virkningene av alternativene (samfunnsmessige interesser, økonomi og konsekvensene for ikke prissatte verdier).
- Tidshorisont for gruve: dette må beskrives mer realistisk i planinitiativet. Dersom det er sannsynlig med 100 års drift må dette legges til grunn for vurderinger av konsekvenser av gruven, herunder deponiareal.
- Planbeskrivelsen bør ha en konkret plan for å nå mål om bærekraft (Norge har ambisjon om å utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring, FNs bærekraftsmål mv.)
- Planinitiativet bør gi en beskrivelse av muligheter og begrensninger knyttet til etterbruk av området. Dette er en medvirkende faktor til vurderingen av samfunnsnytte. Fremdrift: planinitiativet bør være mer realistisk med tanke på tidshorisont for utarbeidelse av planen.

Hva kan vente til planprogram?

- Medvirkning: Det er tilstrekkelig at opplegg for medvirkning beskrives ved oppstart, men det anbefales likevel at det er tydeligere i planinitiativet.
- Samfunnsnytten må utredes. Hvordan dette gjøres må komme fram i planprogrammet. Fordelene med en gruve i dette området må synliggjøres godt for å kompensere for ulempene. Planprogrammet må vise hvordan dette skal komme fram i planforslaget.
- Samfunnsmål og effektmål bør synliggjøres. Samfunnsøkonomisk analyse.
- Jordvern, natur, klima og friluftsliv: Det er ikke gjennomført tilstrekkelig grundige kartlegginger i området til å si noe sikkert om konsekvensen av gruve og utbygging. Vi forventer at det gjøres grundige kartlegginger, ikke bare innhenting av eksisterende kunnskap.

Er plannivået rett?

- Kommunedelplan: Vil i større grad kunne fange opp andre samfunnsmessige virkninger, boligbehov, skole og barnehage osv. Fylkesdirektøren vil i utgangspunktet anbefale en kommunedelplan, men ser at dette er en tidkrevende prosess. Kommunen bør vurdere hvordan disse hensynene best ivaretas parallelt med utvikling av plan for gruve.
- Områdeplan: Kommunen kan ha mer styring med prosess og utfall enn i en detaljregulering, men vil trolig gi en betydelig forsinkelse. Er det tema som gjør at det er viktig med den form for styring? F.eks. planens virkninger utenfor planområdet, samfunnssikkerhet, mv.
- Detaljregulering: Planen kan til en viss grad sammenlignes med plan for kraftkrevende industri Hetlandsskogen, som ble utarbeidet som detaljreguleringsplan. Dette området er imidlertid vesentlig mer komplekst siden det er større, mer variert og det foreslås mer variasjon i formål. Kompleksiteten i at det planlegges vidt forskjellige formål som gruve, arealer til bearbeiding, tunell til havn og havn tilsier at det bør utarbeides områderegulering eller KDP først, og at det deretter utarbeides detaljreguleringsplaner for hvert enkelt av disse tiltakene.

Kulturminner og kulturmiljø

- Ut ifra tidligere kartlagte kulturminner- og miljø, ser vi allerede nå at det vil bli vesentlig konflikt med arealformål og flere nasjonalt viktige kulturminneinteresser, slik tiltaket er presentert i planinitiativet. Kulturminneinteressene ligger i dag i et landskap som også består av viktige jordbruks- og naturverdier.
- For å kunne vurdere ikke-prissatte verdier og konsekvensene etablering av gruve vil ha, må økonomiske og samfunnsmessige interesser beskrives tydeligere. Bl.a. hvor viktig vil mineralutvinning i dette området være sett ut ifra drivverdighet (størrelse uttaksområde og konsekvenser sett i forhold til Europas behov). Finnes det tilsvarende mineralressurser andre steder (i vår del av verden), med et lavere konfliktnivå og som er mer drivverdige? Hvilke positive/negative ringvirkninger vil tiltaket ha lokalt/regionalt/nasjonalt. Hvilke verdier vil tilføres lokalt?

11.11.2024

Mineralutvinning i Eigersund

Forventninger til planarbeidet fra Rogaland fylkeskommune

Rogaland fylkeskommune

Fylkeskommunens ansvar
Tema til oppfølging:

- Kulturminner og kulturmiljø
- Landbruk/jordvern
- Natur og klima
- Vann- og vassdragsforvaltning
- Transport lokalt og regionalt
- Bosteds- og besøksattraktivitet
- Verdiskaping og arbeidsplasser
- Lokal forurensing
- Friluftsliv

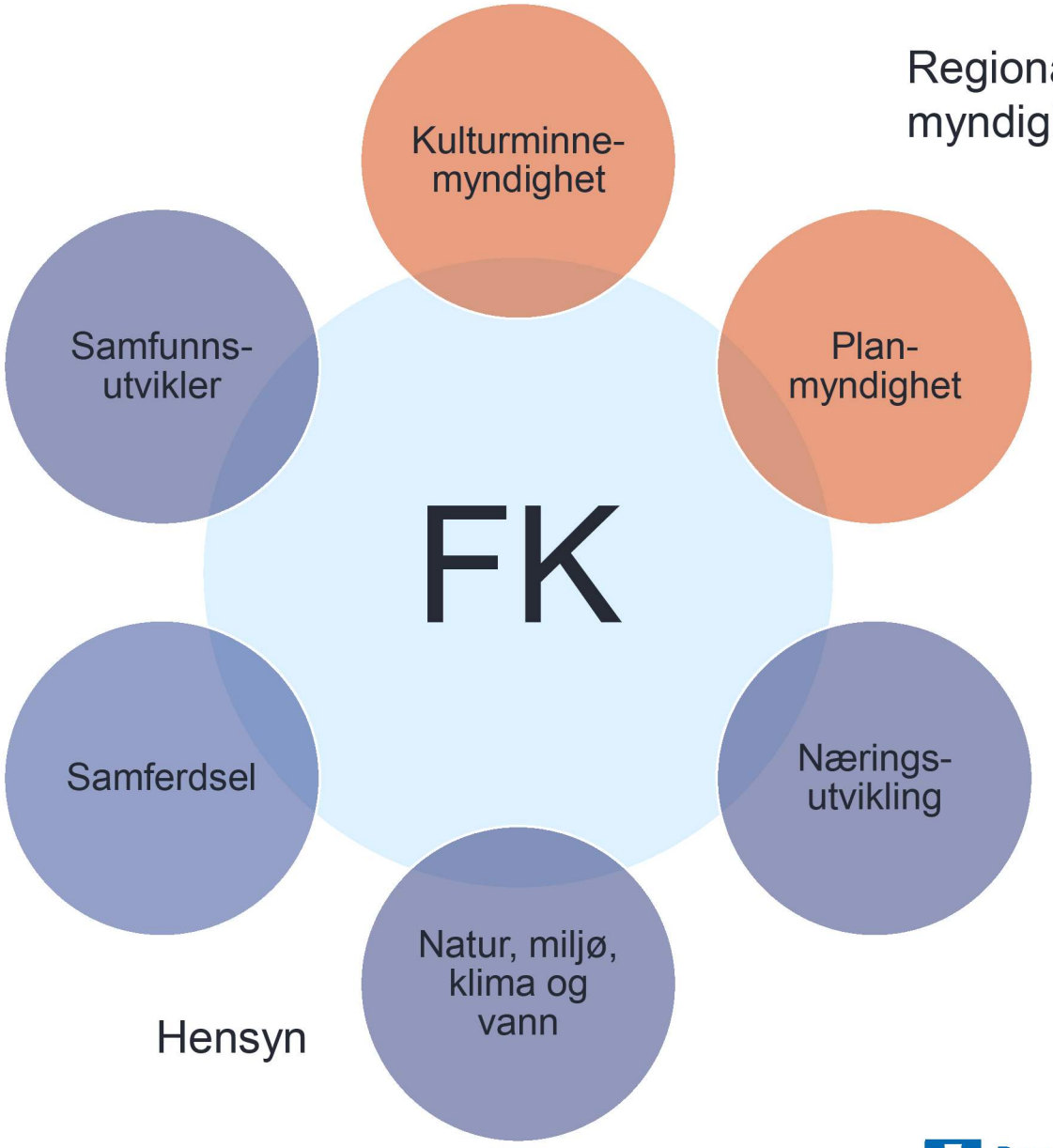

Rogaland fylkeskommune
Regionalplan for grønn industri
– for areal- og kraftkrevende næring

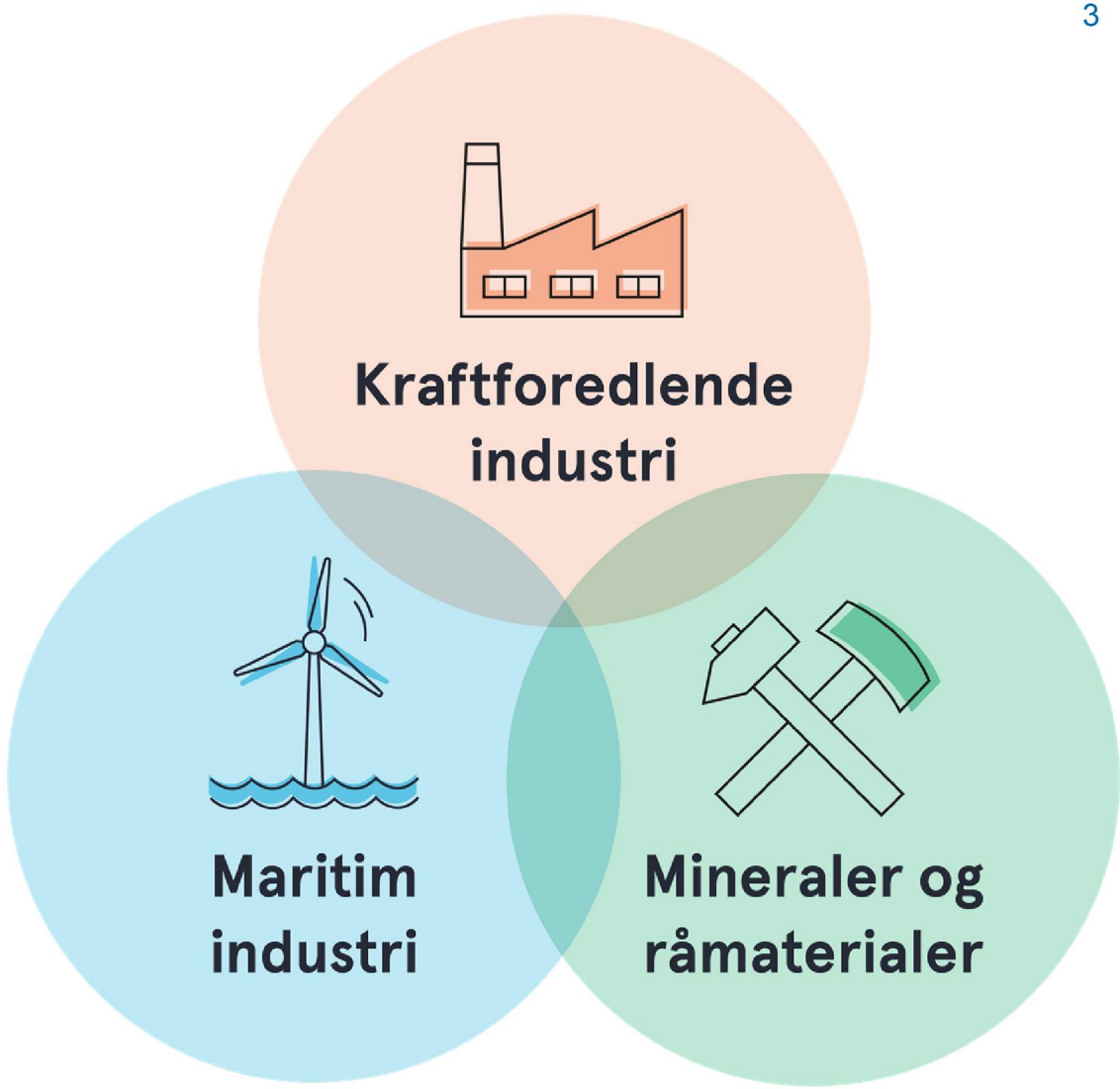
Kraftforedlende industri
Maritim industri
Mineraler og råmaterialer

Samfunnsmessige interesser

Samfunnsmessige interesser må beskrives tydeligere for å kunne vurdere disse opp mot de konsekvensene etablering av gruve i dette området har.

- Finnes det tilsvarende mineralressurser andre steder (i vår del av verden) med et lavere konfliktnivå?
- Hva er de strategiske interessene av at det startes en gruve her?
- Beskriv lokale/regionale/nasjonale ringvirkninger.

Metallisk vanadium

Bærekraftig gruvedrift

Både regionalplan for Dalane og Norges mineralstrategi vektlegger bærekraft i mineralnæringen. Utbygger har også tidligere signalisert ønske om svært bærekraftig drift. Vi forventer at disse ambisjonene kommer fram i formålsbestemmelser og blir sikret juridisk. Det må komme klarere fram hvordan dette skal følges opp.

- Hvordan skal målene fra regionalplan og nasjonal mineralstrategi om bærekraftig mineralnæring følges opp?
- Gi en beskrivelse av hvordan FNs bærekraftsmål legges til grunn for arbeidet.
- Vær tydelig på hvordan bærekraft skal sikres i bestemmelser.
- Vis hvordan arealbruk kan reduseres. Sammenlign med andre gruver.

Norges Mineralstrategi

Alternativsvurderinger

Mulige utviklingsalternativ må komme fram i planarbeidet. Også alternativ som er kostbare for virksomheten. Valg av alternativ må basere seg på konsekvensutredning.

- Andre lokasjoner
- Dagbrudd vs. gruve
- Alternative deponiområder
- Bruk av avgangsmasser og overskuddsstein
- Etterbruk
- Annet

Gårdsanlegg - Storsheia Bjerkreim

Eks overskuddsmasser

16 millioner tonn avgangsmasser per år

30 års drift + oppsett&avvikling

Totalt 480 millioner tonn avgangs-masser?

40 millioner tonn stein, grus, jord og leire vil bli tatt ut fra byggeprosjekter, t-banetunneler, vanntunneller og veier i Stor-Oslo det neste tiåret. Det er nok til å dekke hele området innenfor Ring 1 med et ti meter høyt lag masser (Feiring AS).

100 meter høyt lag med masser i hele Oslo sentrum?

Tidshorisont

Det er beskrevet konsekvenser av 30 års drift i området, men dette synes lite realistisk i plansammenheng. Planen må beskrive en realistisk utvikling for området på lang sikt.

- Planinitiativet må beskrive en realistisk tidshorisont, og konsekvensutredning må basere seg på dette, ikke et 30-års forretningsperspektiv.
- Deponibehov baserer seg på 24 års drift. Bør vise hva som skjer etter det.
- Hvordan skal opprydning/tilbakeføring av området skje?
- Hvordan vil driften påvirke for mulighetene for bruk av området etter at drift er avsluttet?

Medvirkning

«Et godt forhold til kommuner, grunneiere, lokalsamfunn og samiske interesser og rettighetshavere er avgjørende for sosialt bærekraftig mineralvirksomhet og for virksomhetenes samfunnsakse»

Høyt konfliktnivå medfører særlig behov for å sikre gode medvirknings-prosesser underveis i planarbeidet.

- Hvordan vil regionale og statlige myndigheter bli involvert underveis?
- Hvordan skal innbyggere i kommunen/regionen informeres og høres?
- Legges det til rette for særlig medvirkning for de som blir mest berørt av tiltaket?
- Er kommunen tilstrekkelig involvert til å se omfanget av ringvirkninger som det må tas høyde for i kommende kommuneplan?

Rogaland
fylkeskommune

Fra: Malin Kristin Aasbøe <malin.kristin.aasboe@rogfk.no>
Sendt: torsdag 7. november 2024 14:04
Til: Dag Kjetil Tonheim
Kopi: Leif Håvard Lundø Vikshåland; Marianne Enoksen; Knut Thorkildsen Slettebak
Emne: VS: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

> Du får ikke ofte e-post fra malin.kristin.aasboe@rogfk.no. Finn ut hvorfor dette er viktig

Hei.

Jeg fikk oversendt forespørselen din fra Knut på plan her hos oss.

Når det gjelder de arkeologiske undersøkelsene dreier dette seg i første omgang om arkeologiske registreringer i henhold til kulturminnelovens § 9, og som fortrinnsvis skal være gjennomført før planen legges ut på offentlig ettersyn. Slik det ser ut nå, trenger vi minst to fulle feltsesonger (2025 og 2026 - tidligst ferdig i felt ved utgangen av 2026) med flere team for å få ferdigstilt disse (prosjektering av feltarbeid er ikke helt ferdigstilt, så vi må ta litt forbehold). Etterarbeid og rapportskriving vil også foregå inn i 2027.

De arkeologiske registreringene innebærer visuell registrering i felt (overflate), maskinell sjakting og prøvestikking (fysiske inngrep i grunnen). For at vi skal kunne holde forespeilet tidsplan, innebærer dette at tiltakshaver sørger for full tilgang til arealene tidlig neste år (innen utgangen av februar), og at områdene er klargjort for arkeologisk registrering. Det forutsetter også at det ikke blir stopp i arbeidet underveis som følge av manglende tilgang til areal, eller andre uforutsette hindringer som står utenfor kulturminnemyndighetenes ansvarsområde.

Resultatet fra registreringene danner grunnlaget for vår uttalelse til offentlig ettersyn. Dersom det blir aktuelt med dispensasjonsbehandling for å få frigitt kulturminner (skal også behandles i forbindelse med offentlig ettersyn), blir dispensasjon i de fleste tilfeller gitt med forutgående krav om arkeologisk utgravning. Den/de arkeologiske utgravningen/e kan først gjennomføres etter at planen er endelig godkjent.

Dersom det er spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Mvh
Malin K. Aasbø

Arkeolog/spesialrådgiver
Seksjon for kulturarv

Fra: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Sendt: tirsdag 5. november 2024 10:26
Til: Malin Kristin Aasbøe <malin.kristin.aasboe@rogfk.no>
Emne: VS: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

Dag Kjetil spør om info om arkeologiske undersøkelser.

Knut

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: mandag 4. november 2024 10:21
Til: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Emne: SV: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

Denne e-posten kommer fra en ekstern avsender. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner avsenderen og vet at innholdet er sikkert.

Hei!
Kan du få en tilbakemelding fra kultur når det gjelder arkeologiske undersøkelser og ferdigstillelse av disse jfr. at det ble sagt at disse skulle ferdigstilles i løpet av 2027?

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Knut Thorkildsen Slettebak <knut.thorkildsen.slettebak@rogfk.no>
Sendt: mandag 4. november 2024 09:48
Til: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Emne: Mineralutvinning - tilbakemeldinger, forsinkelse

Hei,

Dere skal få tilbakemeldinger fra oss også, men vi er blitt litt forsinket som følge av arbeid med kommuneplanen til Sokndal. Tror vi skal få sendt det i løpet av uka. Så i Dalane tidende at dere utsetter behandlingen til januar, så regner med at det går greit.

Med vennlig hilsen

Knut Slettebak
Seniorrådgiver, lokal utvikling
Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen
Rogaland fylkeskommune

Hvis du ikke er rett mottaker til denne e-posten, vennligst kontakt avsender, og slett e-posten.

Fra: Hanssen, Sølvi Johanne <solvi.johanne.hanssen@kystverket.no>
Sendt: onsdag 6. november 2024 14:01
Til: Dag Kjetil Tonheim; 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no'; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no); Turid Bakken Pedersen; Falnes, Marita Skorpe; lars.libach@dirmin.no; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; Tallberg, Christian; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; Andersen, Marie Gisetstad; aes@nve.no
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg; Hettervik, Frank; Eikeland, Geir Henning; Andersen, Anders André
Emne: SV: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette

> Du får ikke ofte e-post fra solvi.johanne.hanssen@kystverket.no. Finn ut hvorfor dette er viktig

Hei,

Viser til møte 24.10.2024.

Kystverket har følgende innspill til planinitiativet;

Planinitiativet peker på 3 alternative havner for eksport av mineralkonsentrat; Egersund havn, Ryttervika og Regeviga. Flere lokasjoner er fra før forkastet fordi de ikke innfrir kravet til helårshavn under varierende værforhold. I møtet 24.10.2024 kom det frem at forslagsstiller ønsker å gå videre med Regeviga sørøst på Eigerøya. Innseilingen forbi Skarvøya og inn mot Vibberodden er svært værutsatt, og det er mye bevegelse i dette sjøområdet. Videre utredning må avklare om innseilingen til Regeviga egner seg som helårshavn. Kystverket foreslår at det tidlig i planprosessen utplasserer bølgesensorer i farvannet slik at man får innhentet data som kan benyttes ved videre simulering. Simulering av planlagt skipstrafikk bør inkludere seilingsløp, utforming av kai, utdypninger og plassering av molo etc.

Etablering av tiltak i eller nær sjø kan påvirke sikkerheten og fremkommeligheten i farvannet og skal være en del av utredningsarbeidet. Tema for videre utredning vil være (listen er ikke uttømmende);

- dimensjonerende fartøy
- eksisterende dybdebegrensninger
- utvidet bruk av farled
- innsnevring av farled
- manøvreringsareal ved kai
- seilingsløp ift. molo

Hilsen
Sølvi Johanne Hanssen
seniorrådgiver
hav- og kystforvaltning
KYSTVERKET

Tlf: 975 02 024
Sentralbord: 07847
www.kystverket.no

Kystverkets visjon er å utvikle kysten og Havområda til verdens sikreste og reneste

---

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: torsdag 24. oktober 2024 11:31
Til: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no' <Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no>; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no) <Christine.Haver@rogfk.no>; Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>; Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>; lars.libach@dirmin.no; Hanssen, Sølvi Johanne <solvi.johanne.hanssen@kystverket.no>; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; Tallberg, Christian <christian.tallberg@kystverket.no>; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; Andersen, Marie Gisetstad <marie.gisetstad.andersen@kystverket.no>; aes@nve.no
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg <Arvid.Royneberg@eigersund.kommune.no>
Emne: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Viktighet: Høy

Hei!
Takk for at dere deltok på møtet i dag og det er viktig for oss å ha en god og tett dialog også i et eventuelt videre planarbeid dersom kommunestyret vedtar det.

Som avtalt i møtet kan dere sende tilbakemeldingene til meg om det dere mener bør inn i planinitiativet og/eller suppleres med sett ifra deres fag- og ansvarsområde. Fint om dere også sender over presentasjonene.

Frist for å sende det over er 6 november eller så snart som mulig og kan sendes på epost direkte til meg.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker oppklarende møte er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Marius Fiskevold <Marius.Fiskevold@norconsult.com>
Sendt: tirsdag 5. november 2024 09:26
Til: Postmottak
Kopi: Dag Kjetil Tonheim; Tone-Lise Rustøen; Rune Tøndell
Emne: Mineralutvinning Eigersund: Planinitiativ og forskriftskrav
Vedlegg: NO-Zoning-A-411-00 Planinitiativ - Leserveiledning til forskrift.pdf

Hei!

I henhold til forespørsel fra Dag Ketil Tonheim 15.10.2024 oversendes notat som dokumenter som redegjør for sammenhengen mellom innholdet i *Planinitiativ for detaljregulering av mineralutvinning Eigersund* (NO-Zoning-A-400-01 Planinitiativ) og *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven*.

Marius Fiskevold
Fagekspert landskap
Tel: +47 41 40 90 73 | marius.fiskevold@norconsult.com

Norconsult Norge AS
Vestfjordgaten 4, 1338 Sandvika, Norway
norconsult.com

Every day we improve everyday life

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

Fra: Lars Libach <Lars.Libach@dirmin.no>
Sendt: torsdag 31. oktober 2024 16:01
Til: Dag Kjetil Tonheim
Kopi: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no'; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no); Turid Bakken Pedersen; Falnes, Marita Skorpe; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; Kjetil Vangen; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; aes@nve.no; Arvid Salvesen Røyneberg; Dragana Beric Skjøstad; Kristina Elise Krøvel
Emne: SV: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Vedlegg: Møte Eigersund kommune 24.10.pdf

Hei

Takk for interessant møte 24.10.
Vedlagt ligger presentasjonen vår fra møtet. På siste slide er det et kart, uten tegnforklaring: Blått omriss er planområdet fra planinitiativet. Brune firkanter er utvinningsrettigheter:
https://www.dirmin.no/utvinningsrett-til-statens-mineraler

Vi har også følgende tilbakemeldinger etter møtet.

Kommunen stilte spørsmål i møtet om bruk av områdereguleringsplan eller detaljreguleringsplan. DMF tar ikke stilling til hva kommunen må gjøre, men med utgangspunkt i at planen skal løse flere ulike deler av mineralprosjektet (eks. uttak, deponi, logistikk), i et relativt stort område, er det relevant å se på begge plantypene. Kommunen bør vurdere om hele eller deler av arealspørsmålene bedre lar seg løse gjennom områdereguleringsplan, og samtidig avklare om hele eller deler av prosjekter bør løses i en eller flere detaljreguleringsplaner.

Det vil over tid være usikkerhet knyttet til drivverdigheten til en forekomst med mineralske ressurser. Der det finnes ressurser som er vurdert som drivverdige, vil også drivverdigheten endre seg, avhengig av mange ulike faktorer. Formuleringen i planinitiativets punkt 3.2, om at valg av dagbrudd henger sammen med at de drivverdige ressursene ligger i de øvre delene av berggrunnen, må begrunnes nærmere. Undersøkelser indikerer at ressursene strekker seg ned i dypet, og det må adresseres nærmere om ressurser også på større dyp vil kunne være drivverdig. Det må også kunne forventes en nærmere vurdering av hva som kan være drivverdig ved Storeknuten, Øygrei og Skeipstad.

Følgende punkter i planinitiativet er det forventninger om at utdypes nærmere:

- Driftsmetode er avgjørende for alle aspekter av prosjektet, og planinitiativet må vise at ulike alternativer skal utredes – dagbrudd, underjordsgruve, eller kombinasjon. Også alternativer med negativ innstilling må tas med, med dokumentasjon på hvorfor alternativet ikke lar seg gjennomføre.
- Sett i sammenheng med punktet om driftsmetode må også område for start av gruve utredes (Storeknuten, Øygrei, Skeipstad). De ulike områdene kan ha ulike forutsetninger for valg av driftsform.
- Lokaliseringen av uttak i kombinasjon med driftsform vil ha ulike virkninger – Planinitiativet viser til en mulighetsstudie. Vurderingene fra denne studien må forventes å legges fram i større detalj.

- Driftsmetode og plassering henger igjen nøye sammen med deponibehov og muligheten for å redusere mengden avgangsmasser og gråberg som må deponeres.
- Den anslåtte driftsperioden på 24 år, med avslutning av gruven etter 30 år, fremstår svært kort, særlig sett i sammenheng med de omfattende konsekvensene av inngrepet og det mulige omfanget av forekomsten. DMF mener det er viktig at om man starter på et mineraluttak, må mest mulig av ressursen utnyttes. Selv om man ikke detaljplanlegger alle aspekter svært langt frem i tid, og det vil være mulig å forlenge drift om forholdene ligger til rette for dette, må antatt reell driftsperiode indikeres.

Vennlig hilsen

Lars Libach
seniorrådgiver

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

POST- OG BESØKSADRESSE Ladebekken 50, N-7066 Trondheim
SENTRALBORD +47 73 90 46 00, **DIREKTE** +47 908 33 982
E-POST post@dirmin.no, **DIREKTE** lars.libach@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: torsdag 24. oktober 2024 11:31
Til: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no' <Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no>; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no) <Christine.Haver@rogfk.no>; Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>; Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>; Lars Libach <Lars.Libach@dirmin.no>; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; Kjetil Vangen <Kjetil.Vangen@dirmin.no>; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; aes@nve.no
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg <Arvid.Royneberg@eigersund.kommune.no>
Emne: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Viktighet: Høy

Hei!
Takk for at dere deltok på møtet i dag og det er viktig for oss å ha en god og tett dialog også i et eventuelt videre planarbeid dersom kommunestyret vedtar det.

Som avtalt i møtet kan dere sende tilbakemeldingene til meg om det dere mener bør inn i planinitiativet og/eller suppleres med sett ifra deres fag- og ansvarsområde. Fint om dere også sender over presentasjonene.

Frist for å sende det over er 6 november eller så snart som mulig og kan sendes på epost direkte til meg.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker oppklarende møte er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Mineralprosjekt i Eigersund

24.10.2024

DMF er fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet

Iverksettende rolle

FORVALTNING AV REGELVERK
- Mineralloven
- Bergverksordningen for Svalbard
- Sektorovergripende regelverk
- Sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet etter plan- og bygningsloven (berørt myndighet)

DELEGERTE OPPGAVER
- Sikring av gamle gruveåpninger
- Miljøtiltak (inkl. Løkken, Folldal og Sulitjelma)
- Andre delegerte oppgaver

Faglig rolle

FAGLIG ROLLE FOR NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET
- Særskilte oppdrag
- Bidrag til lov-/forskriftsarbeid
- Utredninger

KOMPETANSEORGAN UTAD OVERFOR SEKTOREN
ANDRE OFFENTLIGE ETATER OG ALLMENHETEN
- Sektormyndighet (berørt myndighet) for mineraler i
- areal- og samfunnsplanlegging etter plan- og bygningsloven
- og Svalbardmiljøloven
- Kunnskapsutvikling, statistikk og analyse
- Veiledning og formidling overfor næringen
- Digitalisering og karttjenester

Prosesser – sammenheng

Anbefalt tillatelsesprosess:

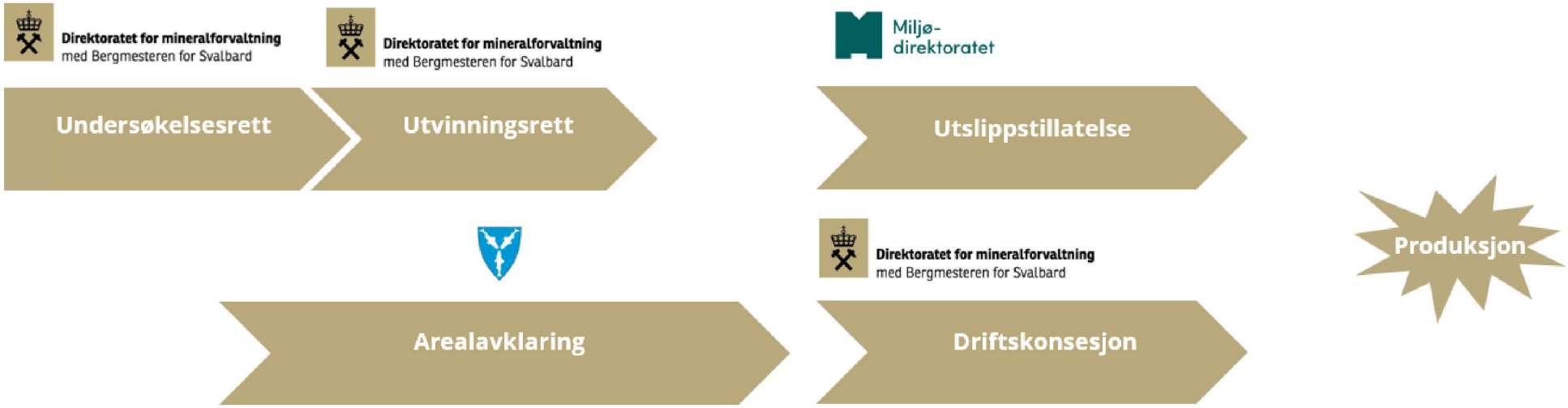

Arealavklaring i parallell med prospektering. Dialog

Prosjektutvikling, dokumentasjon, tillatelser

Planinitiativ

- Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven § 1 l) – konsekvensutredning «og hvordan kravene i tilfelle vil kunne bli ivaretatt.»
- Foreslått plantype - detaljregulering

Konsekvensutredning

- Planen faller inn under konsekvensutredningsforskriften § 6.
  - Omtalt i planinitiativet kap. 6.2
  - Utredningstema i tabell 6-2

Planinitiativet

- 3.1 Helheten i tiltaket
  - Tidslinje
    - Dagbrudd Storeknuten
    - Transport
    - Deponi (også omtalt i 3.3)
    - 20 millioner tonn over 24 år (kan endres)
    - Istandsetting
- 3.2 Gruvedriften
  - Lokalisering
  - «Gruven skal drives som et åpent dagbrudd fordi de drivverdige ressursene er registrert i de øvre delene av berggrunnen»

Konsekvensutredning

- KU-forskriften § 14
  - c) relevante og realistiske alternativer
    - I planinitiativet vises det til mulighetsstudie i kap. 4. oppsummert i tabell 4-2
      - 4.1 «Storeknutenområdet ble vurdert å være det mest gunstige området for oppstart av mineralutvinning. Det har også en god beliggenhet med tanke på eventuell fremtidig utvidelse av driften. Utvinning fra de kartlagte ressursene på Øygrei og Skeipstad er derfor ikke en del av dette planforslaget.
      - Begrunnelse for hvorfor Storeknuten er mest gunstig?
      - Begrunnelse for hvorfor beliggenhet er god for eventuell utvidelse?
      - Begrunnelse for hvorfor dagbrudd er aktuell driftsform?
    - «(..)Drivverdige ressurser er registrert i de øvre delene av berggrunnen»
      - Det finnes mer ressurser i dypet og i andre områder.
        - Kan drivverdighet på andre området og andre dybder utelukkes?
        - Alternativ driftsform kan gi andre virkninger

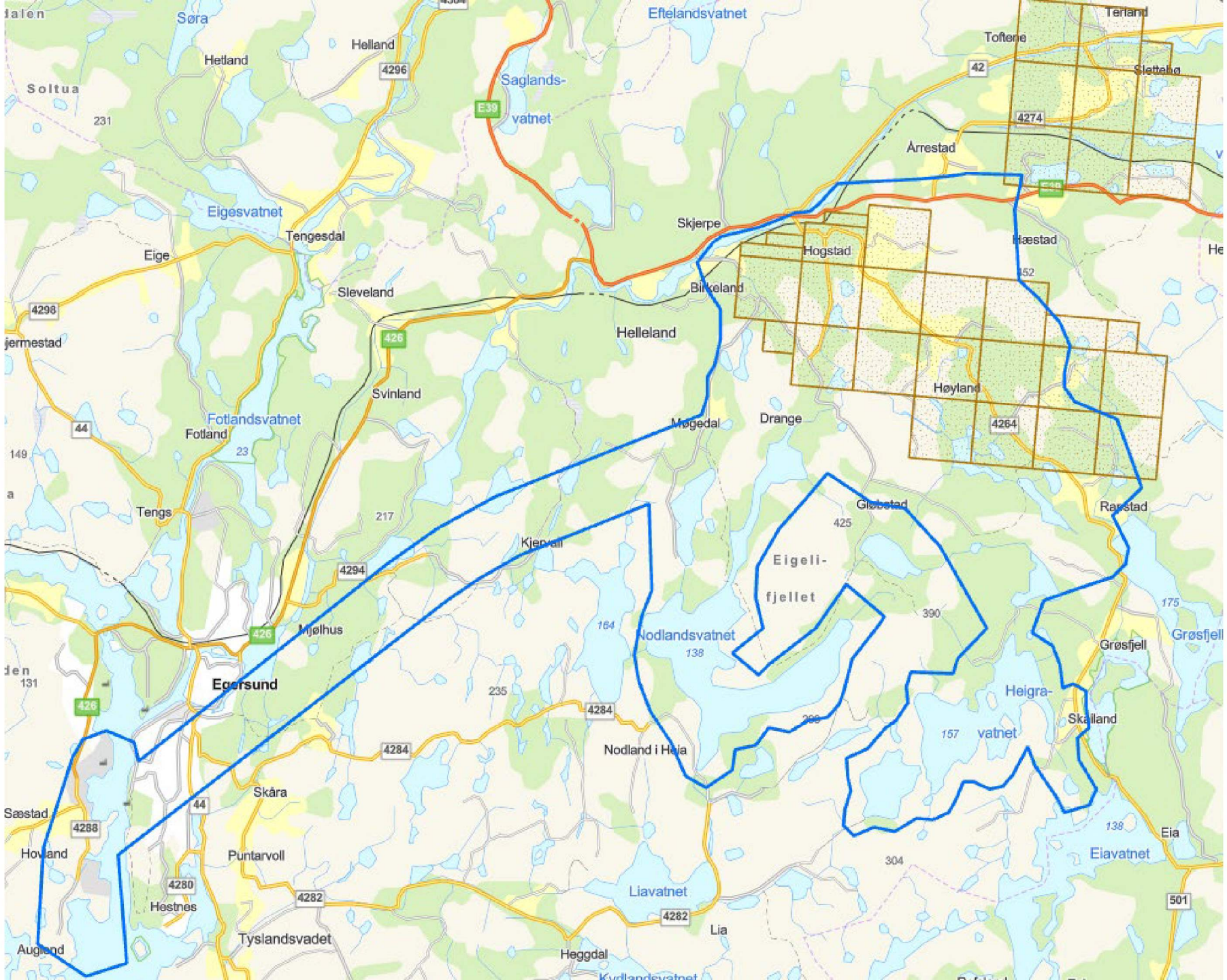

Søra
Hetland
Helland
Soltua
Saglands-
vatnet
Eftelandsvatnet
Terland
Toftene
Slettehø
Årrestad
Eigesvatnet
Tengesdal
Eige
Skjerpe
Hogstad
Hæstad
Sleveland
Birkeland
Helleland
Svinland
Høyland
Fotlandsvatnet
Fotland
Møgedal
Drange
Tengs
Gløbstad
Ranstad
Kjervall
Eigeli-
fjellet
Mjølhus
Nodlandsvatnet
Grøsfjell
Egersund
Heigra-
vatnet
Skålland
Nodland i Heia
Skåra
Sæstad
Eia
Eiavatnet
Hovland
Puntarvoll
Liavatnet
Hestnes
Lia
Tyslandsvadet
Heggdal

Fra: Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 29. oktober 2024 13:39
Til: Dag Kjetil Tonheim
Kopi: Bendixen, Marit Sundsvik; Rosnes, Anfinn; 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no'; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no); Turid Bakken Pedersen; lars.libach@dirmin.no; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; aes@nve.no; Arvid Salvesen Røyneberg
Emne: SV: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette

Hei,

Takk for nyttig gjennomgang i møtet 24.10. Her er en kort tilbakemelding fra oss etter møtet.

Tema som mangler omtale i planinitiativet
Omfanget av tiltak og inngrep som ligger i planinitiativet vil uten tvil medføre store konsekvenser for blant annet landbruks- og miljøinteressene i området. Vi støtter fylkeskommunens innspill om at samfunnsnytten av tiltaket må komme bedre fram i planinitiativet, slik at det blir mulig å se fordelene opp mot de klare ulempene. Dette er et viktig grunnlag for at Eigersund kommune skal kunne ta stilling til oppstart av planarbeidet.

I planinitiativet må det også komme bedre fram hvorfor alternativene til det foreslåtte tiltaket er forkastet/utsatt. Hvorfor/hvordan har Norge Mineraler vurdert at et dagbrudd på Storeknuten er det beste alternativet, sett opp mot eksempelvis gruvedrift under bakken, eller oppstart i områdene Skeipstad eller Øgreid. Andre hensyn enn rent økonomiske og driftsmessige hensyn må belyses.

En konsekvensutredning av tiltaket må ta utgangspunkt i hele driftsperioden for dagbruddet.

Masseoverskudd/avgangsmasser fra selve gruvedriften er omtalt i planinitiativet. Masseoverskudd fra etablering av transporttunnelen er ikke omtalt. Også dette tiltaket vil generere betydelige overskuddsmasser, som vil være av en helt annen kvalitet enn avgangsmassene. Hvordan dette masseoverskuddet skal håndteres, må vurderes i et ev. planarbeid, og denne vurderingen må skilles fra vurdering av avgangsmassene. Dette bør komme fram i omtalen av videre utredninger.

Merknader til innholdet i planinitiativet
Vi har ellers et par mindre innspill til innholdet i planinitiativet. Vi kan komme til å ha flere innspill ved et ev. framtidig oppstartsvarsel. Foreløpig vil vi påpeke følgende:

- I kart på side 24 som viser lovgrunnlag for de ulike delene av tiltaket må forurensingsloven nevnes under temaet Havn. Tiltak i sjø krever tillatelse etter forurensingsloven.
- Ny strømforsyning fra Kielland til gruveområdet skal iht. planinitiativet ikke konsekvensutredes, men beskrives i planarbeidet. Som et isolert tiltak, havner kanskje ikke strømforsyningen inn under tiltak i KU-forskriften som skal ha konsekvensutredning. Her er strømforsyningen imidlertid en forutsetning for gruvedriften i området. Vi stiller

derfor spørsmål ved om det er riktig å se på dette som et isolert tiltak når det vurderes om tiltaket skal inngå i konsekvensutredningen. Vår inngang til spørsmålet er at dette må inngå i KU, som også bør inneholde en omtale over hva dette betyr for kapasitet for strømforsyning i regionen.

Med venleg helsing
Marita Skorpe Falnes
plankoordinator

Statsforvaltaren i Rogaland

Telefon: 51 56 88 94
E-post: marita.falnes@statsforvalteren.no
Web: www.statsforvaltaren.no/ro

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: torsdag 24. oktober 2024 11:31
Til: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no' <Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no>; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no) <Christine.Haver@rogfk.no>; Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>; Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>; lars.libach@dirmin.no; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; aes@nve.no
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg <Arvid.Royneberg@eigersund.kommune.no>
Emne: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Viktighet: Høy

Hei!
Takk for at dere deltok på møtet i dag og det er viktig for oss å ha en god og tett dialog også i et eventuelt videre planarbeid dersom kommunestyret vedtar det.

Som avtalt i møtet kan dere sende tilbakemeldingene til meg om det dere mener bør inn i planinitiativet og/eller suppleres med sett ifra deres fag- og ansvarsområde. Fint om dere også sender over presentasjonene.

Frist for å sende det over er 6 november eller så snart som mulig og kan sendes på epost direkte til meg.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker oppklarende møte er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK

Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>
Sendt: fredag 25. oktober 2024 16:15
Til: Dag Kjetil Tonheim; 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no'; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no); Falnes, Marita Skorpe; Lars Libach; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; Arnljot Einride Strømseng
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg
Emne: SV: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette

Hei!

Takk for nyttig gjennomgang på møtet 24.10.2024.

Vi viser til NVEs internettside for arealplan Arealplanlegging - NVE og da spesielt kartbaserte veiledere for kommuneplan/kommunedelplan og områdereguleringsplan/detaljplan. Som dere ser er det mange tema som ikke nevnes i denne e-posten, men som vi vil komme nærmere tilbake til i planprosessen.

Innspill til planiniativet

Planiniative bør omtale mulig koordinering mot konsesjonsbehandling etter vannressursloven og energiloven. Ulike alternativer og konsekvenser må vurderes. Både i planprosessen og i konsesjonsprosessene er det viktig å utdype de samfunnsmessige interessene og tydeliggjøre samfunnsnytten tidlig i prosessen. Planarbeidet må også avklare tiltakets påvirkning på nedstrøms området.

Videre samarbeid

NVE ønsker å bidra i planprosessen. På grunn av stor saksmengde i forhold til tilgjengelige ressurser, må vi prioritere å bidra i planarbeidet der våre tema er relevante.

Med vennlig hilsen
Turid Bakken Pedersen

Senioringeniør
Skred- og vassdragsavdelingen
Arealplanseksjonen
Telefon: (+47) 97 68 13 12

NVE behandler dine personopplysninger i samsvar med personvernregelverket. Se hvordan her.

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: torsdag 24. oktober 2024 11:31
Til: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no' <Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no>; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no) <Christine.Haver@rogfk.no>; Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>; Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>; Lars Libach <lars.libach@dirmin.no>; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; harald.sorby@miljodir.no; kjetil.vangen@dirmin.no; christian.tallberg@kystverket.no; glenn.kristian.storbraten@miljodir.no; marie.gisetstad.andersen@kystverket.no; Arnljot Einride Strømseng <aes@nve.no>
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg <Arvid.Royneberg@eigersund.kommune.no>
Emne: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Viktighet: Høy

Hei!
Takk for at dere deltok på møtet i dag og det er viktig for oss å ha en god og tett dialog også i et eventuelt videre planarbeid dersom kommunestyret vedtar det.

Som avtalt i møtet kan dere sende tilbakemeldingene til meg om det dere mener bør inn i planinitiativet og/eller suppleres med sett ifra deres fag- og ansvarsområde. Fint om dere også sender over presentasjonene.

Frist for å sende det over er 6 november eller så snart som mulig og kan sendes på epost direkte til meg.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker oppklarende møte er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Glenn Kristian Storbråten <glenn.kristian.storbraten@miljodir.no>
Sendt: fredag 25. oktober 2024 09:46
Til: Dag Kjetil Tonheim
Kopi: Harald Sørby
Emne: SV: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette

> Du får ikke ofte e-post fra glenn.kristian.storbraten@miljodir.no. Finn ut hvorfor dette er viktig

Hei, og takk for møtet i går!

Vi har ingen konkrete innspill til selve planinitiativet. For Miljødirektoratets del vil det være behov for utredninger og avklaringer knyttet til vår behandling av saken etter forurensningsloven. Mye av denne informasjonen vil være aktuell som del av konsekvensutredningen, og vil derfor egne seg som innspill til planprogrammet.

Hilsen
Glenn Storbråten
seniorrådgiver, industriseksjon 2

Mobil: 994 23 110
glenn.kristian.storbraten@miljodir.no

Miljø-direktoratet

www.miljødirektoratet.no | www.miljøstatus.no
Sentralbord: 73 58 05 00

Fra: Dag Kjetil Tonheim <dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no>
Sendt: torsdag 24. oktober 2024 11:31
Til: 'Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no' <Knut.Thorkildsen.Slettebak@rogfk.no>; Christine Haver (Christine.Haver@rogfk.no) <Christine.Haver@rogfk.no>; Turid Bakken Pedersen <tba@nve.no>; Falnes, Marita Skorpe <marita.falnes@statsforvalteren.no>; Lars Libach <lars.libach@dirmin.no>; solvi.johanne.hanssen@kystverket.no; Harald Sørby <harald.sorby@miljodir.no>; kjetil.vangen@dirmin.no; christian.tallberg@kystverket.no; Glenn Kristian Storbråten <glenn.kristian.storbraten@miljodir.no>; Andersen, Marie Gisetstad <marie.gisetstad.andersen@kystverket.no>; aes@nve.no
Kopi: Arvid Salvesen Røyneberg <Arvid.Royneberg@eigersund.kommune.no>
Emne: Planinitiativ for regulering av mineralutvinning i Eigersund kommune - tilbakemelding på planinitiativ og innspill til dette
Viktighet: Høy

> Some people who received this message don't often get email from dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no. Learn why this is important

Hei!

Takk for at dere deltok på møtet i dag og det er viktig for oss å ha en god og tett dialog også i et eventuelt videre planarbeid dersom kommunestyret vedtar det.

Som avtalt i møtet kan dere sende tilbakemeldingene til meg om det dere mener bør inn i planinitiativet og/eller suppleres med sett ifra deres fag- og ansvarsområde. Fint om dere også sender over presentasjonene.

Frist for å sende det over er 6 november eller så snart som mulig og kan sendes på epost direkte til meg.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker oppklarende møte er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Dag Kjetil Tonheim - Plansjef
Samfunnsutvikling
Direkte telefon: 958 84 976 – Veiledningstorget: 51 46 80 00
www.eigersund.kommune.no - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Fra: Marius Fiskevold <Marius.Fiskevold@norconsult.com>
Sendt: tirsdag 10. september 2024 08:13
Til: Postmottak
Kopi: Dag Kjetil Tonheim; Tone-Lise Rustøen; Rune Tøndell
Emne: Mineralutvinning Eigersund: Innsendelse av planinitiativ og bestilling av oppstartsmøte
Vedlegg: NO-Zoning-A-400-01 Planinitiativ.pdf

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei!

På vegne av forslagsstiller Norge Mineraler AS sender vi inn planinitiativ for detaljregulering Mineralutvinning Eigersund.

Samtidig bestiller vi oppstartsmøte med Eigersund kommune. VI ber om at dere kommer tilbake med en dato for når dette møtet kan avholdes.

Vennlig hilsen

Marius Fiskevold
Fagekspert landskap PhD
Tlf: +47 41409073
marius.fiskevold@norconsult.com

Norconsult Norge AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | Fax: +47 67 54 45 76
www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.